

MINI

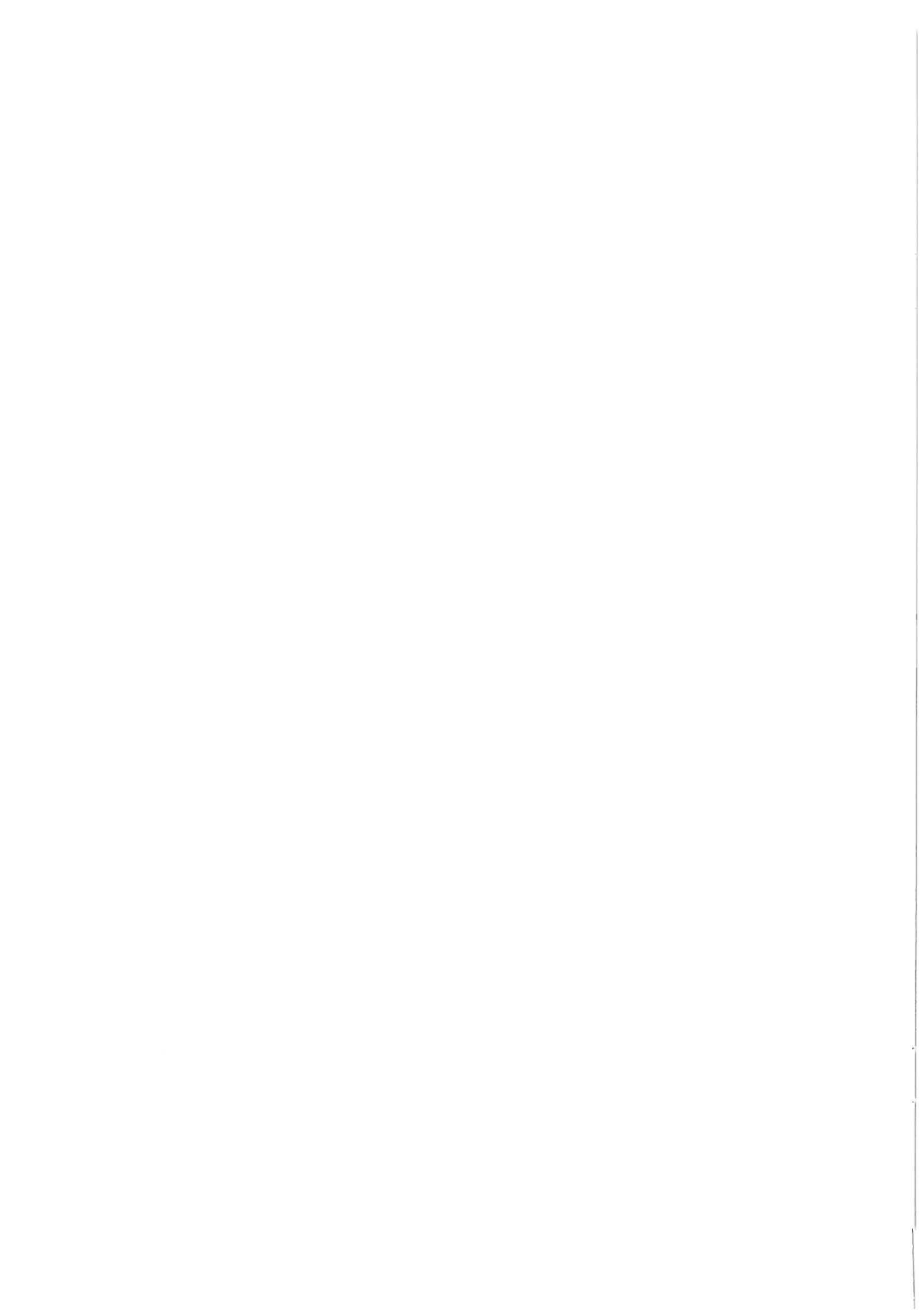
3-5 år

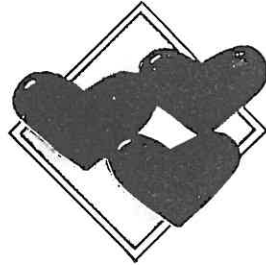
LÆRER-VEILEDNING

*Tekstplan for det
kristne barnearbeid*

Høst-Terminen

Fra Hjerte til Hjerte

3-5 år
MINI

© 1991 Norman Förlag, Dagen-huset 105 36 Stockholm og NSSU, Norge.

Hovedredaktør: Åke Olofsson.
Svensk redaktør for Mini: Margaretha Carlsson.
Norsk redaktør: Jostein Janøy.

Fred og Frida-stoffet er ved Kjersti F. Matre, Kari Haraldsen og Jostein Janøy.
Konsulenter: Kjersti Falk Matre, Ragna Hyttedalen, Kari Haraldsen og Ingebjørg Østbu.

Illustratør: Anders Kvåle Rue. (Tegninger merket AKR.)
NB! Undervisningsbildene i denne lærerveiledningen kan kopieres til overhead-bilder, fargeleggings-tegninger m.m. til bruk i gruppen i forbindelse med tekstmateriellet "Fra hjerte til hjerte".

All annen kopiering av tegningene er forbudt!

Øvrige illustrasjoner: Dagen-huset.
Omslags-design ved A. K. Rue.

Utgever i Norge: Norsk Søndagsskoleunion, Box 2665, St.Hanshaugen, 0131 Oslo.
Tlf: 02/568950. Telefax: 02/568922

Sats: HP LaserJet II P (NSSU)
Trykk: Stærkebye, Mjøndalen.

ISBN 82-7291-049-7

**Norsk
Søndagsskoleunion**

Fra Hjerte til Hjerte

INNHold

■ INNLEDNINGS-ARTIKLER OG METODIKK:

	Side
Forord	3
Til deg som er leder!	4
Midt i Mini-alderen	5
Fra hjerte til hjerte	6
Elevheftet: Ta-Med-Hjem Ark!	7
Fred og Frida	8
Du kan lage hånddukkene selv!	9
Lev deg inn i bibel-teksten!	10
Å fortelle er mer enn ord!	12
Sjekkliste til forberedelsen.	13
Sanger med noter	14

■ TEKSTENE FOR HØSTEN:

A/ SAMMEN OMKRING JESUS.

1. Vi er Jesu venner	16
2. Vi kan be sammen	22
3. Jesus er alltid hos meg	28

B/ GUD HAR SKAPT EN FANTASTISK VERDEN:

4. Gud skaper jorden, planter og dyr	34
5. Gud skaper menneskene	43
6. Vi takker Gud for mat og klær	50
7. Vi takker for at Gud er til	56
8. Vi kan glede andre	62

C/ GUD ELSKER VERDEN

9. Noah - Guds medarbeider	67
10. Gud frelser verden fra det onde	72

D/ GUD ER VÅR HJELPER

11. Gud leder oss	78
12. Gud gir oss det vi trenger	82
13. Gud hjelper oss å samarbeide	89

E/ GUD ER VÅR FRELSER

14. Maria får et oppdrag	94
15. Frelseren blir født	98

FAMILIEGUDSTJENESTER:

I Høst-takke-fest!	103
II Å tilgi sin bror	105
III Lysfest	107

FORORD

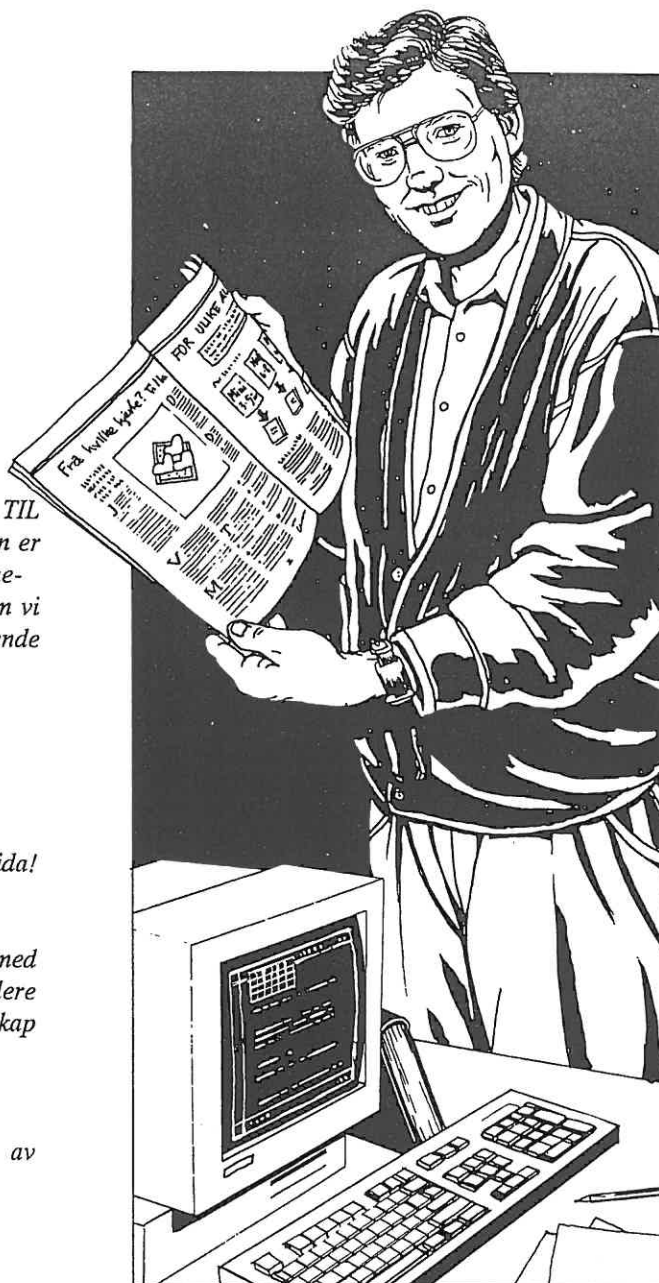
Det er med glede vi presenterer tekstplanen "FRA HJERTE TIL HJERTE" som utgis både i Sverige og Norge samtidig! Planen er en verdig oppfølger av "LIVET MED JESUS" da den ikke innebærer noen radikale endringer, men har i seg en fornyelse som vi tror vil bli godt mottatt. Denne fornyelsen har særlig følgende elementer i seg:

- En hjelp til innlevelse i Bibelteksten!
- En vektlegging av bibelordets praktiske siktemål!
- En bevisstgjøring av barnets egenverdi som et Guds barn!
- VIPS-arbeidets grunnideer videreføres!
- Bibelstoffet aktualiseres gjennom fortellingene om Fred og Frida!
- Engasjerende elev-hefter tilbys samtlige avdelinger.

Den norske kunstneren Anders Kvåle Rue har vært engasjert med å illustrere "FRA HJERTE TIL HJERTE"-materiellet gjennom flere måneder, og har gitt den norske utgaven en dimensjon av "budskap i bilder" som vi er svært takknemlige og glade for. Bruk dem med ettertanke og undring!

Den norske utgaven er i sin helhet redigert og tilrettelagt av Jostein Janøy.

Vennlig hilsen NSSU

TIL DEG SOM ER LEDER!

*Du vet vel om at du er en nøkkelperson?
Flott - ikke sant? For den som har en nøkkel
kan låse opp mange stengte dører!
Men har du tenkt på at det også går an å ha stengte
og låste dører inni seg selv?
Kanskje barnet i deg er innelåst i et slikt rom?
Kanskje du skjuler dine hemmelige drømmer,
dine innerste følelser og vilje?*

*Men siden du selv er så viktig,
bør du lære deg til å lytte til din indre stemme!
For hva vil du? Hva syns du er morsomt?*

Dette kan bli begynnelsen til en ny glede for deg!

*"Bli som barn!" sier Jesus.
- Vet du som er leder, hvordan det er å være barn i dag?
Forsøk å sette deg inn i barnas situasjon!
Bruk din innlevelses-evne!*

*Når du og barnet møtes i respekt for hverandre,
kan det bli et spennende møte der dere opplever
glede og meningsfullhet.*

Lykke til!

AKR ©

MIDT I MINI-ALDEREN

Noen har krøllete hår - andres er helt glatt! Og farge-spekteret er mangfoldig i brunt, svart, rødt og lyst blondt. Noen har heste-haler bundet opp med rosa strikk - andre har piggsveis! Ja, man risikerer å stikke seg når en vil stryke dem over håret! Noen er korte og tynne, andre er lange og tykke. Noen bruker faktisk briller og andre har fregner.

■ Nei, de er ikke særlig like disse "mini-ungene"! De er så forskjellige på mange måter. Men så er det da også det som gjør dem så spennende!

Du verden som de kan klatre, klenge, hoppe og løpe! De snekrer de underligste ting eller presterer ti perlehalsband på en uke.

De er "store" og "flinke" når de hjelper til med oppvask og støvsuging, men "små" og "avhengige" når de kryper opp på fanget for å bli lest for fra "yndlingsboka" for "ørt'ne" gang.

"Gjøre det sjøl!" er kjenningsmelodien for den stae 4-åringen som elsker å være i sentrum i sin egen og andres verden.

■ Men livet er noe mer enn bare "meg sjøl". Tenk på alle oppdagelsene, vennene, alt som er gøy! Store og små og jamnstore, i vennskap og som tilfeldige fiender, ute og inne. Men uansett hvor de befinner seg, så har de det morsomst når fantasien slippes løs! For hvem andre enn 4-åringen kan komme på at man kan fly om man bare knepper opp skjorta, og flagrer litt med den? 4-åringene går heller ikke av veien for å ta opp livets store spørsmål: Om Gud fins og hva som skjer når man dør.

"Hallo, du Gud, som er så rik og som bor oppe i himmelen! Kan du ikke være så snill å gi litt penger til de fattige."

Men med sin totale tankefrihet, blander de lett fantasi og virkelighet sammen.

■ Jeg besøkte en gang en kirkegård sammen med to fireåringer som hadde mistet en lillesøster nylig. Og dette besøket ved graven var viktig for dem. Det var deres kontakt med Anna. De møtte også en gammel dame som var på besøk på kirkegården, og deres naturlige kommentar var:
- *Har du også en "dødning" som ligger her?*

Selv det mest utrolige er mulig i fireåringens verden. Spøkelser og løver under senga - man kan jo aldri vite????

■ **V i m i n n e s** da søndagsskolelæreren fortalte om den fryktelige og stormfulle båturen over Genesaretsjøen. Disiplene kjente seg redde og alene. Og Jesus lå der og sov...men han grep jo inn naturligvis og lot det bli ro og fred igjen.

Undervisningen gikk forholdsvis bra denne søndagen...

rent bortsett fra en uventet konkurranse med 4-årige David der læreren kom heller dårlig ut av det hele. For når han tiet, tok David over...

godt plassert midt i ringen trollbandt han sine venner med historier om alle slags farlige spøkelser og tigrer og løver som fantes hjemme på hans rom når han våknet om natten.

Da alle var ganske oppskremte og redde av alt det fryktelige som hadde hendt med David, stanset han et øyeblikk og la armene i kors over brystet og avsluttet med følgende replikk:

"Men da gikk jeg og vekket pappa!"

Så satte David seg ned.

■ *Kanskje de suger på tommelen og gråter etter mamma, men de forstår mer enn du tror. Så ta dem på alvor, 4-åringene!*

FRA HJERTE TIL HJERTE!

Fra hvilket hjerte? Til hvilket hjerte?

Når man arbeider med et nytt undervisningsmaterieell, oppdager man snart at det egentlig handler om er manges hjerter.

Jeg tenker , føler, reagerer på ord og samtale på en måte. Og den jeg samtaler med, på en helt annen måte. Og når vi skriver og former utfra våre opplevelser og lar noen andre se på det vi har skrevet, så får vi gjerne en tredje reaksjon.

Her har du altså begynnelsen til et nytt undervisnings-materieell, som vi vet at mange skal lese, reagere på og ta i bruk, og vi kan ikke forsikre oss mot at det ikke vil komme ulike reaksjoner. For det som skjer med meg når jeg hører ord eller leser ord, avhenger av hva som har hendt meg tidligere. Hvilke kunnskaper jeg har, erfaringer, og hvilken følelsesmessig stemning jeg befinner meg i osv.

Slik er det med deg også! Du har blitt formet av det liv du har levd, og dine reaksjoner avhenger av hva du tidligere har opplevd. Hvilke spennende perspektiver!!!!

Et nytt undervisningsmaterieell blir til noe helt enestående i hendene på hver ny bruker: FRA HJERTE TIL HJERTE!

Men helt uten kontroll blir det nok ikke. For det fins et innbygget kontroll-system i det viktigste møtet mellom hjerter

I møtet mellom ditt hjerte og Guds hjerte. Der blir det formet det som skal føres videre gjennom ditt møte med andre hjerter - barnas hjerter! For det er møtet mellom ditt hjerte og Guds som blir avgjørende for gudsnærværet i de andre møtene, og det er det viktigste av alt.

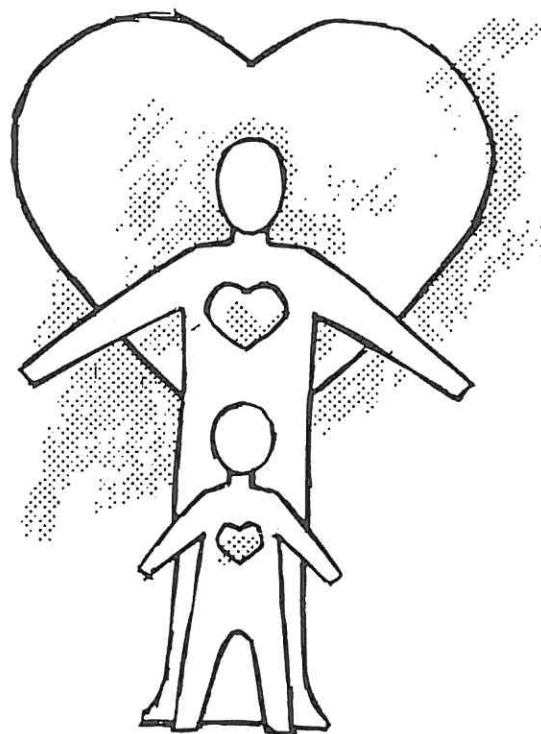
Før du går i gang med å bruke undervisningsplanen:

"FRA HJERTE TIL HJERTE" vil jeg be deg om å prioritere hjerte-kontakten med Gud. Med dette som bakgrunn, kan du ta del i de tanker og ord som vi redaktørene har på hjertet. Bruk de ideer og tanker som du har fått, og bruk dem når du skal søke kontakt med barnas hjerter.

Gud og du er hovedpersoner. Undervisningsmaterieellet

"FRA HJERTE TIL HJERTE!" er bare et hjelpemiddel i dette å nå fram til barnas hjerter. Det som er viktig for meg vil jeg også kunne få andre til å oppleve som viktig. Det som har grepet meg og rørt ved meg, kan jeg også gripe andre med.

"FRA HJERTE TIL HJERTE" er et materieell som kan berike dine tanker, men kraften og inspirasjonen må du hente fra Guds eget hjerte og hans ord.

**FRA GUDS HJERTE
TIL DITT HJERTE!
FRA DITT HJERTE
TIL BARNETS HJERTE!**

Og resultatet vil bli en økende kommunikasjon mellom

**BARNETS HJERTE OG GUDS
HJERTE.**

*Så vær så god! Og lykke til med din store oppgave!
Gjør det i visshet om at det flyter en STOR KJÆRLIGHET
FRA GUDS HJERTE.*

*Hilsen Margaretha Carlsson
Redaktør for Mini.*

ELEVHEFTET: TA-MED-HJEM ARK!

A:4 Gud har skapt menneskene

Tegn handa di!

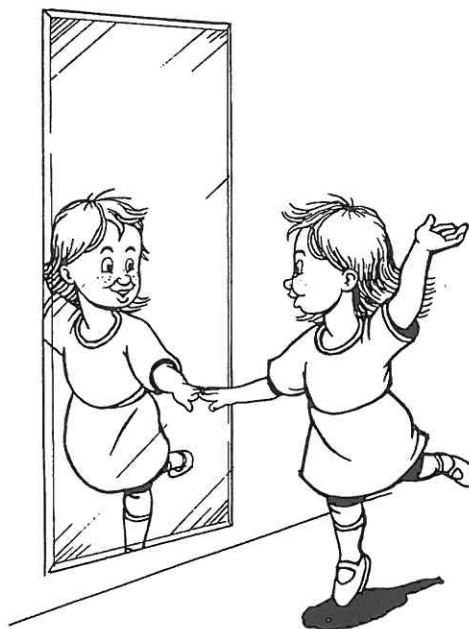

I denne ruta kan du sette fingeravtrykket ditt

- Vi er alle skapt av Gud.
- De to første menneskene var Adam og Eva.
- Alle mennesker er forskjellige.
- Gud elsker alle mennesker.
- Alle mennesker kan tro på Gud og be til ham.

Minneord:

"GUD HAR SKAPT
MENNESKENE."

■ Elevheftet for MINI-alderen er framfor alt et "Fra hjerte til hjerte"-blad å ta med hjem til mor og far. Dermed blir det et viktig kontakt-blad med hjemmet.

■ Elevheftet er et stiftet A5-format, der man napper ut et firesidig ark fra midten for hver samling.

Elevheftet inneholder:

■ Tegninger av Anders K. Rue til samtale og fargelegging.

■ Ulike aktiviteter.

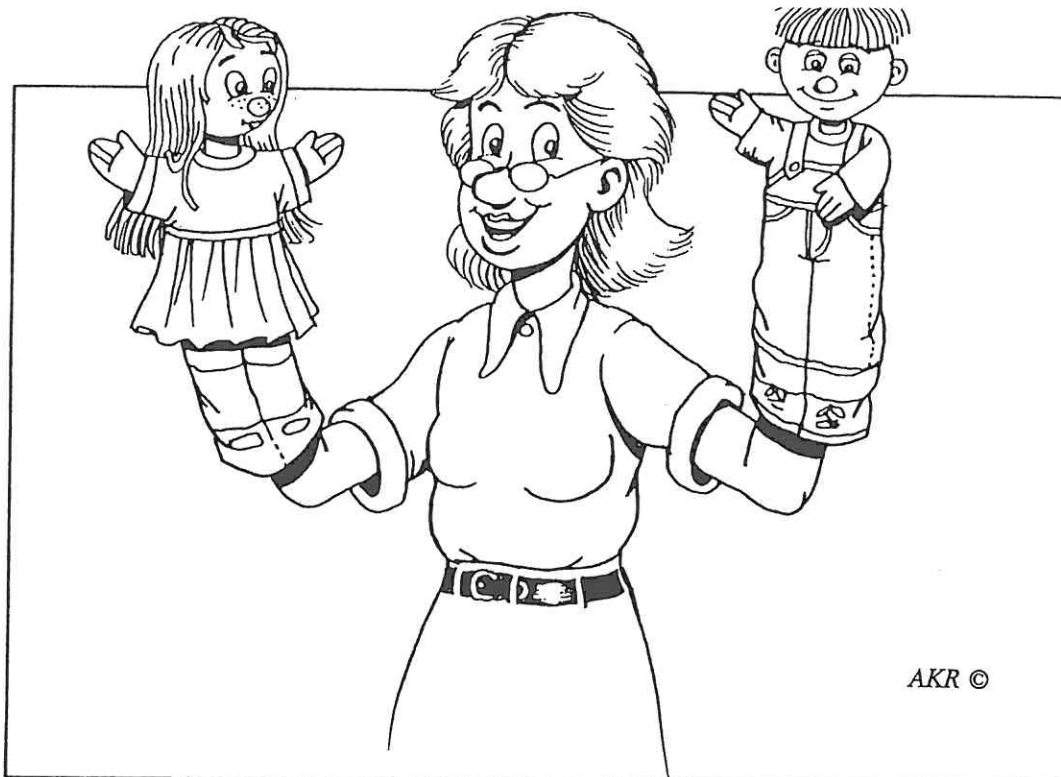
■ En hilsen til foreldrene omkring ukens tema.

■ Elevheftet kan også brukes som kontakt med de som ikke kom til samlingen.

■ Gjør det til vane å legge klar konvolutter til hver enkelt av dem som er fraværende. På den måten får man maksimal utnyttelse av elevheftene, og trenger ikke å kaste noe.

Stikk samlingsarket i konvolutten sammen med en personlig hilsen, og post dem på veien hjem!

■ Tenk hva det betyr for barna å vite at de blir husket på !

FRED OG FRIDA.

■ La oss få presentere våre gjennomgangs-figurer, Fred og Frida, som du vil finne både som hånddukker og som tegninger i denne planen.

Fred- og Frida-fortellingene er med på å gjøre stoffet mer aktuelt og daglig-dags slik at barna kan kjenne seg igjen. Derfor har vi brukt dem delvis som kontakt-punkt i starten av leksjonene, som undervisnings-bilder og som eksempler på hvordan stoffet kan aktualiseres i barnas eget liv.

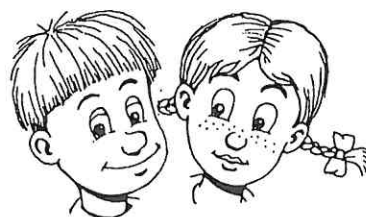
Fred- og Frida-dialogene er skrevet av Kjersti Falk Matre og Jostein Janøy. Og de kan enten fortelles som små-stykker eller fremføres som dukkespill-dialoger.

■ Fred og Frida er søsken. Og navnene deres har en dypere mening. For Fred er fredsommelig og rolig av natur, og ikke minst litt ettertenksom. Mens Frida er livlig og morsom og spontan av natur.

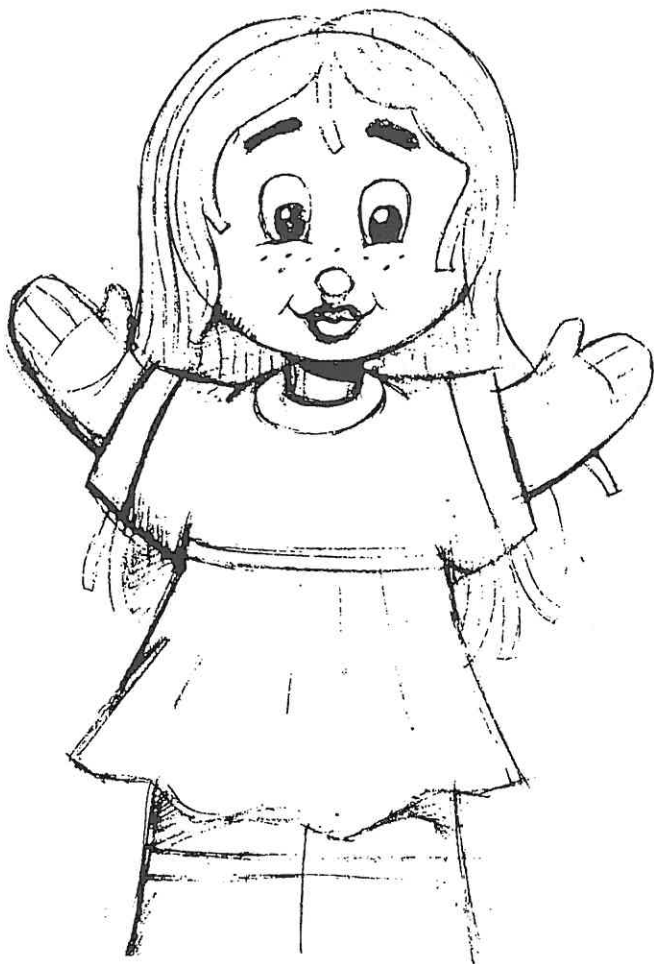
■ Frida er snart fem år og har lyst gult hår og store blå øyne. Hun legger så godt merke til alt hun ser og det er mye hun lurar på. Av og til spør hun Fred for han er seks år og går i barnehagen. Og noen ganger må de spørre mamma og pappa. Og det er ikke alltid at de kan svare heller. Så Frida er ganske overrasket over at det er så mye her i verden som vi aldri kan forstå fullt ut!

■ Ellers kan vi opplyse at Fred og Frida har en tante og en onkel som er misjonærer i Kenya. De har en harehund som heter Rex og en lillesøster som er baby. Og noe av det morsomste de vet, er på få besøke mormor og morfar på landet. De har et småbruk med mange dyr.

■ Fred og Frida-figurene kan du sikkert sy selv etter modellen i dette heftet, eller bestille ferdig eller halv-fabrikert fra NSSU.

DU KAN LAGE HÅNDDUKKENE SELV!

AKR ©

Slik har tegneren Anders K. Rue tenkt seg at hånddukkene Fred og Frida kan se ut i Mini-avdelingen.

Skal du få "sjel" inn i dukkene, må du være nøye med utformingen av ansiktene. Legg merke til detaljene på tegningene. Frida har fregner (bruk rød tusj!) Hennes munn er liten og feminin. Fred har rundere (søvnigere) øyne, større nese og bredere munn enn Frida.

Du trenger:

■ *Boble-stoff til å lage en god hanske som du kan ha inni Fred og Frida slik at skuldrene, bryst og rygg, får en god fasong.*

■ *Isoporkule til hode. Stryk lim på (NB! som ikke etsker isopor) og trekk hud-farget trikot omkring hodet. Samle "folde-kanten" i bak-hodet og sy eller lim håret fast der.*

■ *Filt-stoffer til ansikt og hender: Svart, hudfarget, hvit, oransje, rød m.m.*

■ *Sammenrullet kartong som passer pikefingeren. Stikkes opp i hodet. Lim på hudfarget filt og sy hodet og drakten fast til halsen. Bruk også sammenrullet kartong-hylse inni dukkehendene.*

Trenger du mer praktisk veiledning i produksjonen av dukken, vil vi henvise til

"Talende hånddukker" (NSSU) eller bøker i emnet som du finner på biblioteket.

Vil du slippe hele dette arbeidet, kan du bestille dukkene fra NSSU!

LEV DEG INN I BIBEL-TEKSTEN!

Før du leser selve tekst-gjennomgåelsen i lærerveiledningen, vil vi anbefale at du fordyper deg i bibelteksten og gjør den til din personlige eiendom. Derfor vil førstesiden for hver leksjon inneholde et lite tekst-studium.

Dette er den viktigste delen av din forberedelse! Les igjennom teksten flere ganger under bønn og ettertanke, slik at den får tid til å synke.

I lærer-veiledningen finner du spørsmål til teksten som vil hjelpe deg til å tenke igjennom viktige sider ved innholdet i bibel-teksten.

Forsøk å finne tilknytningspunkter mellom teksten og det livet du lever: Ting du har opplevd, mennesker du har møtt, følelser eller lengsler du kjenner osv.

LEV I TEKSTEN.

Lytt aktivt til hva teksten egentlig sier!

- *Oppdager du noe nytt i teksten?*

- *Er det noe i teksten som er vanskelig å forstå?*

- *Hva handler teksten om i det store og det hele?*

- *Fins det nøkkelord eller uttrykk som gjentas i teksten?*

Å leve i teksten handler også om TID! Så start gjerne med å lese teksten en hel uke før du skal dele den med dine elever.

Tenk på den når du pusler med dagligdagse ting så Ånden får tid til å gjøre det levende for deg. La Guds Ord gå deg til hjertet og bli til "kjøtt og blod"! Da blir du ett med det budskapet du skal gi ut.

LEV UT TEKSTEN!

Det er naturligvis viktig å se hvilke konsekvenser teksten har for ditt eget liv. For Guds ord har et praktisk siktemål. Det handler om slikt som Gud vil forandre i ditt liv: Vaner, holdninger, atferd, forhold til andre mennesker osv.

Det er her det begynner å bli vanskelig, for ingen av oss liker å bli forandret. Det føles brysomt og irriterende. Det er langt behageligere bare å få godkjenning for det liv vi faktisk lever og de vaner vi alt har befestet i vår atferd.

De ledende spørsmålet her blir:

- *Hva skal jeg gjøre?*

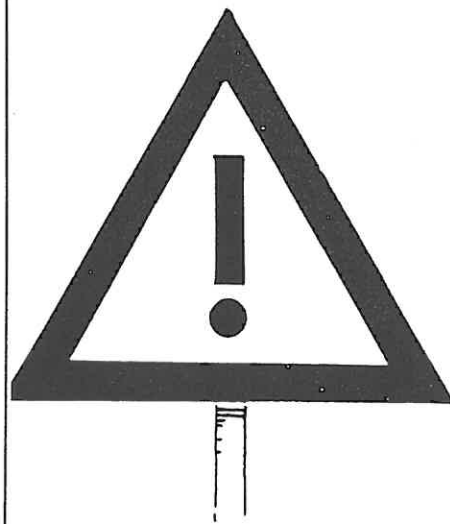
- *Hvilke konsekvenser får denne teksten for mitt liv?*

- *Hva bør jeg endre på?*

- *Hvordan kan jeg levendegjøre tekstens budskap?*

Avslutt gjerne denne delen av forberedelsen med innvielse og erkjennelse. Ta de beslutninger som Guds ord krever av deg!

La ord bli til handling! Teorier til liv! For det er ikke nok å lese, og høre og forstå og tro. Gud krever oss til regnskap for de ord vi har hørt.

ADVARSEL! Har du tenkt over at det å gi barna en undervisning man ikke forventer at de skal praktisere, blir en oppdragelse til ateisme.

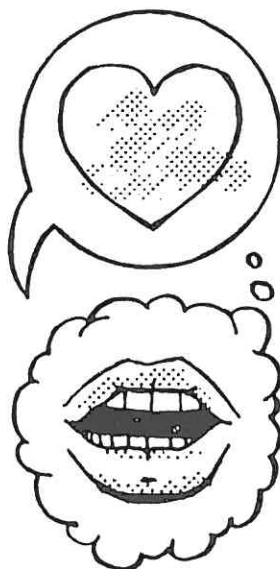
Ja, så alvorlig ser professor John Westerhoff (USA) på dette. For Jesus sa jo: "Følg meg!" Kunnskaper og "100 fortellinger om Jesus" er ikke nok.

ET TROENDE HJERTE - EN BEKJENNENDE MUNN!

Hjelpemidler og tekst-ideer og aktiviteter, er ikke den viktigste delen av din forberedelse. Det er innlevelsen i selve bibelteksten som er viktigst. At Gudsordet får tale til deg rent og uavkortet uten noen forklaringer eller tolkninger. For det er Gud selv ved Den Hellige Ånd som må gjøre Ordet levende for deg om det skal bli levende for de som skal høre på deg. Ferdige tekstutleggelse og ideer i en lærer-veiledning kan ikke erstatte dette.

Du må selv ta inn noe fra Gud i ditt eget hjerte, før du har noe å gi ut til andre. når du gir ut, skal du også kunne forvente å få noe tilbake fra dem som hører på deg. Barna bør kunne praktisere det de har lært og føre fram troen til munnens bekjennelse.

For "med hjertet tror vi så vi blir rettferdige for Gud, med munnen bekjenner vi så vi blir frelst." (Rom 10:10)

Bekjennelse er nøkkelordet i all sann bibelundervisning. En bekjennelse der leppenes vitnesbyrd og kroppens gjerninger sier det samme!

BARN HAR BEHOV FOR GUDS ORD!

Vi vet at alle barn har behov for trygghet og kjærlighet og omsorg. De trenger også veiledning for det livet de skal leve. Og i vår moderne og kompliserte hverdag stilles det store krav til den oppvoksende slekt. Det blir så mye som de unge må lære og sette seg inn i.

Og i likhet med vår store Mester som hadde en omsorg som var total, har vi ikke bare ansvar for barnas fysiske og psykiske behov. For barn har også åndelige behov og en nedlagt lengsel etter kontakt med Gud.

Som kristne barnarbeidere har vi en enestående sjanse til å styrke barnas trosliv ved å gi dem Guds ord. En undervisning som blir et redskap i Guds hånd og som kan gi en kunnskap som leder til frelse. (Se 2 Tim 3:15) Hvilken guddommelig spirekraft!

Mye er viktig - ett er nødvendig: GUDS ORD!

**Til lykke i sãmansarbeidet!
Gi ikke opp! Bli ikke trett!
Som du sår skal du høste !**

Gal 6:7-10 "Så la oss gjøre det gode. Når tiden er inne, skal vi høste, bare vi ikke gir opp."

Til innsats for våre små brødre og søstre!

*Jostein Janøy
Redaktør for den norske utgaven*

MYE ER VIKTIG
- ETT ER NØDVENDIG:

GUDS ORD

Å FORTELLE ER MER ENN ORD!

" For i ham er alt blitt skapt, i himmelen og på jorden, det synlige og det usynlige..Min sjel, lov Herren! Ja, alt som i meg er, skal love hans hellige navn."

Kol.1:16 og Salme 103:1

Det aller meste som fins i et menneske, er usynlig om ikke vi gjør det synlig. Det kan skje bevisst eller ubevisst.

I hvert eneste menneske fins det evner og muligheter til å love Herren med toner og ord, bevegelser og mimikk. Vi kan også uttrykke oss gjennom blyant og male-pensel, modellleire og garn, tøybiter og papir, tre og metall og stein og mye, mye mer!

Gud har skapt oss med mange sanser og evner for at vi skal bruke dem. I tekstgjennomgåelsene i MINI er det derfor lagt vekt på å engasjere flest mulig av barnas sanser når vi forteller for dem. Her anvendes musikk, farger og former, lek og drama m.m.

**Å FORTELLE ER MER ENN ORD!
Å FORTELLE ER Å
OPPLEVE SAMMEN!**

Naturligvis krever det litt mer av selve forberedelsen og engasjementet om man lar barna være med på å illustrere og skape. Men så gir det også så mye mer!

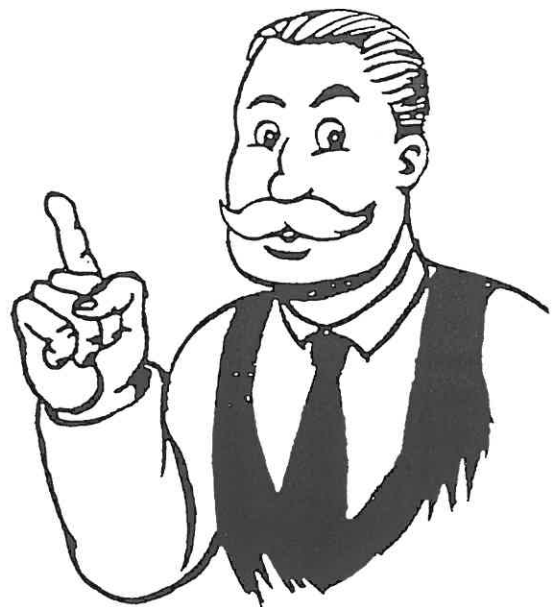
Barna får ikke bare høre snakk om at Gud skapte jorden, men de får også være med på å skape selv - f.eks. en modell av jorden.

Å la barna være med i undervisningen på denne måten, er selvsagt en stor utfordring, for man vet jo aldri på forhånd hvordan det hele utvikler seg. Er man f.eks. alene om barna, kan situasjonen lett bli noe uoversiktlig. Da skal du be noen å hjelpe deg - kanskje en av foreldrene kan stille opp? Men glem ikke å informere skikkelig om hva aktivitetene går ut på og hva det forventes, slik at forutsetningene er til stede for at du kan få den hjelpen du trenger.

Vet du at enten vi er barn eller voksne, så husker vi 90% av det vi får være med på og gjøre! Om vi bare skal sitte stille, holde munn og høre etter, synker utbyttet til 20%!

Men pass på så du ikke gjør undervisnings-situasjonen alt for slitsom heller med masse ustyr og hjelpemidler! Gjør et nøysomt utvalg av ting som virker stimulerende på gruppe-atmosfæren og illustrerende for teksten!

Ta imot utfordringen: Du skal ikke bare fortelle for barn, men også sammen med barn! Opplev bibelfortellingen sammen og ha det festlig!!!!

**BIBELN ER
LIVSBEJAENDE!
LIVET ER HERLIG!
SÅ LEV!**

" For i ham er alt blitt skapt, i himmelen og på jorden, det synlige og det usynlige..Min sjel, lov Herren! Ja, alt som i meg er, skal love hans hellige navn."

Kol.1:16 og Salme 103:1

Å FORTELLE ER ...

■ å velge en person i beretningen som forteller fortellingen.

■ å benytte seg av illustrasjoner som fanger barnas oppmerksomhet og forsterker fortellingens budskap.

■ å skape en atmosfære av nærkontakt og glede, av øye-kontakt og engasjement, av variert stemmebruk og mimikk. Og sist, men ikke minst, en atmosfære av overbevisning og trygg trovisshet!

■ å være en aktiv forteller og en god tilhører!

SJEKKLISTE TIL FORBEREDELSEN

1. TID

De færreste har tid til overs. Likevel: Det lønner seg ikke å slurve med forberedelsen. Start gjerne med teksten en uke i forveien - og senest et par dager før du skal møte gruppa.

2. BIBELEN

Les bibelteksten.

- Hva står det?
- Hva er hovedtanken i teksten?
- Hva betyr den for oss i dag?

Be og reflekter slik at du og teksten smelter sammen til en enhet. I det lange løp er det bare selvopplevd virkelighet som holder.

3. MÅL

- Passer "mål"-formuleringen for din gruppe, eller bør du lage din egen? Tenk på barna:
- Hvem er de?
- Hva vet de fra før om emnet?
- Hvordan er ordforrådet? Tal enkelt og forklar vanskelige ord.

4. BAKGRUNNS-FAKTA

Skaff deg de nødvendige fakta om datidens forhold. Benytt deg av et bibelleksikon eller div. oppslagsbøker. Forsøk å appellere til flere av sansene: lukt, smak, følelse, hørsel og syn.

- Hvordan gikk folk kledd?
- Hvilke dufter/lukter kjente de?
- Hvor gamle var personene?
- Hva følte og tenkte de?

5. HJELP

Hvilke hjelpemidler trenger du? Sjekk at alt du trenger er på plass. Mangler du noen flanellograf-figurer e.l.?

Øv deg på forhånd så du er helt sikker på å beherske hjelpemiddelet.

Hvorfor trenger vi hjelpemidler?

- For å forsterke budskapet
- For å stimulere og aktivisere barna.
- For å hjelpe barna til å huske budskapet.

6. ELEVMATERIELL

Gjør deg kjent med elevmateriellet før du går til samlingen slik at det utnyttes på den beste måten.

- Trenger du å ta med deg noe ekstra for at elevmaterialet skal fungere? F.eks. tape, saks, kritt e.l.

7. SKRIV

Skriv gjerne ned det du har tenkt å si, enten i sin helhet eller i punkter. Men driv ikke med høytlesning framfor barna, bortsett fra når det gjelder "Fred og Frida"-fortellingene. Bruk notatene kun som støttepunkter. Og øv deg gjerne på forhånd!

8. BE

Fortsett med å be for barna og deg selv slik at undervisningen må få bli et effektivt redskap i Guds hånd.

(Eiter en artikkel av Ingrid og Roger Svanel.)

Fra Hjerte til Hjerte

Fra hjerte til hjerte. T/M: Jostein Jangøy ©

Fra Guds hjer-te til mitt hjer-te Gir jeg det ut til an-dre.

Tent av Gud er vi hans sen-de-bud som sam-men med Herr-en vand-rer

Når Gud tal-er til mitt hjer-te - gir jeg det ut til and-re.

Gud bryr seg om. T/M: Ingemar Olsson (O.J.Jangøy)

Gud bryr seg om al-le sto-re Gud bryr seg om al-le små.

Selv om det regn-er og him-me-len er blå! Gud bryr seg om oss da óg!

Du er jo ganske fantastisk! T/M: Jostein Janøy ©

Du er jo gan-ske fan-tas-tisk. Et menn-es-ke form-et av Gud. En kropp som be-

ve-ges gym-nas-tisk med mus-kler og sen-er og hud. Og inn-i deg form-es det tan-ker,

ide-er og drøm-mer og ord. Du pus-ter og hjer-tet ditt ban-ker: Et mes-ter-verk er du på jord!

(Sies:) Slik er et menn-es-ke skapt!

Jeg behøver deg. T/M: Anki Waldenmark (O.J. Janøy)

Jeg be-høv-er deg! Og du be-høv-er meg. Og vi be-høv-er al-le hver-un-dre.

Al-le har vi no-e å kom-me med i blan-t og rek-ke ut en hjelp-en-de hand.

Vi er li-ke ver-di-ful-le du og jeg. Her-ren har jo skapt oss - den sak er grei.

Du har litt som jeg vil ha! Og jeg har litt som du vil ha.

På den-ne måten blir alt så bra. - 15 -

SAMLING 1

OPPDAG BIBELORDET!

Johs 1:35-42

LEV DEG INN I TEKSTEN!

Vel møtt til den første tekstforberedelsen! Vi ønsker deg Guds signing over det nye semesteret, samtidig som vi vil oppmuntre deg til å være samvittighetsfull med denne delen av forberedelsen! Finn fram til en god arbeidsvane som du følger hver gang og du vil ha alle fordeler og velsignelser av det!

Ta også en titt på de innledende artiklene foran i denne lærerveiledningen!

Les teksten stille og ettertenksomt et par ganger. Les den gjerne høyt også.

- Hva forbinder du med denne teksten?

- Ser du noe i teksten som du ikke har lagt merke til før?

Johs. 1:35-42

De første disipler

³⁵Dagen etter stod Johannes der igjen sammen med to av sine disipler. ³⁶Da så han Jesus gå forbi og sa: «Se, der er Guds lam.» ³⁷De to disiplene hørte hva han sa og fulgte etter Jesus. ³⁸Jesus snudde seg og så at de fulgte ham, og han sa: «Hva vil dere?» De svarte: «Rabbi, hvor bor du?» Rabbi betyr lærer. ³⁹«Kom og se,» sa Jesus. De gikk da med ham og så hvor han bodde, og de ble hos ham den dagen. Det var omkring den tiende time.

⁴⁰Andreas, Simon Peters bror, var en av de to som hadde hørt det Johannes sa, og som hadde fulgt etter Jesus. ⁴¹Han traff nå først sin bror Simon og sa til ham: «Vi har funnet Messias.» Messias betyr Den Salvede. ⁴²Så førte han Simon til Jesus. Jesus så på ham og sa: «Du er Simon, sønn av Johannes. Du skal hete Kefas.» Kefas er det samme som Peter.

Matt. 4:18-22

De første disiplene

(Mark 1,16 – 20, Luk 5,1 – 11)

¹⁸En gang Jesus gikk langs Galileasjøen, fikk han se to brødre: Simon, som også har navnet Peter, og hans bror Andreas. De var i ferd med å kaste net i sjøen; de var fiskere. ¹⁹Han sa til dem: «Følg meg, så vil jeg gjøre dere til menneskefiskere.» ²⁰Straks lot de garnene ligge og fulgte ham.

²¹Da Jesus gikk videre, så han to andre brødre: Jakob, sønn av Sebedeus, og broren Johannes. De satt i båten sammen med sin far og bøtte garn. Han kalte dem, ²²og straks forlot de båten og faren og fulgte ham.

LEV I TEKSTEN!

Den handler om de første disiplene til Jesus. Les også kallsberetningen i Matt 4:18-22!

Messias-forventningene var levende blant jødefolket på den tiden Jesus trådte fram.

- Hvilke forestillinger hadde de om Messias?

LEV UT TEKSTEN!

- Hvordan kom Jesus inn i ditt liv?

- Var det du som søkte ham, eller var det han som hentet inn deg?

- Hvordan kan du være med på å føre mennesker til Jesus?

- Hvordan er det med din familie?

- Hva kan du gjøre for dem?

BIBELORDET OG DINE ELEVER.

- Hvordan kan du gjøre denne fortellingen aktuell for barna?

- Er det noe i teksten som trenger en forklaring?

Slå opp i en bibelordbok på stikkordet "Messias" og legg merke til at "Kristus" også betyr den salvede.

- Hvordan kan du hjelpe barna til å forstå at Jesus er helt enestående?

A HØST 1

Sammen omkring Jesus

VI ER JESU VENNER.

TEKST:

Johs 1:35-42
De første disiplene.

MÅL:

Å vise barna at Jesus vil
vi skal være hans ven-
ner.

MINNEORD:

Jesus sa:
" La barna komme til
meg!" Mark. 10:14.

HJELPEMIDLER:

B.Lukens.Fig.32(el.13)Johs.
54 og 55,disiplene,3A Jesus
og 28 Peter.
Scr.Press "Fort. om Johs." (8)
En stort hvitt lys. En bamse.

SANGFORSLAG:

Det er ikke eventyr. (152)
Det er så godt å få synge.
(Arnold Børud)
Gud er bare god (Børud)
Gud er så glad i (Børud)
Gud og jeg er venn(Janøy)
Her kommer Jesus! (208)
Jeg vil at barna. (218)
Jesus elsker alle b.(222)
Jesus er min aller(Børud)
Jesus sier: Vil du?(Børud)
Jesus passer på meg(Børud)
Med Jesus i familien.
Mest av alt. (Børud)
Minstemann. (Børud)
Når vi samles. (239)
Om jeg er liten. (173)
Så godt å være.(178)
Vet du hvorfor ? (181)
Vi tar hverandres h.(182)

NOTABENE!

Vi starter på et nytt semester.
- Kanskje noen av barna i gruppen er nye?
- Kjenner barna hverandre?
Det kan lett føre til at barna blir forlegne og
redde. Ja, til og med urolige og bråkete!

Dessuten så mangler de fleste 4-5 åringer
trening i å fungere i gruppe sammen med andre
barn. Derfor trenger de en del øvelse, og ikke
minst oppmuntring slik at de kan kjenne seg
trygge og aksepterte i gruppa.

Vi anbefaler at dere bruker en del tid på dette i
de første samlingene. Legg derfor en del
omtanke i navne-opprop, navne-leker, trygg-
hetsleker mm. Det vil være avgjørende for hvor
mottagelige barna blir for det budskapet vi
ønsker å gi dem.

Og sist, men ikke minst: La barna få oppleve
den fine tryggheten og atmosfæren som ligger
i dette at Gud er med oss når vi samles. Han
som bryr seg om alle mennesker og som kjenn-
er oss! Det er dette som er hovedtema i høstens
tre første samlinger.

LITT Å FORBEREDE:

Gjør klar et stort hvitt lys som du plasserer midt
på bordet.
Dette er "Jesus-lyset". Pynt med duk og blomst-
er også!

INNLEDNING:

1. Velkomst, opprop, sang og
bønn.
2. Sang:
Når vi samles i Jesu navn.(239)
3. Kontakt-punkt: Bli-kjent-lek.

Siden dette er første samlingen
på et nytt semester, er det lurt
å riste barna litt sammen
gjennom en festlig lek.

F.eks: Barna stiller seg i en ring
der to og to holder hverandre i
hendene. Når du setter på mus-
ikk, begynner barna å marsjere.
Når musikken stanser, skal man
straks slippe hendene og vinke
adjø til hverandre.

Alle finner en ny å holde i
hånden før musikken fortsetter.
Slik kan man holde på noen
runder.

Hensikten er naturligvis å lære
barna å godta og omgås alle i
gruppen.

Samtal gjerne om dette med å
bli kjent med hverandre.

FRED OG FRIDA:

Presentér Fred og Frida for barna gjennom en enkel liten dialog. (Se nærmere opplysninger om Fred og Frida foran!)

Her kommer forslag til en måte og starte på, før dagens lille aktuelle dialog:

FRIDA: - Hei dere! Jeg heter Frida. Og så har jeg en storebror som heter Fred. Han er så beskjeden så jeg tror vi må rope på ham. Er dere klare?

-FREED! (Lag en kort dialog selv!)

.....

Til opplesning!

- I dag fikk Fred og Frida være med mamma på kjøpesenteret. Der så de en mann som solgte lodder. På et skilt sto det at pengene gikk til "Redd barna". Det var mange flotte bamser i en kurv ved siden av stolen der mannen satt.

- Å, mamma, kan vi ikke kjøpe lodd? sa Fred.

- Å ja, vær så snill! Jeg elsker bamser!! sa Frida.

Mamma syntes at barna hadde vært greie i dag, ingen hadde mast, enda handleturen hadde vært både lang og varm, så hun kjøpte to lodd til hver av dem.

Frida vant ingenting, men Fred - den heldiggrisen - vant en flott, mørkebrun bamse. Frida begynte nesten å gråte, for hun elsket jo bamser, og det hadde aldri Fred gjort!

- Snufs! Jeg håper i alle fall at jeg får låne den litt hver dag! gråt Frida.

- Ja, nå var du heldig, gutt, for denne bamsen er nemlig barnas beste venn! sa lodd-selgeren.

- Barnas beste venn? tenkte Fred. - Har jeg fått en bamse som er barnas beste venn og Frida har ikke fått noenting?

- Du, mamma! klynket Frida. - Jeg har også lyst på en beste-venn!

- Men Frida, svarte mamma.

- Den mannen mente nok bare at bamser er leker vi blir veldig glade i. Du vet jo godt, Frida, at en bamse ikke kan bli barnas beste venn! Du vet også hvem som virkelig er vår beste-venn, - og ikke bare barnas, men alle menneskers beste-venn. For ingen mennesker eller dyr eller bamser kan bli mer glad i oss enn han er.

- Å, Jesus, ja! ropte Frida.

Nå smilte Frida glad. For Jesus var Fridas bestevenn også!

HVA SIER BIBELEN?

Vis fram bibelen og si:

- Nå skal jeg fortelle dere noe fint som står her i bibelen!

(Samtal litt om hva barna vet om denne boken.)

- Bibelen er Boka til Gud.

Bruk flanellografen når du forteller:

- En gang Jesus kom gående, var det noen som fikk øye på ham.

Johannes het den ene mannen. Han visste hvem Jesus var.

"Se der er Guds lam som bærer verdens synd!" sa han:

- De to som hørte dette, var Johannes og Andreas. De syns det var noen underlige ord: "Guds lam" ... "bærer synd".

De ble så nysgjerrige, så de skyndte seg etter Jesus. Og Jesus snakket vennlig med dem.

- Hvor bor du, Jesus? spurte de. Han måtte vel ha et hjem han også?

- Kom og se! sa Jesus.

- Bare følg med meg og se.

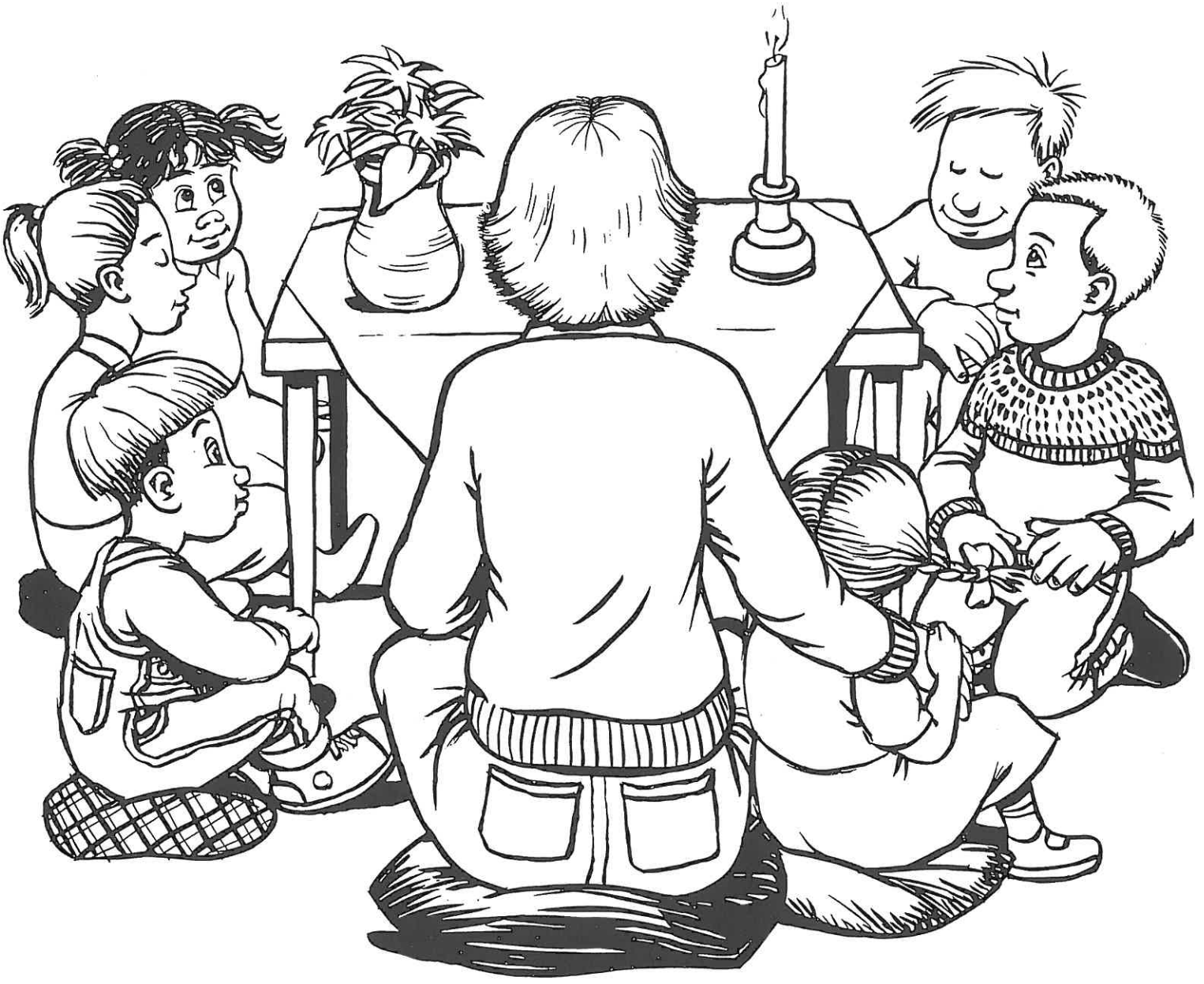
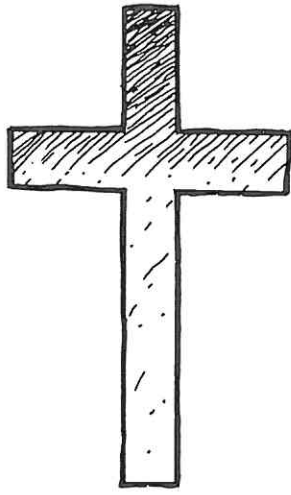
Og så ble de med Jesus hjem. Og de syntes det var fryktelig spennende og fint å bli kjent med Jesus.

Andreas tenkte på bror sin. Han het Simon Peter. Han skyndte seg og hentet Peter og sa:

"Vi har funnet frelserkongen! Vi fikk være med ham hjem. Kom og bli med du også!"

Og Simon ble straks med broren sin for å møte Jesus. Han ble også en av vennene til Jesus. Og Simon Peter fikk siden oppleve mye spennende sammen med ham.

Jesus kalte dem for disipler. Eller "læregutter" ("elever"). For nå skulle de lære noe av alt det viktige og spennende Jesus hadde å fortelle.

HVA BETYR DET FOR OSS?

Vis fram det store undervisningsbildet og fortell om ham som er midt iblant oss. - Derfor er vi her også: For å bli venner med Jesus! Og for å lære mer om ham. (Trekk parallell til innlednings-fortellingen om Fred og Frida!)

- Men det er jo litt rart at Jesus er her når vi ikke kan se ham? Men du, jeg har funnet på noe lurt! Vi tenner et lys, og så kaller vi det lyset for JESUS-LYSET! Så kan det minne oss om at Jesus er her sammen med oss.

Nå skal vi si noen fine ord sammen. (Barna gjentar etter deg! Sett gjerne bevegelser til for da er det lettere å huske teksten. Bruk den gjerne om igjen senere som en slags innlednings-bønn!):

**JESUS, DU ER HER/
DU ER MIDT IBLANT OSS/
VI KAN IKKE SE DEG/
MEN DU ER HER LIKEVEL/
FOR VI VET AT DU LEVER/
VI KAN IKKE HØRE DEG/
MEN VI HØRER OM DEG
LIKEVEL/
VI SYNGER OM DEG OG
BER TIL DEG/
DA VET VI AT DU ER HER!**

Syng "Når vi samles i Jesu navn" sammen.

- Vet dere hvordan jeg ble kjent med Jesus? Det var noen som fortalte meg om ham. (Vær personlig: Fortell om din søndagsskole-lærer eller mamma eller bestemor som lærte deg om Jesus.)

- Hvordan kan vi få vite mer om Jesus? Jeg viste dere bibelen for litt siden. Den forteller meg mer om Jesus! Andreas hentet sin bror og fortalte ham om Jesus. Han sa: Kom og se! Vi har funnet Jesus!

(Fortell om noe fint du selv har funnet en gang! Hvor glad du ble og hvor gjerne du ville vise det til andre.)

8. Gud er bare god mot meg

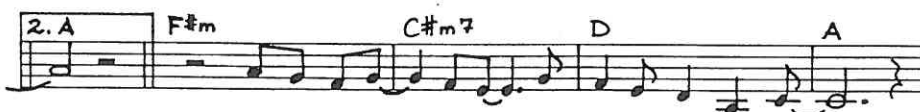
TEKST + MEL.: ÅSULF KVAMMEN
ARR.: ARNOLD BØRUD

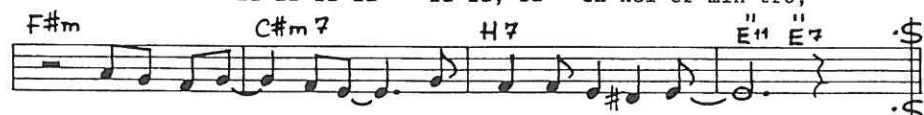
Gud er ba - re god mot meg, ja Han er ba-re god,

og Han pas-ser på meg nå, det kan jeg sto-le på.

La-la-la-la - la la, så en-kel er min tro,

la-la-la-la - la-la, min Far er ba-re god!

AKTIVITETS-FORSLAG

Her kommer forslag på flere navne-leker:

■ HVA HETER DU?

Alle sitter i ring på gulvet. Lederen holder en ball i hendene og sier: "Jeg heter (Anne). Hva heter du?" samtidig som ballen trilles over til en annen. Den som mottar ballen svarer: "Jeg heter (Siw)," og sender ballen tilbake til lederen.

Fortsett med å trille ballen til nye barn, men pass på at alle har fått presentere seg før dere avslutter leken.

■ KOM TIL MEG!

Alle sitter i ring, men la det bli en åpen plass et sted. Den som sitter til venstre for den ledige plassen sier:

"Det er en ledig plass her hos meg. Jeg vil at Linn skal sette seg der!"

Så fortsetter leken med den som sitter til venstre for den tomme plassen. Si fra på forhånd at ingen får velge samme navn mer enn to ganger.

■ BØNN

(Barna repeterer etter lederen)

- Kjære Gud!/
Vi takker deg for Jesus!/
Takk for at Jesus vil være min venn/
Kjære Gud /
Du kjenner alle som sitter her i ringen/
Takk for at vi har hverandre/
Og takk for at du er vår Gud!/
Amen.

EN FORKORTET UTGAVE

* Siden dette er første samling, vil vi anbefale at dere bruker god tid på å skape en varm og hjertelig velkomst.

* Lek en enkel navne-lek.

* Fortell om Fred og Frida.

* Vis fram det store undervisningsbildet og fortell om Jesus som er midt iblant oss.

Syng sangen "Når vi samles i Jesu navn".

* Fortell om Andreas og Peter som ble kjent med Jesus. Se punktene under "HVA SIER BIBELEN?"

* Øv inn minneordet! Og tenk Jesus-lyset!

* Be sammen!

* Har dere tid, så kan dere jo også velge en eller flere av aktivitetene.

SAMLING 2

OPPDAG BIBELORDET!

Luk 11:1-10

LEV DEG INN I TEKSTEN!

Forsøk å lese denne teksten med et åpent sinn og uten fordommer, om det er mulig. Sammenlign gjerne med den parallelle teksten i Matteus 6:9-15.

- Hva legger du spesielt merke til?
- Er det noen forskjell på tekstene?
- Hva er bakgrunnen for at disiplene ønsket å lære å be?

LEV I TEKSTEN!

Legg merke til at fortellingen kommer etter "Fader Vår"!

- Hva sier denne teksten deg om bønn?
- Har du lagt merke til forskjellen på "Fader Vår" i gammel og ny utgave? Hva er annerledes? Legg merke til hvilke bønner "Fader Vår" inneholder! Skriv ned hovedpunktene med egne ord.

Luk. 11:1-10

Jesus lærer disiplene å be
(Matt 6,9 – 15, 7,7 – 11)

11 En gang var han et sted og bad. Da han var ferdig med å be, sa en av disiplene til ham: «Herre, lær oss å be, slik som Johannes lærte sine disipler.»² Han svarte: «Når dere ber, skal dere si:

Far!
La ditt navn holdes hellig
La ditt rike komme
La din vilje skje på jorden
som i himmelen.

³ Gi oss hver dag
vårt daglige brød.

⁴ Tilgi oss våre synder
for også vi tilgir hver den
som har syndet mot oss.
Og led oss ikke inn i fristelse.»

⁵ Så sa han til dem: «Sett at en av dere går til en venn midt på natten og ber ham: Kjære, lån meg tre brød, for en venn som er på reise, er kommet til meg, og jeg har ikke noe å by ham. Tror dere han der inne da vil svare: Ikke forstyr meg! Døren er alt stengt, og både barna og jeg er i seng. Jeg kan ikke stå opp og gi deg noe. Nei, sier jeg dere: Selv om han ikke står opp og gir ham det for vennskaps skyld, så vil han tross alt gjøre det fordi han er så pågående, og gi ham alt han trenger.»
⁶ Jeg sier dere: Be, så skal dere få. Let, så skal dere finne. Bank på, så skal det lukkes opp for dere. ⁷ For den som ber, han får, og den som leter, han finner, og den som banker på, blir det lukket opp for.

Matt. 6:9-15

⁹Slik skal dere da be:

Fader vår,
du som er i himmelen!
La ditt navn holdes hellig.

¹⁰ La ditt rike komme.
La din vilje skje på jorden
som i himmelen.

¹¹ Gi oss i dag vårt daglige brød.

¹² Forlat oss vår skyld,
som vi og forlater
våre skyldnere.

¹³ Led oss ikke inn i fristelse,
men frel oss fra det onde.
[For riket er ditt,
og makten og æren i evighet.
Amen.]

¹⁴ For dersom dere tilgir mennesker den urett de gjør mot dere, skal også den Far dere har i himmelen, tilgi dere. ¹⁵ Men om dere selv ikke tilgir, skal heller ikke han tilgi det dere har forbrutt.

LEV UT TEKSTEN!

- Betyr bønner "Fader vår" noe for deg personlig?
- Hvordan er det med ditt eget bønneliv?
- Har du selv noen faste bønneformularer?
- Hva pleier du å be om fast?
- Er det bønne-emner i "Fader Vår" som du sjeldent eller aldri har med i dine egne bønner?
- Hva kan du gjøre for å endre på dette?

BIBELORDET OG BARNA.

- Ville du kunne bruke "Fader Vår" for din gruppe?
(F.eks. om du lærte dem bønn- en ledd for ledd med forklaring- er?)
- Hvilke bønner ber dere fast med barna?

Det er ikke meningen å gjennomgå denne teksten i sin helhet med barna, men å velge ut noen få hovedpunkter. Se Notabene!

- Er dine elever vant til å be?
- Hvilke bønner er de vant til å be?
- Hvilke tanker har de om bønn?
- Hvordan kan du lære dine førskolebarn å be?
- Bruker dere "ekko-bønn" når dere ber i gruppa?

A HØST 2

Sammen omkring Jesus. VI KAN BE SAMMEN.

TEKST:

Luk 11:1-10
Disiplene lærer å be.

MÅL:

Vi kan tale med Gud i bønn som til en god far.

MINNEORD:

"Skje din vilje på jorden!" Luk 11:2

HJELPEMIDLER:

En bønne-kalender.
Flanellograf.

SANG-FORSLAG:

Det er ikke eventyr.(152)
Gud som har oss. (156)
Her er mitt øre. (157)
Jeg er trygg hos deg.(215)
Jeg folder mine hender(63)
Jeg vil fortelle. (163)
Jesus er min aller.(Børud)
Jesus er min beste v.(165)
Jesus kom inn! (166)
Jesus passer på meg(Børud)
Gud er bare god.(Børud)
Kjære Gud jeg har det g.
Så bøyer vi vårt hode(177)
Så godt å være.(178)
Velsign du alle barn.(248)
Vær meg nær o Gud.
Våre føtter er stille.(183)

NOTABENE!

Fader Vår er ingen typisk barnebønn. Det er mye i den som er vanskelig å forstå for 4-5-åringene. Derfor vil vi konsentrere denne teksten om noen få enkle sannheter så som:

- Jesus vil at vi skal be til ham.
- Han vil lære oss å be.
- Vi kan snakke med Gud slik som vi snakker med vår far.

Mange barn kan kjenne seg små og ubetydelige. De trenger å høre at Jesus har omsorg for dem, og at han gjerne vil at vi skal be til ham. For Jesus viser aldri bort noen som trenger hjelp av ham. Han hører oss enten vi ber stille, hvisker, sukker, gråter, ler eller roper. Det er ikke framgangsmåten som er viktig, men at vi har et oppriktig hjerte når vi ber.

LITT Å FORBEREDE:

Lag en bønne-kalender som vist på skissen. Klipp ut to like store skiver i tynn kartong. Lag et hull på midten som du setter en splitt-binders gjennom etterpå. Skjær ut et passe stort "vindu" i den ytterste skiven, og markér så mange slike ruter som det er plass til på den innerste skiven med en blyant.

Nå kan du tegne eller lime figurer i disse rutene som viser bilder av ting vi kan be for: Familien vår, de som er syke, de gamle, barnehagen m.m.
På framsiden skriver du: VI BER FOR..

Man kan også lage en tilsvarende TAKKE-KALENDER der vi takker Gud for maten og klærne, familien og venner m.m.

INNLEDNING:

1. Velkomst, sang og bønn.
Repetér minneordet fra forrige gang!

2. Kontaktpunkt:
(Mime ulydighets-situasjoner hjemme.)

- Pappa sier jeg skal bruke hjelm når jeg sykler (ta på en hjelm!), men jeg vil ikke (ta den av og trill den inn i krok-en!)

- Mamma sier jeg må vaske hendene når jeg har vært på do (vask hendene i lufta), men det vil jeg ikke! (Lat som om du kaster såpa!)

-Jeg vil gjøre som jeg selv vil, ikke sant?
For det er mye bedre... tror jeg, kanskje??

(Jmf. bønnen "Skje din vilje!")

FRED OG FRIDA.

(Til opplesning.)

Frida trampet med foten.

"Nei, jeg vil ikke!" ropte hun.

"Jeg vil ikke, vil ikke, vil ikke."

Pappa så alvorlig på henne.

"Frida", sa han "egentlig er ikke dette et spørsmål om hva du vil. Hvis du går ut uten sko på beina, blir du forferdelig syk, og det kan jeg ikke tillate."

Frida var sint, fryktelig sint! Hele sommeren hadde hun gått barbeint, men nå jikk hun ikke lov! Hun likte ikke de rosa skoene heller. Fargen var pen, men det var skolisser på dem, og hvis de gikk opp, klarte hun ikke å knyte dem selv.

"Jammen pappa", sa hun "Jeg liker ikke de rosa skoene. Beina mine vil ikke ha dem på seg."

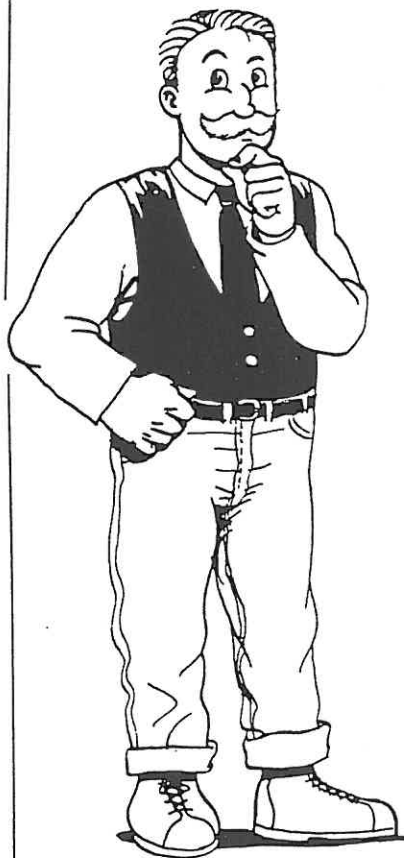
"Frida", sa pappa, "I sommer var det godt og varmt. Nå er det kaldere både i lufta og på bakken. Går vi uten sko nå, blir vi forkjøla, og det har du vel ikke lyst til?"

"Men hvorfor skal alltid du bestemme?" spurte Frida oppgitt.

"Fordi jeg er voksen", sa pappa. "Du kan bestemme mye selv, Frida, men en del ting må jeg som er voksen avgjøre. Det er fordi jeg vet hva som er best for deg. Selv om du er sur nå, så kan jeg ikke tillate deg å gå uten sko. Da ville jeg ha vært en dårlig pappa."

"Vet du hva?" sa Frida. "Jeg skal be Gud å trylle vekk skoene mine!" Pappa måtte smile.

"Ja, det kan du godt be om, men Gud, han er som en pappa, han. Han vil gjerne at vi skal be ham om hjelp, men han gjør bare det som er best for oss. Jeg tror ikke Gud vil fjerne skoene dine. Han vet jo at du trenger dem!"

"Jammen Gud har ikke sånne dumme regler som du har", sa Frida.

"Jovisst har Gud regler", svarte pappa. "Det kan vi lese i Bibelen. Han har gitt oss regler og bud fordi han er glad i oss. Og han vet hvor galt det går når vi bare gjør det vi selv har lyst til."

Og så forteller pappa at vi kan snakke med Jesus og be til ham, akkurat slik som han og Frida snakker sammen nå.

"Og du kan be om hva du vil, men la Jesus bestemme for han vet hva som er til det beste for deg!"

Frida tenkte. Hun forsto ikke alt det som pappa hadde sagt, men det gjorde ikke noe. Det viktigste var at hun hadde en pappa i Himmelen som hun kunne snakke med om alt. Og kanskje ville Gud at hun skulle ha på seg de rosa skoene? Ja, det var nok best...

*Gud er som en omsorgsfull far
som trøster oss og hjelper oss!*

AKTIVITETS-FORSLAG

■ **Bruk elevheftet:** Fargelegg de foldede hender med mini-Fadervår.

■ **Kongen befaler:** (med innebygget lydighets-trening.)

Alle reiser seg, og hver gang du sier "Kongen befaler" så skal barna gjøre de bevegelsene du nevner.

Eks: "Løft armene opp!" "Ta armene ned" "Sett deg ned!" "Reis deg opp!" "Nikk med hode" "Rist på hode" osv.

MEN sier du bare: "Reis deg!" "Sett deg!", så skal de ikke gjøre det. De skal bare gjøre det som "Kongen befaler"!

EN FORKORTET UTGAVE

* Velkomst, sang, bønn og repetisjon av minneord.

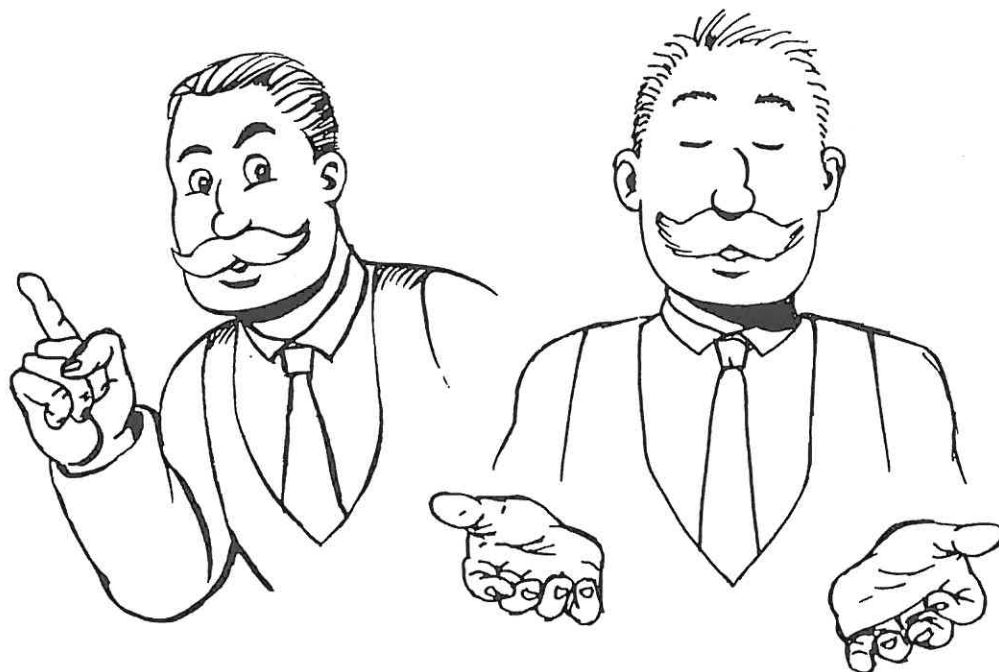
* Les fortellingen om Fred og Frida.

* Bruk flanellografen og fortell om Gud som vår gode pappa. Se punktene under "HVA SIER BIBELEN".

* Vis fram bønnekalenderen og bruk den!

* Be mini-utgaven av Fader Vår.

* Øv inn minneordet.

HVA SIER BIBELEN?

Vet dere at Jesus har lært oss å kalle Gud for Far?

Plassér bilde av Jesus på tavla. Gud er som en god og snill pappa som vil det aller beste for oss. Og vet dere: Gud vet også hva som er best for oss!

En gang Jesus var oppe i fjellet sammen med sine disipler, så gjorde han det han pleide å gjøre når han var oppe i fjellet. - Vet dere hva han pleide å gjøre der?

Han pleide å snakke med Gud i bønn! Og når han ba sa han alltid: Far! For Gud var Jesu far.

Men disiplene syntes ikke at de var noe flinke til å be. De fikk det liksom ikke til. De visste ikke hva de skulle si når de ba en gang. Derfor så spurte de Jesus: - Kan ikke du lære oss å be?

Joda, det ville Jesus gjerne. Og da lærte de den bønningen som kalles "Fader vår". Og nå skal dere få være med meg å be den.

Ta bønningen ledd for ledd i korte porsjoner og la barna gjenta etter deg.

Samtal litt om hva en far kan hjelpe barna sine med!
- Hva kan Gud hjelpe oss med?

Vi kan få be til Gud og snakke med ham slik vi snakker med pappa! Lag f.eks. en telefon-samtale (bruk en ordentlig telefon eller leke-telefon):

- Neimen hei , pappa er det deg!
- Så fint at du ringte! Du skjønner jeg er helt alene akkurat nå. Og da er jeg litt redd....
- Sier du det? Er jeg gutten din i dag? Ja, jeg er glad i deg også. Du er verdens beste pappa! osv...

Det er mye vi kan be om. Men vet du hva det viktigste er?

- Å be slik som Jesus ba!
- Vet du hva Jesus ba om: At Guds vilje måtte skje på jorden. (Si minneordet sammen flere ganger!)
- Jeg vil ikke, sa Frida i stad. Hun ville ikke det mamma ville! Hun ville bare gjøre det som hun selv ville!

HVA BETYR DET FOR OSS?

- Vet dere hva Gud vil?

Jo, det forteller Bibelen oss!

- * At vi skal være gode og snille mot hverandre!
- * At vi skal hjelpe hverandre!
- * At vi skal be til ham!
- * At vi skal være lydige mot mor og far!

Alt dette vil Gud, men det er ikke alltid så lett å gjøre det.

Derfor vil vi be om at Gud skal hjelpe oss.

Ta fram bønnekalenderen og vis hva vi kan be for.

Når du har gjennomgått det som fins i kalenderen, kan dere bruke den til en felles bønn.

Innled hver gang med å si: **GUD, VI BER FOR**...(familien vår!) Alle sier det samme høyt i kor.

Be også en kort-versjon av "Fader Vår":

Fader vår
Du som er i himmelen
La din vilje skje på jorden!
Amen!

(Be den flere ganger!)

- Hvorfor skal vi gjøre som mamma og pappa sier?
 - Hvorfor skal vi gjøre som Gud sier?
- Fordi det er best for oss.

SAMLING 3

OPPDAG BIBELORDET!

OPPDAG BIBELORDET

Matt. 8:23-27

LEV DEG INN I TEKSTEN!

Les teksten som om du selv er med i det som skjer.

Tenk deg inn i disiplenes situasjon:

- * Kjenn at du er sliten!
- * Bølgene gjør noe med deg!
- * Lev deg inn i stemningen om bord.
- * Kjenn hvordan utryggheten og angsten begynner å ta over!

LEV I TEKSTEN!

- Hva er kjernen i teksten? Se v. 26!
- Hva er nøkkelordet her?

Matt. 8:23-27

Jesus stiller stormen

(Mark 4:35-41, Luk 8:12-25)

²³Så steg han i båten, og disiplene var med ham. ²⁴Da blåste det opp en kraftig storm over sjøen, så båten nesten ble borte mellom bølgene. Men Jesus selv sov. ²⁵De gikk bort og vekket ham og sa: «Herre, frels! Vi går under!» ²⁶Han svarte: «Hvorfor er dere reddet? Så lite tro dere har!» Så reiste han seg og truet vinden og sjøen, og det ble blikk stille. ²⁷Mennene undret seg og spurte: «Hva er dette for en? Både vind og sjø adlyder ham.»

LEV UT TEKSTEN!

- Hvordan reagerer du når livet blir vanskelig?
 - Har du noen å gå til?
 - Hva gjør du med angsten din?
 - Hvordan ville det ha gått med din tro om du hadde vært sammen med disiplene i stormen?
 - Betyr tro og trygghet det samme?
- Tenk igjennom situasjoner som har vært vanskelige og truende i ditt liv.
- Hva betydde Jesus for deg da?

BIBELORDET OG DINE ELEVER.

- Hvilke ting tror du dine elever er redde for?
- Hva er det som gir dem trygghet?
- Hvordan kan du hjelpe dem til å finne trygghet i troen på Jesus?

A HØST 3

Sammen omkring Jesus JESUS ER ALLTID HOS MEG

TEKST:

Matt 8:23-27
(Disiplene i stormen)

MÅL:

Å la barna få kjenne tryggheten i å tro at Jesus er med oss i alle situasjoner.

MINNEORD:

Jesus sier:
"Vær ikke redd! Tro på Gud og tro på meg".
Johs 14:1.

HJELPEMIDLER:

Fl.gr.: "Stormen på sjøen".
(N 33 "Gud og jeg"
NSSU.)

Jesus-lyset (Et hvitt kubbelys), et flagg og avisutklipp av jublanter.

SANGFORSLAG:

Ingen er så trygg for fare. (58)
Jeg er trygg hos deg. (215)
Jeg går ikke ensom her (161)
Jesus er min a. beste (Børud)
Jesus er min beste venn (165)
Jesus passer på meg (Børud)
Med Jesus i båten er jeg trygg midt i stormen.
Min båt er så liten (Trad.)
Min Gud er så stor.
Når det stormer. (Trad.)
Når du har det moro (172)
Ro, ro, ro din båt. (Trad.)

NOTABENE!

Mange små barn vil kjenne seg igjen i dette som har med utrygghet og redsel å gjøre. De er redde for ting de har sett på TV, store hunder, lyn og torden, at mamma og pappa skal gå fra hverandre osv.

Derfor er det viktig å ta dette opp. Men gjør det varsomt så ikke frykten blir det dominerende i denne teksten. La tryggheten og troen bli selve kjernepunktet. Men glem ikke å understreke barnas ansvar i det daglige liv: Vi kan ikke være uforsiktige i trafikken og gjøre farlige ting ut fra tanken: "Jesus passer på meg likevel!"

Jesus er interessert i alt som angår våre liv som mennesker. Derfor kan vi når som helst og hvor som helst få henvende oss til ham.

LITT Å FORBEREDE:

Ta med et norsk flagg, og utklipp fra avisa som viser bilder av de som fyller år.

FRED OG FRIDA:

Ta utgangspunkt i hvor godt vi har det og hvor mye vi har å takke Gud for!

- I dag har Frida bursdag!
(Er det noen her som har hatt bursda' denne uka? I så falll: Gjør litt stas på dem også!)

- Det er den beste dagen på hele året syns Frida. For da får hun mange pakker og deilig mat, og det kommer gjester og de synger burs'dag-sang.

(Vis undervisningsbildet av Frida og bløtekaka!)

- Kan dere se hvor gammel Frida er? Skal vi telle lysene på kaka?

Og pappa heiser flagget til topps i flaggstanga for Frida.
(Vis et flagg.)

Og så er det noen som har satt bilde av henne i avisa.

(Vis eksempler fra dags-avisa!)

- Og så blir det brus, og pølser og bløtekake. Og mamma har pyntet med ballonger!

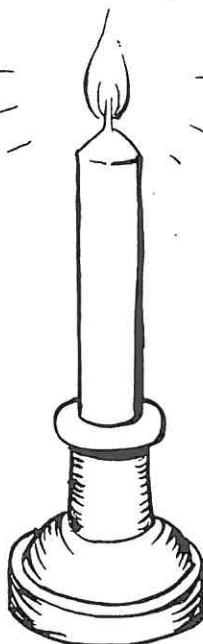
Hun ønsker seg tallerkener og kopper til dukkene sine. For da kan hun ha dukke-fest i lekestua.

- Så dere lysene på bløte-kaka?
(Vis bildet igjen!)

- Men det er ett stort lys der også! Det kaller Frida for Jesus-lyset. For det fikk hun på familiegudstjenesten en gang. Det skal minne om at Jesus lever og at han vil være vår beste venn. Han som har gitt oss alt vi har og maten vi får spise.

Når Frida tenner Jesus-lyset (Gjør det i barnegruppa også!) så er det jo fordi Jesus er med på bursdagsselskapet også!

Vi har så mye å takke Jesus for.
(Syng en takkesang eller be et lite takke-vers sammen!)

HVA SIER BIBELEN?

Bruk flanellografbilder mens du forteller.

Fortell om Jesus som var trett. Han hadde talt til mennesker hele dagen og nå ville han dra til et stille sted hvor han kunne hvile seg litt.

Så dro han av sted sammen med disiplene over Genesaret-sjøen i en båt.

- Og hva tror dere Jesus gjorde mens disiplene rodde?

Han lå i bunnen av båten og sov.

- La meg få se om dere kan ro? Gjør bevegelsene sammen, og syng gjerne "Ro,ro, ro din båt".
- Det var fint og stille på sjøen.

Fortell med innlevelse at det begynte å skye til når de var kommet midt utpå. Disiplene så seg urolige omkring:

- Kanskje det blir storm?

Beskriv hvordan det høres ut når det stormer med lyder og bevegelser. La barna gjøre det samme som deg. Lag vind og bølger og sjøsprøyt! (Blås lang tone på flokkfløyte der du dekker åpningen delvis.)

- Hvordan gikk det med disiplene? De ble redde fordi de trodde hele båten skulle synke. De var i fare og trengte hjelp!

- Skulle de vekke Jesus? Han visste sikkert hva de skulle gjøre!

(Dramatisér dette: Vekk et av barna som ligger og "sover" midt i flokken.)

- Tror dere at Jesus ble glad for at de vekket ham?

- Tror dere han ble redd når han så hvor fryktelig det stormet?

Jesus reiste seg i båten, og talte til vinden og til bølgene:

- Vær stille! (Har dere prøvd det noen gang? Nytter det?)

Og det ble blikk stille. Kan tro de ble forskrekket! Og kanskje litt flaua nå som alt var så stille.

Så dumme de hadde vært!! Tenk at de kunne bli så redde enda Jesus var med dem i båten!

HVA BETYR DET FOR OSS?

Samtal litt med barna om hvordan det føles når man er glad inni seg! (Vis det med kroppsbevegelser og gange!)

- Og når vi er lei oss, og når vi er redde! Da kjenner vi det i hele kroppen! (I magen, fryser på ryggen, skjelver...)

■ Samtal om det barna er redde for, og hva de gjør når de blir redde! Hjelper det å tro på Jesus da? Trekk paralleller til fortellingen om Fred.

Det er fint å vite at vi aldri er alene. Jesus har lovet å være med oss alltid! Når jeg er redd, når jeg er glad, når jeg er alene og når jeg er sammen med andre. Akkurat som skyggen min følger meg bestandig-er også Jesus nær meg bestandig.

- Hvor kan vi snakke med Jesus?

- Når kan vi snakke med Jesus?

Disiplene syntes det var godt å være sammen med Jesus. Han visste alltid hva de skulle gjøre. Han var så trygg og rolig.

Si følgende tekst sammen!

**IK-KE A-LENE.
JE-SUS ER MED OSS!!**

Si det taktfast i to eller fire grupper. La det bli en rytme- og fellesskaps-opplevelse. Kanskje dere holder i hverandre og vugger i takt?

**FRED OG FRIDA:
(Lesestykke)**

- Fred var på vei hjem fra leke-plassen. Der hadde han lekt med noen venner hele ettermiddagen.

"Lekeplassen vår er den fineste i hele verden", tenkte Fred der han ruslet hjemover. Særlig klatre-stativene likte han godt. Noen av de minste barna var redde for å ramle ned, men det var i alle fall ikke Fred!

"Klatre-stativer er vel ikke farlige, vel!" tenkte Fred...

- Voff! Voff!

- Hva var det? Fred bråstoppet! En diger sort hund kom løpende ut fra en liten sidevei. Den stanset like foran Fred og bjeffet og viftet faretruende med halen. Fred sto bom stille.

Han kjente hvordan kroppen ble helt rar og skjelvende. Hjertet dunket fryktelig fort. Fred åpnet munnen for å si "GÅ HJEM!" til hunden, men ordene ble bare til hviskelyd: (Hviskes!) "Gå hjem.."

Fred kjente at han var skikkelig redd! "Hvorfor er det ingen voksne her som kan hjelpe meg?" tenkte han.

I det samme husket han noen ord inni hodet sitt - noen ord som hadde vært minneverv på

søndagsskolen for en stund siden: "VÆR IKKE REDD!"

Ja, for det hadde Jesus sagt. Og nå var det akkurat som om Jesus sa det samme til Fred nå. Fred var ikke alene med den store hunden - Jesus sto der sammen med ham! Fred kjente hvordan han ble litt modigere - og litt mindre redd.

"Hjelp meg, Jesus! Hjelp meg, Jesus!" hvisket han, mens hunden sto der foran ham og så stor og skremmende ut. Han kunne se de skumle tennene på den også.

I det samme kom en ung jente løpende.

"Fy!!" sa hun til hunden og grep den i halsbåndet.

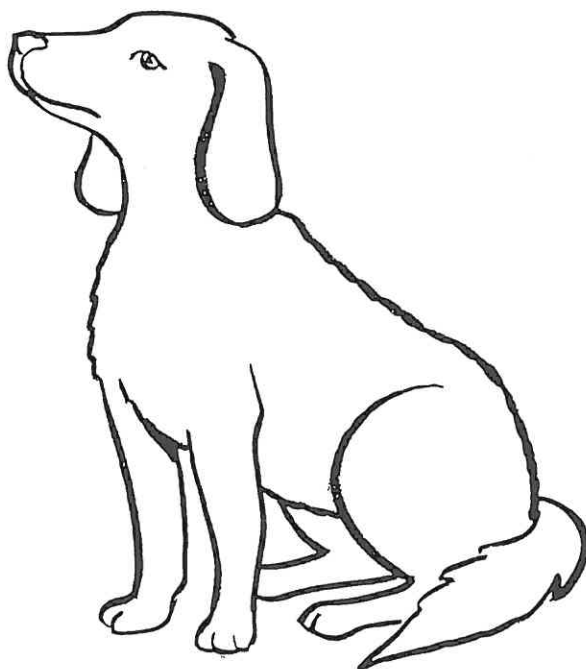
"Tenk å løpe fra meg sånn!"

Hun smilte til Fred.

"Han er ikke farlig" sa hun.

"Han vil bare leke med deg. Du kan se på halen hans at han er snill. En hund som logrer, er ikke farlig. Kom nå!"

Hun trakk i båndet, og hunden fulgte lydig etter henne. Og Fred tuslet videre. "Takk, Jesus!" sa han halvhøyt. Hjertet dunket fremdeles fort, men inni seg var ikke Fred redd lenger. Stormen var over!

AKTIVITETS-FORSLAG

■ DRAMA.

Når du har fortalt om stormen på Genes-aretsjøen ved hjelp av flanellograf, er det naturlig å leke dette sammen etterpå. Sett dere sammen på gulvet og lek at dere er i båten: Ro sammen, vugg, heis seil, lek vind og bølger, vis hvordan vi ser ut når vi er redde og hva vi gjør da, vekk "Jesus", la en rope ut: "Vær stille!" mens alle bråker som verst, alle legger seg stille ned og puster ut, mens lederen sier noen ord om hvor trygt det er å være sammen med Jesus.

■ TEGN.

Kopier opp tegningen av en båt og del ut til barna! Så kan de tegne ansiktene på noen redde disipler!

■ MINNEORDET.

Repetér minneverset til slutt!

EN FORKORTET UTGAVE

* **Velkomst.**

* **Syng** "Jeg er trygg hos deg" sammen!

* **Fortell** om bursdagen til Frida. Vis bildet!

* **Tenn** Jesus-lyset og syng en takke-sang! (Se sang-forslag!)

* **Fortell** om stormen på Genesaret. Gjør bevegelsene. Vis bilder på flanellograf-tavlen.

* **Fortell** om Fred som ble redd for hunden. Samtal med barna om ting de er redde for.

* **Si** dette sammen med rytme i ordene:

**IKKE ALENE -
JESUS ER MED OSS!**

* **Øv** inn minneordet og be sammen.

OPPDAG BIBELORDET!

TEKST: 1 Mos 1:1-25

LEV DEG INN I TEKSTEN!

Les skapelses-fortellingen slik vi finner den i Bibelen og sammenlign med gjenfortellingen i Barnas Bibel av Anne De Vries.

Ta deg gjerne en tur i det fri og se på naturen mens du tenker over det du har lest.

- Hvilke tanker og følelser vekker skapelses-fortellingen til live i deg?

Kunne du tenke deg å gi uttrykk for disse følelsene gjennom å male noe eller skrive et lite dikt som du senere kunne dele med barna?

Hva er hensikten med planter og dyr? Hvilken funksjon har de?

LEV I TEKSTEN!

I hvilke sammenhenger står uttrykket "Og Gud så at det var godt".

- Hva tror du uttrykket betyr?
- Kan du finne noen sammenheng og system i skapelses-fortellingen?

- Finner du noe system som vi kan observere ute i naturen? Gud velsignet dyrene. Hva kan det bety?

1. Mos. 1:1-25

Gud skaper verden

1 I begynnelsen skapte Gud himmelen og jorden. Jorden var øde og tom, og mørke lå over havdybet. Men Guds Ånd svevet over vannet. Da sa Gud: «Det bli lys!» Og det ble lys. Gud så at lyset var godt, og han skilte lyset fra mørket. Gud kalte lyset dag, og mørket kalte han natt. Og det ble kveld, og det ble morgen, første dag.

Gud sa: «Det skal bli en hvelving midt i vannet, og den skal skille vann fra vann!» Og det ble slik. Gud gjorde himmelhvelvingen og skilte vannet som er under hvelvingen, fra vannet som er over den. Gud kalte hvelvingen himmel. Og det ble kveld, og det ble morgen, andre dag.

Gud sa: «Vannet under himmelen skal samle seg på ett sted, så det fjerne land kommer til syne!» Og det ble slik. Gud kalte det fjerne land for jord, og vannmassen kalte han hav. Og Gud så at det var godt.

Da sa Gud: «Jorden skal ta grønne vekster fram, planter som setter frø, og trær som bærer alle slags frukt med frø i, på jorden.» Og det ble slik. Jorden bar fram grønne vekster, planter som setter frø, og trær som bærer frukt med frø i, hvert etter sitt slag. Og Gud så at det var godt. Og det ble kveld, og det ble morgen, tredje dag.

Gud sa: «Det skal bli lys på himmelhvelvingen. De skal skille mellom dag og natt og være merker som fastsetter høvtider, dager og år.» De skal skinne på hvelvingen og lyse ut over jorden.» Og det ble slik. Gud skapte de to store lysene, det største til å råde om dagen, og det minste til å råde om natten, og stjernehene. Gud satte dem på himmelhvelvingen til å lyse ut over jorden, til å råde om dagen og natten, og til å skille lyset fra mørket. Og Gud så at det var godt. Og det ble kveld, og det ble morgen, fjerde dag.

Gud sa: «Vannet skal det myldre av liv, og fugler skal fly over jorden, under himmelhvelvingen.» Og Gud skapte de store sjødyrene og alt liv som det yrer og kryp av i vannet, hvert etter sitt slag, og alle dyr som har vinger til å fly med, hvert etter sitt slag. Og Gud så at det var godt. Han velsignet dem og sa: «Dere skal være fruktbare og formere dere og fylle vannet i havet, og fuglene skal formere seg på jorden.» Og det ble kveld, og det ble morgen, femte dag.

Gud sa: «Jorden skal la alle slags levende skapninger gå fram, te kryp og ville dyr, hvert etter sitt slag.» Og det ble slik. Gud skapte alle slags ville dyr og alle slags te og krepet på marken av alle slag. Og Gud så at det var godt.

BIBELTEKSTEN I DITT LIV!

Skriv ned dine argumenter for hvorfor du tror på bibelens skapelses-fortelling.

Gud påla menneskene å ta ansvar for naturen og dyrene.

- Hva gjør du konkret for å oppfylle ditt ansvar overfor naturen?

Sal 104:1-24 gir en fin innføring i skapelsens innhold.

Det er viktig å la bibelteksten få tale til deg over noe tid. Ha derfor tekstene i dine tanker så ofte du kan og la ordene få synke i hjerte og sinn. Tenk igjennom hva det betyr for deg personlig, og lev ut bibelordet i ditt liv.

BIBELORDET OG BARNA.

Før du fortsetter med dine forberedelser, anbefaler vi deg å ta en stund og be for dine elever.

Forsøk å sette deg inn i barnas forestillinger om hvordan Gud skapte jorden.

- Hva er det mest konkrete i denne delen av skapelses-fortellingen?

Barn er glad i dyr - i alle fall de søte og koselige!

- Hvilke husdyr har dine elever kontakt med?

- Lider noen av dem av allergi slik at de må unngå visse dyr av den grunn?

- Hva vet barna om blomster og planter? Hva med FRØET?

B HØST 4

Gud har skapt en fantastisk verden. GUD SKAPER JORDEN MED PLANTER OG DYR

TEKST: 1 Mos 1:1-25
(Skapelsen)

MÅL:
Vi kan glede oss over at Gud har skapt jorden, plantene og dyrene!

MINNEORD:

" Vår Gud har skapt alle ting." Åp 4:11 b

HJELPEMIDLER:

Plansjer med stjernebilder.
B. Lukens fl.gr., side 9.
Blomsier, potteplanter, kongler, løv, kastanjer, greiner, frukt, bær.
Lego-trær og dyr. (Playmo)
Smaks-prøver av frukt.
Titten Teis miljø-bok:
"Hva med fremtiden, sjonkel Rolf?" (Aventura) 1990
Dyreløker og bilder Limstift.
Naturmateriale til dyrefigurer:
Grankongler og fyrstikker.
"Adam og Eva" Skippervold MC

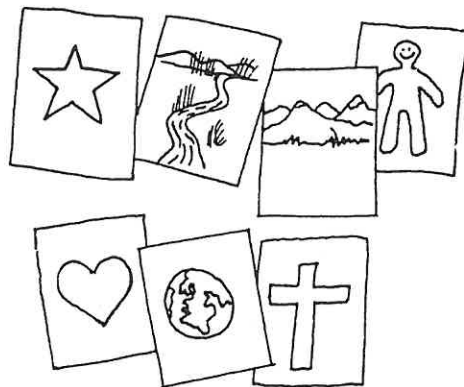
SANGFORSLAG:

Bæ, bæ lille lam. (Trad.)
Du lille solskinn. (155)
Fløy en liten blåfugl.
Fra den aller, aller første morgen. (Skippervold)
Først var jorden tom (28)
God morgen alle sammen!
Gud, han skapte. (67 "B.sangboka)
Gud sa et ord. (Børud-gjengen)
Han har den hele, vide. (43)
Han som holder hele v. (207)
Hvem har skapt alle bl? (158)
Jorden vi bor på. (Børud)
Kan du si meg hvem jeg er? (167)
Lille Petter Edderkopp. (Sanglek)
Mikkel rev! (Trad.)
Når jeg ser din himmel. (238)
Sola er god. (Børud-gjengen)
Takk min Gud. (179)
Vi folder våre hender. (249)
Vil du vite hvordan det låt?
Vi legger et lite frø. (Strandsj.)
Vi tar hverandres hender. (182)

LITT Å FORBEREDE:

* Lag tegninger til innlednings-sangen.

* Om skapelses-fortellingen skal røre ved barna, må de få være delaktige i fortellingen. Bruk derfor litt tid på å lage et godt anskuelsesmaterieell - både bilder og landskapsmodeller. Kanskje dere også kan bruke dette materiellet til å lage en utstilling for menigheten der dere presenterer søndagsskolen?

*** Alternativ 1:**

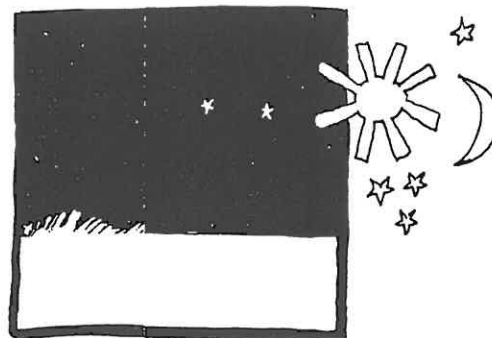
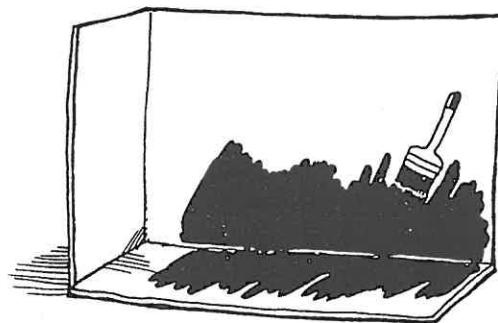
Finn fram en mellomstor papp-eske. Skjær bort kortsiden og en langside. Fargelegg innsiden blå. Klipp ut sol og måne av gul kartong og fest dem på den blå himmelen etterhvert som du forteller. Pluss på med litt gullstjerner etc. Skyer kan du klippe ut av hvit kartong.

Av papp-maché kan du forme landskap omkring en kjerne av hønse-netting. Deigen lager du av avis-papir-biter som har ligget i bløtt i tapetklister.

Når landskapet er ferdig, kan du male det grønt men du skal ikke plassere det inn i papp-esken.

*** Alternativ 2.**

En enklere variant er å male hav og himmel på et stort stykke papir. Mal en remse som land. Lag sol, måne og stjerne som i alternativ 1. Heng arket i så lav høyde at dere kan samles på gulvet foran bildet.

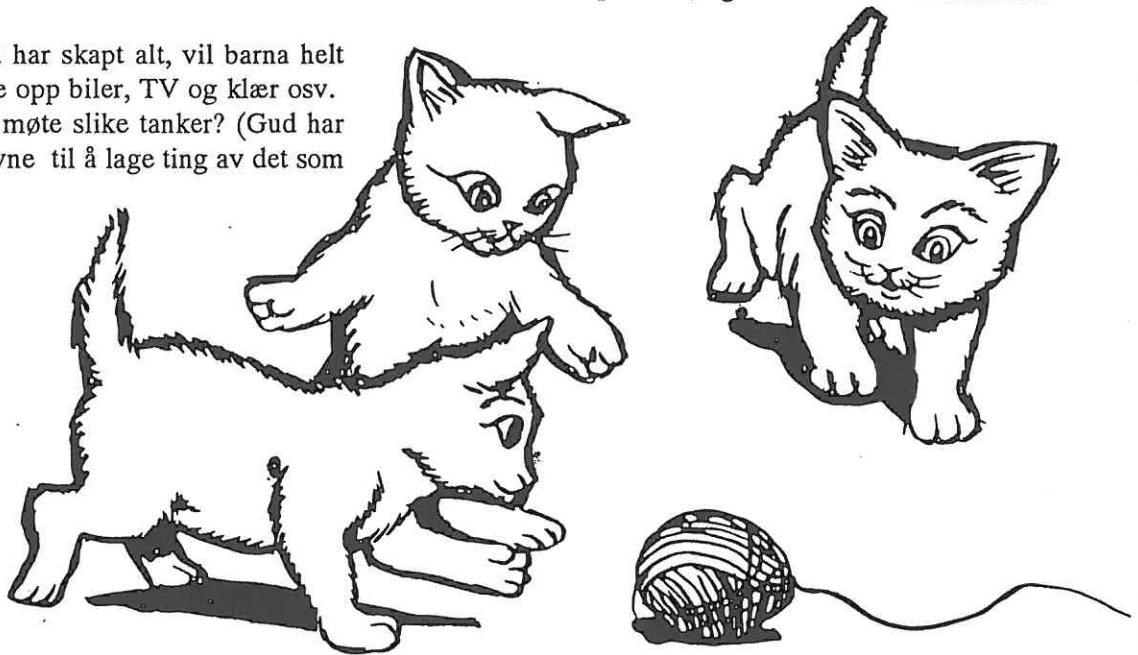

NOTABENE!

Det er viktig at du ikke fortaper deg i detaljer når du skal fortelle om skapelsen til små barn. Hovedsaken er at barna blir sittende igjen med bekjennelsen: "Jeg tror at Gud har skapt alle ting!". At alt som lever og vokser og er til, har med Gud å gjøre.

Når vi sier at Gud har skapt alt, vil barna helt naturlig også regne opp biler, TV og klær osv. - Hvordan skal vi møte slike tanker? (Gud har gitt menneskene evne til å lage ting av det som Gud har skapt.)

Barn og dyr hører sammen, sier vi Og vi ser hvor fin kontakt barn kan oppnå med dyr og hvor stor medfølelse de har med dem. Men barn kan også være grusomme mot dyr. Derfor er det viktig å lære barna respekt for dyrene - de ville og de tamme - som en del av Guds skaperverk, og at vi har ansvar sammen.

INNLEDNING:

1. Velkomst, sang og bønn. Kort repetisjon av minneordet fra forrige gang!
2. Syng en sang som leder rett inn i dagens tekst. F.eks. "Gud, han skapte alle stjernene" med bevegelser og eventuelt tegninger (bilder) til.

*Gud, han skapte alle stjernene,
(Peker oppover)
han skapte alle vann,
(Viser bølger med handa)
han skapte berg og dal,
(Hever og senker hånden.)
og han skapte meg. (Dunker
hånden mot brystet)
Men det er noe som er enda
større: (Løfter pekefingeren)
Det at han gav sitt liv
(Strekk ut armene)
for meg og hele verden
(Peker på deg selv og viser
jordkloden med en sirkel-beve-
gelse). på Golgata.
(Løfter pekefinger.)*

C C+ F F/G C

Han har skapat stjär-norna. Han harskapat vattendrag.

G G7

Han har ska-pat hö-ga berg. Han har ska-pat

C F F/G C C+

mig och dig och dig och dig. De'e inte där-för som jag

F F/G C

äls-kar ho-nom, u-tan därför att han gav sitt liv,

G G7 C(F)G

för mig och he-la värl-den på Gol-ga-ta.

FRED OG FRIDA.
(Lesestykke.)

Fred og Frida elsker å dra på besøk til mormor og morfar om høsten, og smake på alt det herlige som vokser i den store hagen bak huset. Men akkurat nå er de på blåbærtur i skogen.

- Jippi! Det er Fred som roper.
- Frida, kom og se den fine blåbærtua her! Frida kommer nærmere.
- Kan jeg plukke her også? spør hun.
- Jada, svarer Fred, og så plukker de begge to. Men bare i noen få minutter. Da er Frida lei.

- Æsj, nå gidder jeg ikke mer. Det går så sakte!
- Fred er nok en mye mer tålmodig bærplukker enn Frida.
- Kan ikke vi plukke i samme spann i stedet? maser Frida.
- Da blir det fortere fullt!
- Og slik blir det. De plukker i samme spann. Men det blir ikke fortere fullt.
- Neimen Frida, da, sier Fred.
- Du spiser jo bærene du! Hvis du spiser dem nå, får vi ikke noe blåbærsyltøytøy til pannekakene i kveld!
- Joda, svarer Frida lurt.
- Bestefar plukker jo så mye at det blir nok til tusen pannekaker!

- Du, Fred. Jeg syns at Gud er kjempeflink. For det var han som fant opp blåbærene! Tror du han visste at pannekaker er best med blåbærsyltøytøy på??

Lederen:

- Ja, Gud lar det vokse på jorden slik at vi får mat å spise. Om høsten er det så mye vakkert og fint ute i naturen, og så mye som smaker så godt. Så som... (la barna komme med forslag): Jordbær, blåbær, gulrøtter, epler, pærer, plommer, moreller, kirsebær, bringbær, rabarbra.... mmm!
- Så mye herlig Gud har skapt til oss! (Har du noen smaksprøver å spandere!)

FRED: - Det er mye gøy-ere å plukke moreller enn poteter!

FRIDA: - Ja, for du liker å klatre du. Også liker du å spise poteter!

FRED: - Mmm! Særlig stekte poteter og potet-løv!

FRIDA: - Sannelig godt at det fins bønder som dyrker potetene for oss så vi kan kjøpe dem i butikken!

FRED: - Ja, jommen er det mye fint Gud har skapt til oss!

FRIDA: - Vet du, at jeg blir så glad at jeg får lyst til å klappe i hendene! (Klapp i hendene!)

FRED: - Du, jeg syns at klapp, klapp nesten

høres ut som takk, takk!

FRIDA: - Ja, hvorfor skal vi bare takke med munnen når hendene også har lyst til å være med? Takk, takk!

(Klapp, klapp!)

FRED: - Vil dere prøve dere også! Takk! Takk! Klapp, klapp!

FRIDA: - Men nå må vi ikke "skravle" mer for nå kommer fortellings-stunden vår. Er dere klare?

FRED&FRIDA:
(Dukke-stykke)

HVA SIER BIBELEN?

Fortell med innlevelse og fantasi om da Gud skapte jorden. Ta fram bildene etterhvert som du forteller.

Samtal med barna om deres tanker og fantasier omkring dette med himmel, hav, jord, sol, måne og stjerner. Og lytt oppmerksomt på det barna forteller, samtidig som du passer på at også de mer beskjedne barna får slippe til med sine tanker.

Vær forberedt på at samtalen kan ta andre retninger enn du hadde tenkt. Gi et visst rom for dette samtidig som du konsentrerer deg om å få med følgende hovedpunkter:

- Fra begynnelsen var alt bare tomt og mørkt. Og det var vann overalt.
- Da fikk Gud lyst til skape noe vakkert og fint som han kunne være glad i.
- Gud skapte lyset slik at det ble dag og natt.
- Gud skapte den blå himmelhvelvingen med skyene. (Obs. Ordet "Himmelen" vil være uheldig å bruke her, for da vil barna blande dette med "Guds evige himmel", og tenke seg Jesus og englene plassert oppe på skyene.)
- Gud skapte jorden og fjellene. Og samlet vannet til hav, elver og innsjøer. (Plantene snakker dere om neste gang!)
- Gud skapte solen til å lyse om dagen, og månen og stjernene til å lyse om natten.
- Og Gud skapte alt det grønne. (La barna komme med forslag på hva det kan være!)

Vis fram bilder av planter og trær og blomster. Kanskje du har med deg noen potte-planter? - Gud skapte også dyrene på land og i vann. (Nevn ulike eksempler. La barna foreslå!)

Og fugler på himmelen og i trærne.

Syng sangen: Vil du vite hvordan det låt?

HVA BETYR DET FOR OSS?

Når vi har laget noe eller tegnet noe, så kjenner vi det igjen. Gud kjenner også alt han har skapt. Og alt det Gud skaper blir nøyaktig slik han vil ha det. Slik er det ikke for oss. Dessuten: Vi kan ikke lage noe som er levende og som vokser. Det kan bare Gud!

Alt hva Gud har skapt er helt fantastisk! Men hvorfor har vi blomster og planter og trær? Jo, de er pene å se på. De gir mat til oss og til dyrene. Og vet dere at plantene renses luften omkring oss så vi kan puste i den! (Har du Titten Tei-boka, så vis noen bilder om dette.)

- Jorda trenger beskyttelse mot forurensning.

Litt å fortelle: (Se helsides tegning!)

- Det er høst! Det begynner å bli litt kaldere. Og så blir det gjerne litt mer regn, og vi må ta på oss regnfrakk og støvler. Syns dere det er herlig å gå ute i regn og søle?

Og se på trærne - så fine farger på løvet! Rødt, orange, brunt og grønt.

Og vinden blåser så kraftig at de løsner og farer gjennom luften. De er så vakre når solen skinner på dem!

Se på Frida og Fred! De står under en stor, sort paraply og bare ler mens regnet plasker ned! Plask, plask!

Regndråpene trommer på paraplytaket og støvlene plasker i sølepyttene. Vannet lager små bekker der de kan kapp-segle med små pinner.

Er det andre som også er glad i regnet? Blomstene?

Ja, selv om de fleste blomstene har visnet nå. Vet dere at det vokser mye sopp i skogen når det regner mye? (Har du noe å vise fram?) De lukter så godt, men noen av dem er farlige å spise. Men pappaen til Frida vet om noen som det går an å spise. Dem steker han i stekepanna. De heter kantarell!

De lukter så godt når de stekes! Så kjempes fint at Gud lar solen skinne og regnet falle så det kan vokse på jorden og vi får mat å spise.

Avslutning:

Se på modellene du har laget og tegningene og repetér hva Gud har skapt. Understrek at han gjorde det for deg og meg.

Syng sangen en gang til og gjør bevegelsene. Øv inn minneordet! Avslutt med å takke Gud sammen - f.eks. ved hjelp av en enkel "ekko-bønn".

AKTIVITETS-FORSLAG

■ Lag sommerfugler.

Fremgangsmåte: Brett hvitt papir med en vannfarge-klatt (gul,rød,grønn,blå) på!

■ "Kom alle mine duer"

kan lekes innendørs fra vegg til vegg om en har plass.

■ Drama-lek:

Repetér skapelses-fortellingen mens barna beveger seg fritt på gulvet. La barna uttrykke det du forteller med kroppsbevegelser: Start med å ligge nede på gulvet med lukkede øyne (I begynnelsen var det mørkt og øde...) så åpner de øynene og strekker seg mot lyset.....osv. La barna finne på resten av bevegelsene selv!

■ Bruk elev-heftet!

■ Bevegelses-lek:

EPLER OG PÆRER DE HENGER PÅ TRE.

(La hendene bli som runde epler som dere liksom henger opp på trærne.)

NÅR DE BLIR MODNE SÅ FALLER DE NED.

(Alle slipper seg ned på gulv) OG SÅ PLUKKER VI DEM, OG SÅ PLUKKER VI DEM.

(Venstre armen blir til kurv, mens vi plukker med høyre)

OG TAR DE MED HJEM OG SKRELLER DEM.

(Går og bærer, liksom-skreller) MEN FRØENE DE SPARER VI, JA FRØENE DE SPARER VI (Krum hendene rundt liksom-frøene)

OG PLANTER DEM I JORDEN HER

(Liksom-planter.)

SÅ VOKSER DE OG BLIR TIL TRÆR.

(Strekk dere på tå og la armene bli til grener)

Gjør leken flere ganger slik at barna i det minste kan lære seg bevegelsene.

■ Hunden og kjøttbenet:

Sitt sammen i en ring på gulvet. La en av barna være hund og krype sammen midt i ringen med hendene for øynene. Finn fram noe som kan gjøre tjeneste som kjøttben. Legg den foran hunden. Pek stille på et av barna i ringen som forsiktig tar benet fra hunden. Alle barna legger så hendene på ryggen idet de sier i kor:

ALLE HENDER BAK PÅ RYGGEN.

NÅ KAN HUNDEN VÅKNE

"Hunden" reiser seg halvveis og beveger seg rundt i ringen for å prøve å finne ut hvem som gjemmer kjøttbenet uten å titte bakom ryggen. Hunden bjefter på den som den tror er tyven, og den utvalgte må vise frem hendene sine. Er hendene tomme, må hunden fortsette å bjefte på andre mistenkte til benet kommer fram.

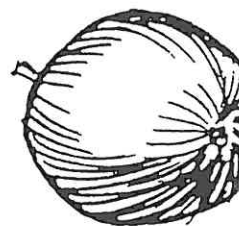
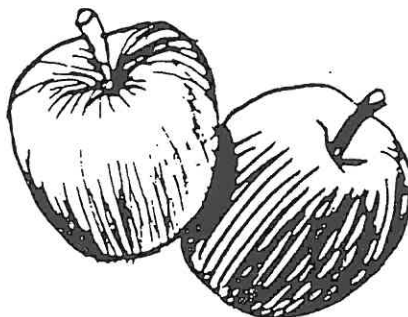
Så byttes rollene og lederen velger ut en ny hund. Fortsett inntil alle som har lyst har fått prøve seg som hund.

Smak på frukt: La barna få sitte i ring og lukke øynene. Så får de smake ulike slags frukt-biter. Hva var det de fikk å spise? (Eple, appelsin, banan, pære m.m.)

"Løv-trykk". Mal flytende dekkfarger på bladene og trykk dem mot hvite ark.(På tekstil må dere anvende tekstil-farger) De trykte arkene kan bli til fine malerier som dere kan sette minneordet under.

Tørke epler: Eller kanskje dere skulle forsøke å skrelle epler og ta ut kjernehuset? Skjær skiver/eple-ringer med en stor grønnsaks-kniv. Så kan dere tre epleringene på en tråd og henge dem opp et sted i rommet. Pass på at det er luft mellom ringene ellers tørker de ikke.

(Tørkestedet bør være varmt og luftig og skjermet fra solstråler.) Etter en uke er bitene ferdige til å fortæres.

EN FORKORTET UTGAVE

1. Innledning. Syng "Gud ,han skapte alle stjernene" sammen.

2. Les og dramatisér fortellingen om Fred og Frida.

3. Vis tegninger av sol, måne, stjerner, jordkloden mm.
- Hvem har laget alt dette?

4. Vis fram bearbejdede gjenstander som sko, veske, kopp, klær mm.

- Hvem har laget dette? Ulike mennesker og fabrikker. Men materialene som de bruker er det Gud som har skapt.

5. Syng "Jorda vi bor på" og fortell om skapelsen av himmel, hav, jord og sol. Før dette var alt bare mørkt og tomt, og det var vann overalt.

6. Da ville Gud skape noe vakkert og fint som han kunne være glad i. Da skapte han lyset og himmelhvelvingen der skyene er, og jorden og fjellene, og alt vannet ble samlet i det store havet.

7. Så kom den brune jorden til syne og det ble grønt av gress og busker og trær. (Vis bilder av ulike planter!)

- Men ble det bare grønt på jorden? Å, nei det kom planter i mange slags farger og blomster! (Vis bilder fra plantekataloger!) Og det kom frukt-trær med epler og pærer og bananer...(la barna finne på flere..) Skal vi smake på en bit? (Trekk paralleller til Fred og Frida!)

Plantene gir oss mat og frisk luft! Trærne er med på å rense luften! Og så syns jeg at trær er vakre og fine!

Vis fram et frø og fortell om hva det blir til!

8. Gud skapte også vanndyrene, og de store landdyrene (Dinosaurer), og husdyrene og fuglene. Vis fram bilder eller figurer.

Samtal om hvorfor Gud har gitt oss dyrene? Om maten som de gir oss, hvordan de hjelper oss (hunden som passer på, hesten som trekker høylasset m.m.) og hvor mye kos og selskap vi kan ha av kjæledyr. Dessuten er de vakre å se på når vi møter dem ute i naturen!

9. Fortell også hvordan dyrene er avhengige av oss mennesker. At vi må ta ansvar for å gi husdyrene mat og stell, og passe på så vi ikke skader de

ville dyrene med søppel og forurensning.

10. Avslutt med minneordet og en takkebønn.

SAMLING 5

OPPDAG BIBELORDET!

TEKST:

1 Mos 1:26-31 og 2:8-17

LEV DEG INN I TEKSTEN!

Les igjennom teksten om skapelsen av mennesket.

- Hvilke tanker får du når du leser denne teksten?
- Forsøk å leve deg inn i det som hendte. Tenk deg at du var til stede når det hendte.

LEV I TEKSTEN!

- Hva betyr uttrykket "Skapt i Guds bilde" det?
- Hva innebar det at Adam og Eva skulle råde over naturen?
- Hva forteller disse versene om menneskeverdet?

Les også teksten om paradiset hage og tenk etter:

- Hva slags liv hadde Gud egentlig planlagt for menneskene?
- Hvilke hovedtanker finner du i teksten?

LEV UT TEKSTEN!

- Hvordan kan du bidra til å gjøre ditt nærmiljø litt mer paradisisk? Ta gjerne en bestemmelse om noe du kan gjøre helt konkret i tiden som ligger foran.

Bruk fantasien og tenk deg hvordan paradiset må ha sett ut og hva du selv kunne ha tenkt å gjøre om du hadde vært der.

Dersom det er naturlig for deg å uttrykke deg i bilder eller ord, kan du vel forsøke å male eller å dikte.

1. Mos. 1:26-31 og 2:8-17

²⁶Da sa Gud: «La oss skape mennesker i vårt bilde, som et avbilde av oss! De skal råde over fiskene i havet og fuglene under himmelen, over feet og alle vilde dyr og alt kryptet som det kryr av på jorden.» ²⁷Og Gud skapte mennesket i sitt bilde. I Guds bilde skapte han det, til mann og kvinne skapte han dem. ²⁸Gud velsignet dem og sa til dem: «Vær fruktbare og bli mange, fyll jorden og legg den under dere! Dere skal råde over fiskene i havet og fuglene under himmelen og alle dyr som det kryr av på jorden.» ²⁹Og Gud sa: «Se, jeg gir dere alle planter som setter frø, så mange som det finnes på hele jorden, og alle trær som bærer frukt med frø i. De skal være til føde for dere.» ³⁰Og til alle dyr på jorden og alle fugler under himmelen og alt som kryper på jorden, alt som har livsånd i seg, gir jeg alle grønne planter til føde.» Og det ble slik. ³¹Gud så på alt det han hadde gjort, og se, det var overmåte godt. Og det ble kveld, og det ble morgen, sjettede dag.

⁸Herren Gud planter en hage i Eden, et sted i øst. Der satte han mannen han hadde formet. ⁹Og Herren Gud lot alle slags trær vokse opp av jorden, herlige å se på og gode å spise av, og midt i hagen livets tre og treer som gir kunnskap om godt og ondt.

¹⁰En elv gikk ut fra Eden. Den vannet hagen og delte seg siden i tre armer. ¹¹Den første heter Pison. Det er den som renner rundt hele Havila-landet, der det er gull. ¹²Gullet i det landet er godt, og der finnes også bedolah-kvæ og karneol. ¹³Den andre elven heter Gihon. Det er den som renner omkring hele Nubia. ¹⁴Den tredje elven heter Tigris. Det er den som renner øst for Assur. Og den fjerde elven er Eufrat.

¹⁵Så tok Herren Gud mannen og satte ham i Eden til å dyrke og passe hagen. ¹⁶Og Herren Gud gav mannen dette påbud: «Du kan spise av alle trærne i hagen. ¹⁷Men treet som gir kunnskap om godt og ondt, må du ikke spise av, for den dagen du spiser av det, skal du dø.»

BIBELORDET OG DINE ELEVER.

Start med å be for samlingen som du nå forbereder.

- Vet dine barn hva "Paradis" betyr?
- Hva slags drømmer har barna om paradiset?
- Kan dere sammen gjøre livet litt mer paradisisk for andre?
- Hvordan tror du Gud ser på deg? Skriv det ned på et ark.

Hver eneste en i din gruppe er en unik (enestående) skapning. Ta en stund der du tenker på hver enkelt etter tur: Nevn navnet for deg selv, se for deg barnets ansikt, tenk på de muligheter dette barnet har, be for barnet! Tenk også igjennom den holdningen du har til hvert enkelt av barna og prøv det i lyset innfor Gud. Er det noe du trenger å endre på?

- Tror du at dine elever ser på seg selv som skapt av Gud?
 - Hva vet de om hvordan et barn blir til?
- Samtal om hvem som har skapt mor og far slik at de kan få barn. Det er Gud som skaper liv og gir vekst. Les hva David sier: Sal 139:13-16.

- Hva slags selvbylde har barna?
- Ser de på seg selv som noe unikt?

B HØST 5

Gud har skapt en fantastisk verden! GUD SKAPER MENNESKENE

TEKST: 1 Mos 1:26-31 og 2:8-17

(Adam og Eva i Edens hage)

MÅL:

Å kjenne gleden over å være til fordi Gud har gitt oss livet.

MINNEORD:

Gud skapte mennesket!

1 Mos 1:27

HJELPEMIDLER:

Hj.midl. fra tidligere.

Dukkeskaps-dukke

Bomullskjef.Et speil.

Flanellograf.(Betty Luk.)

Lysbilde-serie

"Hva bib. fort oss" Skapelsen.

Flettekurv /blomstervase

(35-40 cm i diameter)

Blomsterjord Karsefrø.

3-4 mindre potteplanter.

Papir, kritt, saks og lim.

Ivar Skippervold:

"Adam og Eva". MC

SANGFORSLAG:

(Velg en 3-4 stk!)

Da Gud talte Ordei. (4)

Det er så godt å få synge.(Børud)

Du er du! (Barnesangboka,28)

Du er jo ganske fantastisk!(Janøy)

Du har to øyne. (154)

Gud er bare god (Børud)

Gud er så glad i meg (Børud)

Gud vet hva jeg heter. (38)

Han har den hele.(43)

Han som holder.(207)

Han som skapte alle.

Her er mitt øre.(157)

Hode, skuldre, kne og tå!

Hvem har skapt!(153)

Hånd i hånd (57)

Jeg folder mine. (63)

Jeg har fått hender.(162)

Jeg kan ikke . (216)

Kom alle barn! (88)

Lille Ole. (Børud)

Mamma, hvor var jeg (Børud)

NOTABENE!

Små barn er veldig opptatte av kroppen sin og liker å bevege seg og bruke sansene. De lærer atskillig mer med det de gjør enn bare ved det de hører.Derfor er det naturlig å ta konsekvenser av dette når vi skal gjennomgå en slik tekst som vi har denne gang.

La barna få kjenne på kroppen hva det vil si å være menneske og kunne bevege seg, gjøre vanskelige ting, lukte på noe og smake på, og lytte til noe vakkert og se!

Ta også hensyn til dette i gudstjeneste-delen: At vi kan få bevege oss til Guds ære, at vi kan takke ham med hele kroppen, at vi kan danse og synge og le, og lovsynge Gud med hele oss!

Edens hage - ofte kalt "Paradis". Eden betyr "lyst eller velbehag" , og man har ment at det var en slette mellom Eufrat og Tigris. Eden var "Guds hage" der menneskene var gjester på Guds betingelser. Derfor måtte de også innordne seg Guds regler for å få lov til å være der i Paradiset.

Min Gud jeg er lyklig!(103)
Minstemann. (Ole Børud)
Nederst sitter tærne.(Børud)
Nå lager vi en sang.(F.Andersen)
Rosen og tistelen.(Strandsjø)
Takk min Gud for.(132)
Tommelott, hvor er du?(Fingerlek)
To små øyne. (180)
Vi tar hverandres hender.

INNLEDNING:

1. *Velkomst, navne-opprop, sang og bønn.*

2. *Repetisjon av minneord og sang.*

Sett opp flanellograf-bilder fra de foregående leksjonene og syng "Gud, han skapte alle stjernene".

Litt gymnastikk passer også bra til denne leksjonen: Reis dere og syng "Nederst sitter tærne" og/eller "Hode, skuldre, knea.."

(Alternativ versjon av sistnevnte sang:

*Hode, skuldre, kne og tå! (2x)
Jesus vil ta hånd om hele meg.
Hode, skuldre, kne og tå, kne og tå!)*

Syng den gjerne flere ganger, men øk ikke tempoet mer enn at barna fint greier å henge med på bevegelsene.

3. Kontaktpunkt:

Se på deg selv i speilet. Kommentér det du ser.

- Er du glad for at du er til? At det er du som lever og rører deg og fins akkurat her og nå?

har to ører, to øyne, en nese og en munn, og hår! (NB! Legg vekt på det vi mennesker har felles, og ikke heng deg opp i tanker omkring at vi er så forskjellige, og eventuelt ikke er fornøyd med hvordan vi ser ut.

Men vær positiv og entusiastisk i hvor fint og fantastisk det er å være menneske!)

Det er rart å se på seg selv i speilet, og tenke at: Det der er meg! Sånn ser jeg ut: For jeg

FRED OG FRIDA:

(Til oppløsning.)

- Mamma, jeg blør! Fred har spikket på en pinne, og plutselig så har han skjært seg i tommelen.

Fred er litt pysete og redd når han blør. Mamma kommer fykende og i løpet av et par minutter er tommelen skjult av en stor, fin plasterlapp. Mamma koser og trøster.

- Stakkars meg, sukker Fred og kryper opp i sofaen. Han stirrer på plasteret.

- Du er pysete, sier Frida.

- Skulle tro du holdt på å dø. Og så var det bare tommelen!

- Jamen det gjorde gruelig vondt, da vet du! Og dessuten så blir det vanskelig å være meg nå. For tenk på alt det jeg trenger tommelen til! Når jeg leker, og spiser og tegner og kler på meg, så er jeg nødt til å bruke tommelen.

- Og vet du forresten at de stripene jeg har på tommelen, er spesielle akkurat for meg!

Frida måtte nesten le for noen ganger snakket Fred så voksent, syntes hun. Men det var jo riktig.

Frida ser på sine egne fingre og oppdager et helt mønster på hver eneste fingertupp.

Hun husker en gang hun tok tommelen på en stempel-pute, og satte den på et papir etterpå, så kunne hun se finger-avtrykket.

- Så fint Gud har lagd oss mennesker, tenker hun.

- Han vil at hver eneste gutt og jente skal være noe helt spesielt, og ikke helt lik noen annen!

La barna prøve å lage fingeravtrykk med noen farger som ikke smitter av på klærne!

Fortell om politiet som leter etter fingeravtrykk.

- Tenk at ingen har samme fingeravtrykket som meg!

Så dette er meg! Og tenk at jeg er så fantastisk!

- Vet du, at når jeg ble født var mammaen min så glad at hun gråt!

HVA SIER BIBELEN?

Plukk fram illustrasjons-materialet fra tidligere samlinger og repetér kort det dere har gått igjennom. (Sol, måne, stjerner, planter, fjell og vann, dyr og fisker).

-Ja, alt dette og mye mer har Gud skapt. Likevel fins det noe som Gud setter høyere og som han er enda mer glad i enn alt det andre som fins på hele jorden. Vet dere hva det er?

Forrige gang fortalte vi om dyrene som ble skapt den sjette skapelsesdagen. Men det skjedde noe mer den samme dagen:

(Fortell med innlevelse om)

- At Gud skapte mennesket, først mann og så kvinne.

Plassér menneskene i kassa, eller lim menneskebilder på en tegning eller maleri.

- At de fikk navnet Adam og Eva.

- At Gud gav dem i oppgave å føde barn og bli fler og fler.

- At Adam og Eva også fikk i oppgave å ta hånd om jorden, plantene og dyrene.

- At Gud var glad og fornøyd med det han hadde skapt.

Fortell at Gud tok seg en hviledag etter at alt var ferdig. Da hadde han også skapt en vakker hage som menneskene skulle få bo i. Fortsett med å fortelle at Gud tok med seg mennesket til paradiset for å vise dem alt som var så vakkert. Forsøk også å gi et bilde av hvordan du tror Adam kjente seg da Gud viste ham sitt nye hjem. Gud gav også Adam regler for hvordan han skulle behandle hagen.

- Han skulle bruke den og gjøre seg nytte av det som vokste der. Han skulle stille den og ta vare på den.

HVA BETYR DET FOR OSS?

Avslutt med å fortelle at Gud har skapt "dere alle sammen", og at vi på mange måter er like og ulike. (Nevn eksempler) Det er ingen som er bedre enn andre av den grunn, men vi er ulike hverandre. Og det er godt! Tenk om vi hadde vært helt like. Så kjedelig! (Trekk inn Fred og Frida igjen!)

(Sett dere på et behagelig sted, tenn et lys, hold rundt hverandre e.l. mens du leser følgende dikt av Margareta Melin. Forklar hva ordene betyr. Kanskje barna kan si setningene etter deg?)

*Jeg er fin for du har skapt meg!
Jeg er dyrebar for du er glad i meg.*

Jeg er skjønn i dine øyne.

En edelsten i din hånd.

Derfor bryr jeg meg ikke noe om at noen sier jeg er dum og verdiløs.

For inni mitt hjerte hvisker du til meg:

Du er mere verdt enn gull!

Jeg er din øyestien.

Din hemlige skatt!

Du er glad for at jeg er til!

Jeg vil takke deg så lenge jeg lever!

Og aldri glemme hvem du er!

Takk Gud sammen fordi han har skapt oss! Takk for at vi har hverandre!

Si minneordet sammen!

AKTIVITETS-FORSLAG

■ "Kan du føle hvem jeg er"-leken:

Ta fram skjerfet og bind det for øynene på et av barna. Led "blindebukken" bort til et annet barn som det skal prøve å finne ut hvem er. Det er lov å kjenne etter og føle med hendene. La også flere andre barn få prøve. (Men la det skje frivillig. Ikke alle liker å få bind for øynene.)

■ Hånd-avtrykk:

Lag avtrykk av hendene. Bruk f.eks. flytende dekkfarger eller fingermaling som barna kan dyppe hendene i og trykke på et stort papir-ark. Skriv navn og dato ved hendene, og send det med hjem eller sett det inn i "gjør-det-selv"-boka.

Man kan også lage finger-avtrykk med stempel-farge eller vannfarger, og lage festlige figurer av dem ved å tegne på ansikt, hender og ben m.m.

■ Kropps-silhuett:

Om barna legger seg ned på lange remser av papir-ruller, kan vi tegne med tusj omkring kroppen slik at vi får en festlig silhuett å henge opp på veggen. Skriv navn på hver tegning.

■ Fingerlek: (Start med hendene på ryggen)

Tommeltott, tommeltott hvor er du?

Her er jeg! (Ei hånd fram med tommel opp)

Her er jeg! (Den andre tommelen.)

God dag! God dag! God dag! (Nikker med tomlene)

Fortsett med pekefinger, langfinger, ringfinger, lillefinger, alle fingrene, hele hånda og hele armen.

EN FORKORTET UTGAVE

1. Repetér minneordet fra forrige gang!

2. Bruk fortellingen om Fred og Frida som et kontaktpunkt.

Ta også fram bilder og modeller fra forrige gang og syng "Gud, han skapte alle stjerne", sammen .

3. Gjør gjerne noen enkle fingerleker eller bevegelsesleker sammen samtidig som du sier noe om hvor fantastisk vi er skapt. "Tenk hva vi kan få til med kroppen vår!!"

4. Fortell med fantasi og innlevelse om alt Gud hadde skapt fram til denne dagen.

- Men det var noe som manglet!

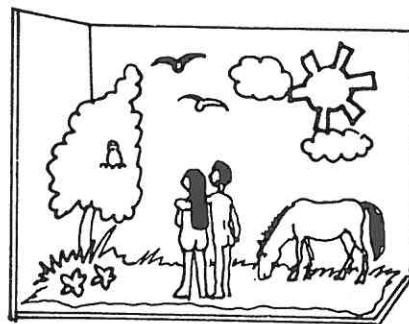
5. Fortell det som hendte da Gud skapte menneskene:

Mannen først og så kvinnen. De fikk navnene Adam og Eva.

De fikk i oppgave å føde barn og ta hånd om dyrene og dyrke jorden. Gud var godt fornøyd med det han hadde skapt. Han gledet seg over det han så, og han kjente han var glad i menneskene.

6. Samtal om at vi er skapt ulike på mange måter. Ingen er bedre eller dårligere av den grunn. Gud er like glad i alle mennesker.

7. Lær minneordet sammen, og takk Gud gjennom sang og bønn.

SAMLING 6

OPPDAG BIBELORDET!

Tekst: Matt 6:25-32
(Fra Bergprekenen)

LEV DEG INN I TEKSTEN!

Les gjerne bibelteksten flere ganger. Forsøk også å lese teksten med klar adresse til deg selv: "Du skal ikke bekymre deg for maten.."

Etter et par-tre gjennomlesninger, kan du gjen-gi teksten for deg selv med egne ord uten å se i bibelen. Hvilke spørsmål stiller teksten? Hvilke svar har du å gi til spørsmålene?

Gir Gud deg mat hver dag? Gir Gud mat til alle? Har ikke Gud den samme omsorg for alle mennesker? Er han ikke like mye glad i alle?

LEV I TEKSTEN!

- Hva var meningen med ordene i vers 28-30?
- Hvorfor tok Jesus opp dette emnet?
- Hvilke nøkkelord finner du i teksten?
- Hvilket budskap kan du utlede av dette nøkkelordet?

Tenk igjennom tekstene i de bordbønnene du kjenner! Kunne disse også vært brukt i u-land?

Matt. 6:25-32

Var ikke bekymret! (Mat 13:22-31)

²⁵ Derfor sier jeg dere: Var ikke bekymret for mat og drikke som dere må ha for å leve, og heller ikke for klærne som kroppen trenger. Er ikke livet mer enn maten og kroppen mer enn klærne? ²⁶ Se på fuglene under himmelen! De sår ikke, de høster ikke og sårer ikke i hus, men den Far dere har i himmelen gir dem føde likevel. Er ikke dere mer verd enn de? ²⁷ Hvem av dere kan vel med all sin bekymring legge en eneste alen til sin livslengde? ²⁸ Og hvorfor er dere bekymret for klærne? Se på liljene på marken, hvordan de vokser! De arbeider ikke og spinner ikke, ²⁹ men jeg sier dere: Selv ikke Salomo i all sin prakt var kledd som en av dem. ³⁰ Når Gud kler gresset på marken så fint, det som står der i dag og kastes i ovnen i morgen, hvor mye mer skal han ikke da kle dere? Så lite tro dere har! ³¹ Var altså ikke bekymret og si: Hva skal vi spise? eller: Hva skal vi drikke? eller: Hva skal vi kle oss med? ³² Alt dette er hedningene opptatt av, men den Far dere har i himmelen, vet at dere trenger alt dette.

- Syns du Salme 23:1 kunne tjene som tekst til en bordbønn?:

"Herren er min hyrde. Jeg mangler ingenting."

Les Fader Vår i Matt 6.

- Hva ligger det i uttrykket "daglig brød"?

LEV UT TEKSTEN!

- Hvilke konsekvenser kan dette budskapet få i ditt liv? Bestem deg for noe du kan begynne med: Dette vil jeg få en forandring på i mitt liv...

BIBELORDET OG BARNA

Ta en stille stund der du i bønn og innlevelse forbereder deg på møtet med barna og den teksten du skal gi dem.

- Forstår dine elever lignelser?
- Noe i teksten som trenger en forklaring?
- Vet dine elever hva liljer er? Hvem Salomo er?
- Er barna bekymret for klærne sine eller om de får noe mat å spise i morgen?
- Hva har denne teksten med dine barns liv å gjøre?
- Syns du at vi bør snakke med barna om verdens matvaresituasjon og de mange som sulter?

Vi skal ikke behøve å bekymre oss, men omsorg for hverandre skal vi ha.

B HØST 6

Gud har skapt en fantastisk verden. **VI TAKKER GUD FOR MAT OG KLÆR**

TEKST: Matt 6:25-32.
(Vær ikke bekymret!)

MÅL:

Å få barna til å forstå at det er Gud som sørger for oss og gir oss klær og mat.

MINNEORD:

Vær ikke bekymret for noe! Fil 4:6

HJELPEMIDLER:

Påkledningsdukke.
Boken "Pers nye klær"
av Elsa Beskow.
Frukt og grønnsaker.
Et fat.
Flipover.
Tusj og limstift.
Brødfjøl og grønnsaks-
kniv.

SANGFORSLAG:

Bake, bake kake! (Trad.)
Bæ, bæ lille lam. (Trad.)
Det er et under. (12)
Du har to øyne. (154)
Gud og jeg er venner (Janøy)
Ja, jeg vet at Jesus (213)
Jeg folder mine (63)
Jeg kunne stå opp (66)
Jeg vet ingen. (69)
Kjære Gud jeg har det godt.
Maten på bordet (Barnesangb)
Min hatt den har tre kanter.
(Trad. sanglek)
Ro, ro til fiskeskjær.

NOTABENE!

Denne teksten handler om omsorg og ikke bare om næringsstoffer og tekstiler. Gud har omsorg for oss. Derfor har han skapt både materialer og evner til å lage stoffer som blir til klær som beskytter oss mot kulde og varme. Og planter og dyr som gir oss mat å spise.

Brødet er fra gammelt av kalt for "Gudslånet". Hva ligger det i et slikt uttrykk?

Bibelteksten handler om den store tryggheten som er for alle Guds barn. For vår trygghet skal ikke være betinget av eiendeler, penger og jordisk gods. For det livet Gud har gitt oss er noe langt mer enn alt dette.

Overdreven omsorg for det jordiske fører bare til bekymringer, mens Guds barn er kalt til et liv i glede og frihet fra bekymringer fordi vi har Gud som en omsorgsfull far.

LITT Å FORBEREDE:

Ha med deg en dukke og noen dukkeklær. (Helst både inne- og ute-klær.) La dukken være uten klær til å begynne med.

Alternativ: Lag papir-dukke. Kopier undervisningsbildet og lim på kartong. (Bør helst forstørres noe!)

INNLEDNING:

1. Velkomst, sang og bønn.
2. Kontakt-punkt:

Vis fram dukken. La barna komme med forslag på hva vi kan bruke dukken til.

- Men først må den jo ha klær på seg, ikke sant?
- Hvorfor må vi ha klær?

Samtal om dette en stund med barna. Finn så fram dukkeklærne og legg dem fram på gulvet i ringen. Forklar i hvilken rekkefølge vi tar på oss klærne. Kle dukken etterhvert som du prater, gjerne etter forslag fra barna. Når dukken er ferdigkledd, er den klar til å gjøre det barna har bestemt at den skal gjøre.

Det er praktisk å ha alt sammen liggende i en kurv eller veske med lokk sammen med annet søndagsskolemateriell. Da blir det lett å ta fram en ting av gangen. Her kan man også gjemme bort dukken etter bruk slik at den ikke synes og tar oppmerksomheten og på den måten forstyrrer konsentrasjonen i resten av samlingen. Dessuten er det litt spennende å hente fram ting ifra en kurv.

Ta med deg 6-10 ulike slag frukt og grønnsaker i kurven din. Plukk fram en av gangen og legg dem på et fat. Fortell hva de heter og skjær opp smake-biter med en grønnsak-kniv. La alle som har lyst få smake!
Når alle fruktene/grønnsakene er plassert på fatet, kan du la barna (eller ett av barna) lukke øynene mens du fjerner en av tingene fra fatet. Så gjelder det å prøve å gjette hva som er borte.

FRED OG FRIDA:

- Hva er det du driver med, Frida?

Fred titter nysgjerrig på søsteren sin.

- Mamma har laget en papirdokke til meg, og nå skal jeg farge alle klærne!

- Kan jeg også få farge litt? spør Fred.

Han er nok litt skuffet over at mamma ikke har laget en papirdokke til ham også.

- Jada, sier Frida, men farg forsiktig sånn at papiret ikke går i stykker!

Fred setter i gang med å fargelegge.

- Du, Frida? Tenk om våre klær var laget av papir - det ville ikke ha vært så lurt...

- Nei, i hvertfall ikke om vinteren! sier Frida. - Men papirklær er bra nok for papir-dokker!

- Ja, den dokka spiser vel papirmat også den! Tenk om vi bare fikk papirmat! Da hadde jeg vært innmari sulten bestandig...

- Du er så rar, du, Fred, sier Frida. - Tror du mamma og pappa er så slemme at de vil gi deg papirmat og papirklær?!

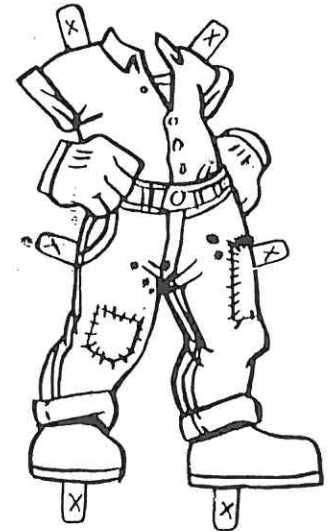
- Men tenk om de ikke hadde noe annet å gi meg da? Flaks at Gud fant opp mat og klær da han skapte jorda...

Frida forstår visst ikke helt hva Fred mener. For Gud fant vel ikke opp joggedresser og gensere og ost og sånt, vel? sier hun.

- Nei, det var ikke det jeg mente heller - tror du jeg er helt dum, eller? Jeg mente jo bare at Gud heldigvis husket å skape planter og dyr, sånn at vi kan lage det vi trenger, svarer Fred.

- Hmm! sier Frida. - Da slipper vi å være redd for at vi ikke skal få ordentlig klær og mat... Vi er jo ikke papirdokker, heller!!

Samtal en stund om barnas klær. Førskolebarn setter stor pris på å få litt oppmerksomhet når de har fått noe nytt.

- Hvem har dere fått klærne av? Jovisst, av mamma og pappa. Og hvor har de fått klærne fra? Fra klesbutikken, ja.

(Fortsett tankerekken: Klesfabrikk, tøystoff-fabrikk, planter og dyr. Bruk gjerne boka om "Pers nye klær")

HVA SIER BIBELEN?

Vis fram et bilde av Jesus på flanellografen og fortell om hvordan folk kom langveisfra for å høre ham tale. For Jesus lærte menneskene om det som var det aller viktigste. Han fortalte om fuglene og liljene og gresset på marken, og maten som vi spiser og det som vi drikker.

Han fortalte at Gud er en god og omsorgsfull far som sørger for oss så vi har mat å spise og vann å drikke. Spør barna hvordan de har det hjemme:

Hva gjør de når de er sultne? Hender det at de ikke får mat når de spør om det?

- Og hvem har gitt oss planter og dyr? Jo, det er Gud! Derfor kan vi takke Gud for klærne våre. (Les Matt 6:28-30)

- Var det Gud som gav klærne til Per? Samtal om at det er Gud som har skapt det slik at vi kan lage oss klær til å kle oss med. Slik har Gud skapt det fordi han er glad i oss og bryr seg om oss.

Ull kommer fra sauen. Bomull kommer fra noen busker som vokser i jorden. (Vis fram eksempler på ulike stoffer.)

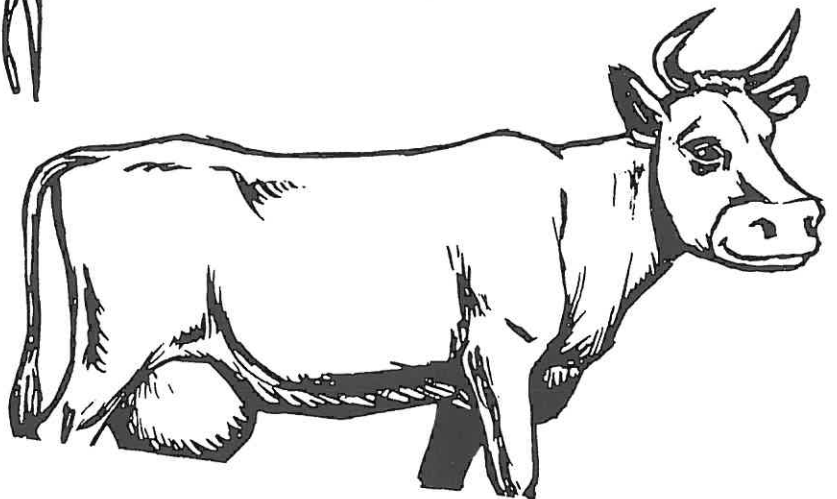
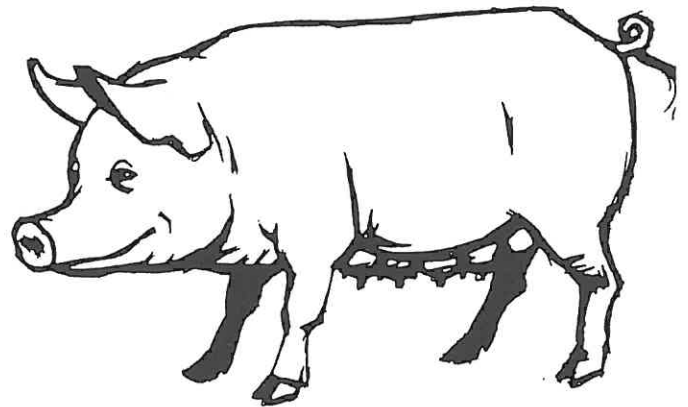
Se også på plansjen som viser hvor maten kommer fra. Fargelegg det gjerne! Samtal! Spør hva barna liker og ikke liker.

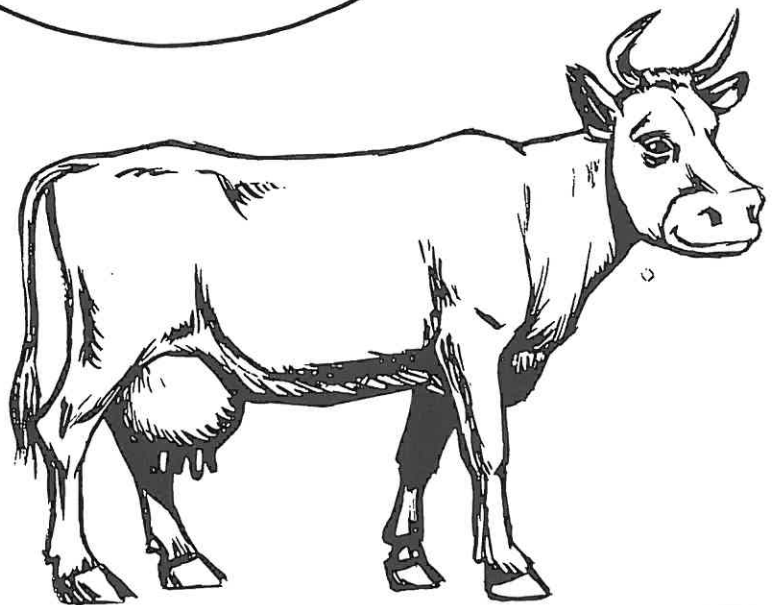
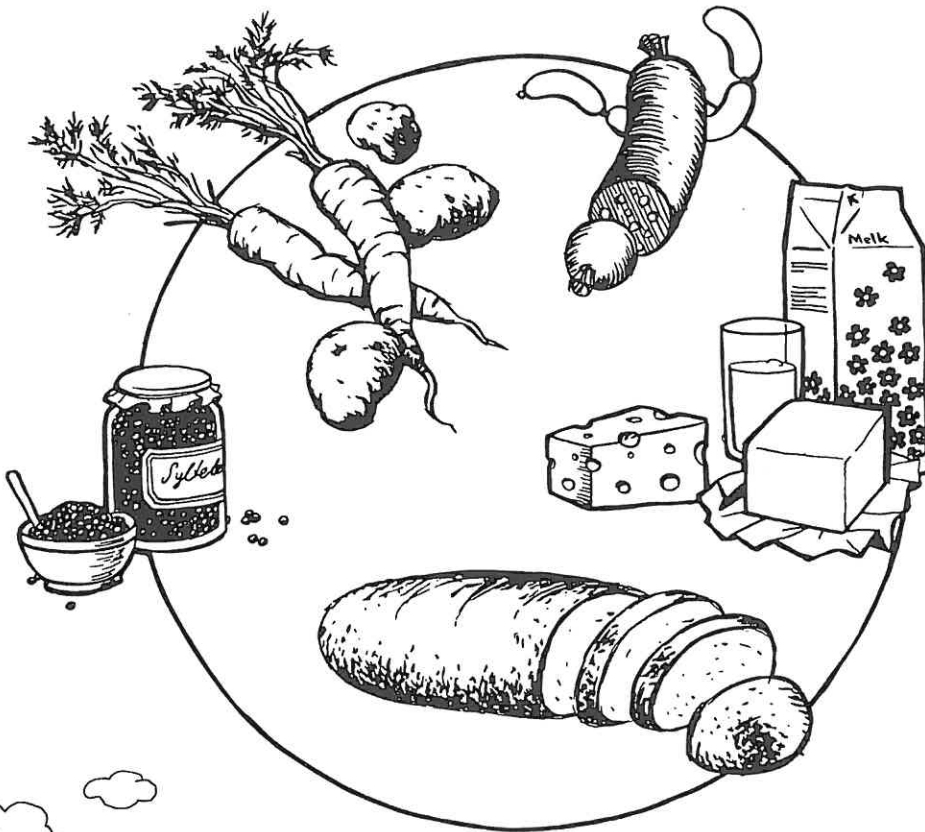
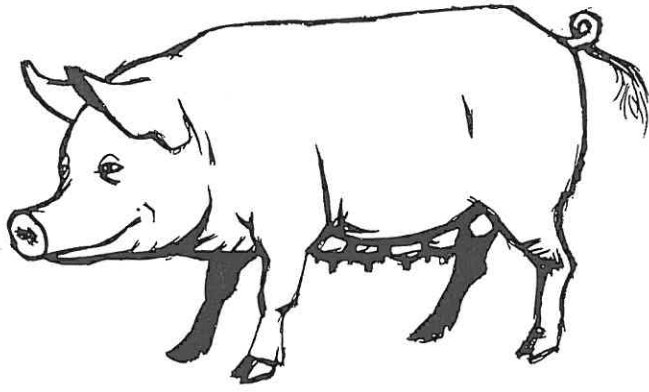
*Pølser kommer fra GRISEN.
Melk, ost og smør fra KUA.
Poteter, gulrøtter fra
BONDENS ÅKER.
Brødet fra KORNÅKEREN.
Eplet fra EPLETREET.
Blåbærsyltetøy fra SKOGEN.*

HVA BETYR DET FOR OSS?

Ta utgangspunkt i hvor godt vi har det og hvor mye vi har å takke Gud for!

Trekk parallellen til Fred/Frida.
Repetér minneordet!

AKTIVITETS-FORSLAG

■ Lag et klippe/lime bilde av utklipp fra blader som viser mat av ulike slag. La barna få lime utklippene på plass. Det er viktigere at barna får hjelpe til med aktiviteten enn at resultatet blir så vakkert.

■ Sjokoladeboller kan lages etter følgende oppskrift:

1 hg myk margarin, 3 dl havregryn, 4 spiseskjeer sukker og 2 spiseskjeer kakao og 1 spiseskje vann.

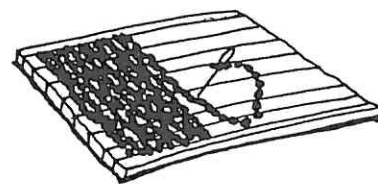
Bland dette sammen, og rull ut passe store boller.

Til slutt rulles de ut i kandis-sukker eller kokos-masse.

■ Lag et enkelt lotto-spill (eller kjøp?) som inneholder bilde-par med bilde av frukter eller annet spiselig. Spill det sammen med barna der det gjelder å få par. Samtal om hva dere liker å spise og hva som er nyttig å spise.

■ Eller barna kan lage sy-kort! Først tegner de en enkel tegning på kartong: F.eks. et barn eller en voksen.

Etterpå lages det hull med en syl langs strekene. Så kan barna tre noen kraftige sy-nåler (uten spisser) med broderings-garn e.l. La barna selv velge farge. Nå kan de begynne å sy -

■ Førskolebarn elsker å kle seg ut! Hvorfor ikke legge fram en haug med festlige utkleddingsklær som de får komme fram og ta på seg? Eller la tre-fire stykker kle seg ut mens de andre ser på. Så kan de andre prøve etterpå.

■ "Bake, bake kake". Gjør denne bevegelses-leken sammen!

EN FORKORTET UTGAVE

Kle på deg noen utkleddingsklær som et kontakt-punkt for det dere skal snakke om.

- Hva tror dere jeg skal nå? (Kanskje selskap om du har pyntet deg!)

Vis fram noen blomster og fortell om den drakten de har på seg "vakrere enn selveste Salomo." Knytt noen tanker til teksten om alt det som Gud lar vokse på jorden nesten av seg selv, og som Gud har omsorg for.

Fortell Fred og Frida-historien. Bruk undervisningsbildet i tekstgjennomgåelsen.

Samtal om det dere spiste til frokost.

Ta fram bibelen og fortell at det står der at Gud bryr seg om oss, at vi har mat og klær. Derfor har Gud skapt det slik at vi har mat å spise.

Legg tegningen fram på gulvet i ringen (gjerne i forstørret utgave om du har en kopi-maskin som gjør dette!) og samtal om maten dere ser på bildet og hvor de kommer fra.

- Pølsene kommer fra grisen.

- Melk og smør og ost fra kua.

- Poteter og grønnsaker fra bondens åker.

- Knekke-brød fra kornåkeren.

- Eple, pære og plomme fra frukttrær.

- Blåbær-syltetøy fra skogen.

Slå en ring rundt de tingene som hører sammen.

Gjenta hvor maten kommer fra og hvem det var som skapte den.

Takk Gud for alt det gode som han har skapt og gitt til oss å spise.

Gud har omsorg for oss også og gir oss det vi trenger.

Vis bilder av det vi trenger for å leve. Også klær! Har Gud skapt klærne? Hvordan blir klær til? Forklar. Bruk gjerne boken om "Pers nye klær" av Elsa Beskow.

Gjør noe ut av papir-dukkene sammen.

B HØST 7

Gud har skapt en fantastisk verden! VI TAKKER FOR AT GUD ER TIL.

TEKST:

Matt 6:32-34
Søk først Guds rike.

MÅL:

At barna skal få kjenne glede og takknemlighet over at Gud er til!

MINNEORD:

"Herren er Gud! Han og ingen andre!"
5 Mos 4:35

HJELPEMIDLER:

Illustrasjonsmateriale fra Skapelsen.
Edens hage (modell)
Prospektkort.

SANGFORSLAG:

Du er min Gud!(Strandsjø)
Gud, du er her. (198)
Gud er bare god (Børud)
Gud er ikke død, nei!
Gud er så glad(Børud)
Gud fins. (200)
Gud og jeg (Janøy)
Han har den hele.(43)
Han som skapte alle.
Herren er Gud. (209)
Hvilken mektig Gud!
Ja, Gud er god.(Koret)
Jeg er trygg.(215)
Jesu lille lam jeg er.
Jesus, takk for at. (85)
Min Gud er så stor!

NOTABENE!

Førskolebarn har ofte svært konkrete gudsforestillinger der de ser på Gud som et forstørret menneske plassert ute i verdensrommet. Det kan gi mange underlige tanker og problem-forestillinger som forstyrrer barnas gudsopplevelse.

Langt viktigere enn gode forklaringer og definisjoner, er det at barna opplever trygghet og glede når de tenker på Gud og synger om ham og ber.

Og hvilket gudsbilde formidler vi som voksne? Førskolebarn vil som oftest sammenligne Gud med de mennesker de kjenner best, og ikke minst dem som forteller dem om Gud. Kanskje er den formidlingen som skjer uten ord den aller viktigste? Sinnstemningen (Musikken inni deg), atmosfæren der vi er samlet, grunntryggheten og tilliten vi viser, gleden og humoren som omgir oss m.m.

INNLEDNING:

1. *Velkomst, sang og bønn.*
2. *Kontakt-punkt:*

Sett dere i ring, hils hverandre varmt velkommen og bruk god tid på oppropet.
Stans litt ved hvert enkelt barn og si noe koselig.

Snakk også litt om de barna som ikke er der i dag.

- Hvorfor er de borte?
(Syke, bortreist, har glemt det...) Vis fram noen postkort som du har tenkt å sende til dem som ikke er der for å fortelle at vi savner dem.
(NSSU forhandler spesial-kort til dette formålet.)

Har dere en spesiell velkomstsang dere pleier å synge, så kan dere kanskje synge den nå?

3. FRED og FRIDA:

(Til opplesning)

- Mamma, hvor bor Gud?

Fred sitter og bygger med PLAYMO-klossene sine.

- Bor han i et sånt slott som dette her, tror du?

- Jeg er ikke riktig sikker, svarer mamma.

- Jeg tror han bor i et kjempestort slott, fortsetter Fred.

- Et gullslott med tykke vegger, et sted langt borte i himmelen.

Og hver dag sitter Gud der og ser ned på jorda. Hvis han ser noe dumt, blir han lei seg. Og hvis han ser noe fint, så smiler han.

Og når vi ber til ham, så hører han - i alle fall hvis han sitter utenfor slottet sitt, da! Mamma må le litt.

- Ja, det er tydelig at du har tenkt deg hvordan Gud har det, sier hun.- Men du Fred. Jeg tror ikke at Gud er så langt borte at vi nesten må bruke romraketter for å finne ham.

Nei, jeg tror at Gud er nær både deg og meg nettopp nå!

Fred sitter og tenker, for han syns det er litt rart.. at Gud er her enda vi ikke kan se ham.

- Men tenk om Gud ikke fantes da, mamma! Tenk om vi måtte greie alt selv! Det hadde vært veldig dumt syns, jeg. Da hadde det ikke vært noen vits i å be eller noen ting, da!

- Nei, det har du rett i, sier mamma.

- Det er sannelig trygt og godt at Gud er til, og spennende! Og tenk at han vil være sammen med oss uansett hvor vi er og hva vi gjør.

- Du mamma, tror du Gud er med meg på lekeplassen?

- Javisst, han er alltid nær oss. Derfor kan vi også snakke med ham når vi ber, sier mamma.

- Jeg tror jeg stikker jeg mamma, og går dit Gud er?

- Hva mener du med det? undres mamma.

- På lekeplassen vel. Ha det!

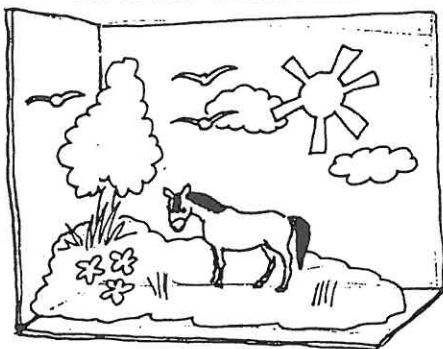
HVA SIER BIBELEN?

Minn om at dere hilste på hver enkelt av barna i starten.

- Har vi ønsket alle velkommen nå?
- Har vi glemt noen?
- Nei, vi har vel ikke det ?
- Kanskje vi har det? Dere kan jo tenke på det mens vi synger den neste sangen: "Gud du er her".

Syng den flere ganger slik at barna blir med i sangen og gjør bevegelsene til. (Se beskrivelsen i Barnas Lovsang.)

- Jovisst er Gud her også selv om vi ikke kan se ham.

- Men hvem er Gud? Ta fram "skapelses-esken" og samtale om Gud som har skapt alle ting. (Sammenlign med bollen som bakeren har bakt, og gensen som mamma har strikket.) Men alt som fins omkring oss, har Gud skapt, og alt det han har skapt er han glad i - særlig menneskene.

- Hvem er Gud? Hvordan tror du at Gud er? La barna få tenke høyt. Lytt, men for all del: Ikke lei! Si litt om at du selv er så vant til Gud at du ikke alltid tenker over hvordan han er, men du ber til ham likevel. Fortell hvordan du selv ser på Gud. Understrek at "Ingen mennesker har sett GUD" (1 Joh 4:12)

Legg merke til hva barna svarer og følg opp deres tanker gjennom samtalen. Men ta det ikke ille opp om barna havner litt utenfor selve emnet og sier noe som er "feil". Førskolebarn har som kjent lett for å miste tråden. Bare pass på å samle oppmerksomheten igjen når tiden er inne til å samle trådene igjen. Dessuten vil du få god anledning til å gi dem flere kunnskapsbiter etterhvert!

HVA BETYR DET FOR OSS?

- Hvorfor er Gud hos oss? Ta fram modellen av Edens hage. Vann jorden og kontrollér om frøene har vokst noe. Samtal om hvorfor Gud skapte alt så vakkert for oss.
- Fordi han vil være sammen med oss.
- Fordi han er glad i oss.
- Fordi han vil at vi skal ha det bra.
- Fordi han smiler til oss når vi er glade og trøster oss når vi er lei oss.

Nå skal vi syng en liten sang om nettopp dette: (Jeg er trygg hos deg). Det er akkurat som om Gud vil si til oss: Du er trygg hos meg!

Her er et lite bekjennelsesdikt dere kan si sammen:

*JEG TROR PÅ DEG
GUD MIN FAR!
DU HAR SKAPT ALT
BÅDE HIMMEL OG JORD!
LIVET KOMMER FRA DEG
VÅR LEVENDE GUD!*

(Margareta Melin)

Vis fram bibelen og si minneordet høyt:
" Søk først Guds rike!"

Vi får søke Gud først. Det betyr: Å be til ham.
(Be en kort repetisjonsbønn sammen:)

Kjære Gud!

Takk for at du er her!

Takk for alt du har skapt.

Takk for at jeg er ditt barn!

Og takk for at du er her!

Nå kommer jeg til deg!

Takk for at du alltid tar imot meg.

AKTIVITETS-FORSLAG

■ Går det an å tegne Gud? La barna få gi uttrykk for sine tanker og følelser gjennom farger og form. Samtal etterpå.

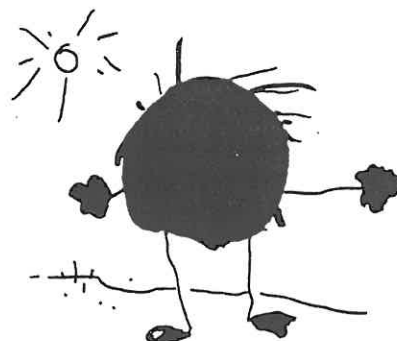
■ Lag en andakts-stund der dere sitter på gulvet, tenner et lys og ber sammen. La barna foreslå hva vi kan takke for.

■ Syng flere av de foreslåtte sangene.

■ Kan vi takke Gud med hele kroppen? La barna bevege seg til musikk samtidig som de får tenke på at det er Gud som har skapt oss så vi kan bevege oss.

■ "Den som har noe grønt på seg". La barna få komme fram til et aktivitetsbord e.l. etterhvert som de blir ropt opp på denne måten.

Rull ut tegne-papiret på gulvet og lag et gruppe-arbeid som dere senere kan henge opp på veggen!

EN FORKORTET UTGAVE

1. Syng sangen "Gud du er her".

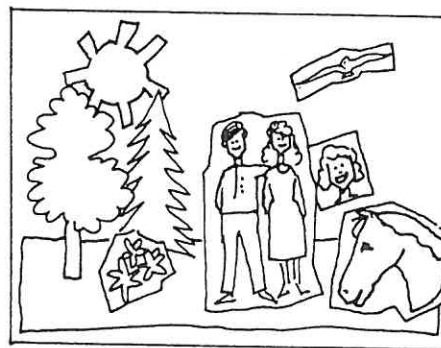
2. Minn om alt det Gud har skapt - også oss!
Tenk så mektig Gud må være da?

3. Les fortellingen om Fred og Frida.

- Hva tenker du på når du tenker på Gud? Samtal.
Adam og Eva bodde i hagen til Gud.
Den hadde Gud gitt dem fordi han var glad i dem.

4. Gud elsker oss og vil være sammen med oss.
Han vil at vi skal ha det bra.

5. Syng "Jeg er trygg hos deg" og samtal om hva det betyr.
Repetér minneordet og be sammen til slutt.

FRED&FRIDA:

Fred:- Når kvelden kommer, da tenker jeg på Gud og så ber jeg til ham, da er det så godt å sove etterpå. Ahhh! (Strekker seg)

Frida:- Mmm! Vet du hva jeg tenker på når jeg tenker på Gud?

Fred:- Nei, på pappa kanskje?

Frida:- Jo, før så tenkte jeg at Gud er så snill og god som pappaen min. Men nå tenker jeg at Gud er som sola.

Fred:- Hvorfor det da?

Frida:- Jo, for sola er lys og glad vel! Og varm! Og det er Gud som har skapt den.

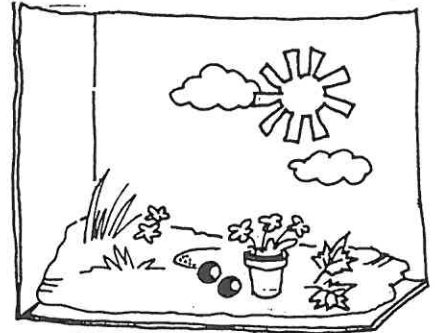
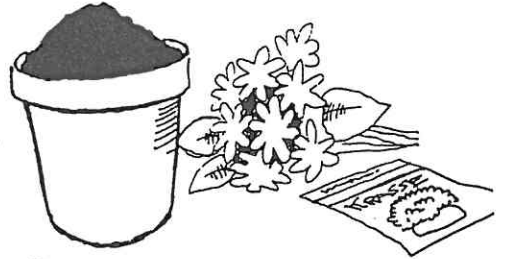
Fred:- Mmm! Som når du ligger under en varm og god dyne, og tenker på mamma og pappa som er glad i deg.

Frida:- Ja, sånn er Gud glad i meg også!

Fred:- Men vi kan jo ikke se ham jo!

Frida:- Nei! Men alt han har gjort ser vi jo! Blomstene og sola og trærne og deg og meg!

Fred:- Ja, det kan vi i hvert fall se!

JEG ER TRYGG HOS DEG.

L.L.

LEIF LUNDBERG

Musical score for the song "Jeg er trygg hos deg." The score is written in treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a common time signature (C). The lyrics are written below the notes. Chord symbols are placed above the notes.

Jeg er trygg hos deg, jeg kan be til deg! Jeg får
lov-syng-e ditt navn. —. Du har tid for meg når jeg
søk-er deg. min Her-re — min Gud. Jeg får
Min Her-re — min Gud

© Leif Lundberg. Tryckt med tillstånd

OPPDAG BIBELORDET!

Tekst: Matt 5:7-9
Og 1 Sam 17:17-20 (32-37)

LEV DEG INN I TEKSTEN!

Les gjerne hele Jesu bergpreken i sammenheng!

Tenk igjennom hva det egentlig handler om, før du leser vers 7 til 9 spesielt.

Jesus taler om det "nye sinnelaget". Den ånd som skulle prege alle som hører til i det nye gudsriket. Dvs. at våre gjerninger og handlinger styres innenfra.

Les også fortellingen om den unge David.

- Hvilket sinnelag legger unggutten for dagen?
- Hvilken karakter kan du spore hos David allerede her?

LEV I TEKSTEN!

De gode gjerninger har stor plass i bibelen. Ikke som middel til å få anerkjennelse hos Gud. Ingen blir frelst ved gode gjerninger. Men Gud har skapt oss til gode gjerninger. Les Ef 2:9. De gode handlingene er en naturlig følge av at Gud har frelst oss av sin nåde.

Matt. 5:7-9 og
1 Sam. 17:17-20 (32-37)

⁷Salige er de barmhjertige, for de skal få barmhjertighet.
⁸Salige er de rene av hjertet, for de skal se Gud.
⁹Salige er de som skaper fred, for de skal kalles Guds barn.

¹⁷Da sa Isai til sin sønn David: «Ta en efa av dette ristede kornet og disse ti brødene som brødrene dine skal ha. Skynd deg til leiren og gi dem det!»¹⁸Og disse ti ostestykkene skal du ha med til føreren for hæravdelingen. Se så etter om det står bra til med brødrene dine, og få med deg et pant fra dem!¹⁹De og alle de andre israelittene er hos Saul i Terebintedalen og fører krig mot filisterne.»

²⁰Neste morgen stod David tidlig opp og overlot småfeet til en gjeter. Så tok han det han skulle ha med, og gikk av sted, som Isai hadde sagt til ham. Da han kom til leiren, gikk hæren nettopp ut for å fylke seg, og krigsropet ljomet.

²²og David sa til Saul: «Ingen må miste motet! Din tjener skal gå og kjempe med denne filisteren.»²³Men Saul svarte: «Du kan ikke gå mot filisteren og kjempe med ham; du er jo bare unggutten, og han har vært krigger fra ungdommen av.»²⁴Da sa David: «Din tjener har ofte gjort småfeet for sin far. Kom det da en løve eller en bjørn og tok en sau i flokken, ²⁵sprang jeg etter den, slo den og rev sauen ut av gapet på den. Og reiste den seg mot meg, tok jeg den i ragget og slo den i hjel.»²⁶Både løve og bjørn har din tjener felt, og det skal gå denne uomskårne filisteren som dem; for han har hånet den levende Guds fylkinger.»²⁷Og David la til: «Herren, som har berget meg fra løve og bjørn, han skal også berge meg fra denne filisteren.» Da sa Saul til David: «Så gå da! Herren vil være med deg.»

LEV UT TEKSTEN!

- Er det noe i teksten som taler til deg rent personlig?
- Hva tenker du selv om de gode gjerningene?
- På hvilken måte vil troen vise seg gjennom det liv vi lever?
- Hvilke gode gjerninger er det størst behov for blant de menneskene du møter daglig?

BIBELORDET OG BARNA.

Egentlig er førskolebarn svært villige til å være med å hjelpe til om du viser dem kjærlighet og tillit. Gjør noe konkret med dette denne gang:

- Tenk på hva barna kan hjelpe deg med i løpet av denne samlingen!
- Er det noe de kan gjøre som du vanligvis ville gjort selv?

B HØST 8

Gud har skapt en fantastisk verden.

VI KAN GLEDE ANDRE!

TEKST:

Matt 5:7-9

(Fra bergprekenen)

Og 1 Sam 17:17-20
(32-37)

(David går ærend for sin far.)

MÅL:

Å vise barna at vi er skapt til å gjøre gode ting mot hverandre.

MINNEORD:

Vær gode mot hverandre! Ef 4:32

HJELPEMIDLER:

Flanellserie om David.
"David og Goliat" MC
Ivar Skippervold.

SANGFORSLAG:

Du har to øyne. (154)
Du lille solskinn. (155)
Gjør noen glad. (31)
Her er mitt øre. (157)
Jeg kan ikke. (216)
Jeg vil fortelle. (163)
Om jeg er liten. (173)
Vi kan dele. (141)

NOTABENE!

Dagens tekst må sees i sammenheng med skapelsen. Gud har en plan med alt han har skapt - også menneskene! Vi er skapt til "kjærlighet og gode gjerninger". Gud vil at vi skal gjøre slikt som gleder andre mennesker.

Barn i Mini-alderen er ofte preget av sterk selvhevdelses-trang. Det henger naturlig sammen med utviklingen av barnets jeg-følelse og identitet. Og dette kan lett slå ut i trass og opposisjon. I din gruppe har du sikkert elever som er inne i en slik fase.

Utnytt dette positivt! De ønsker å vise seg selv og andre at de ER noe, VET noe og KAN noe. Det styrker selvfølelsen å være til nytte og betydning for andre. Derfor skulle dagens tekst om å være til hjelp for hverandre kunne falle i god jord.

LITT Å FORBEREDE:

Ha klar en rekke flanell-figurer av sauer. Noen av dem plasserer du på tavla, og tre stykker gjemmer du på ulike steder i rommet der dere samles.

INNLEDNING:

1. Velkomst, sang og bønn.
2. Kontaktpunkt:

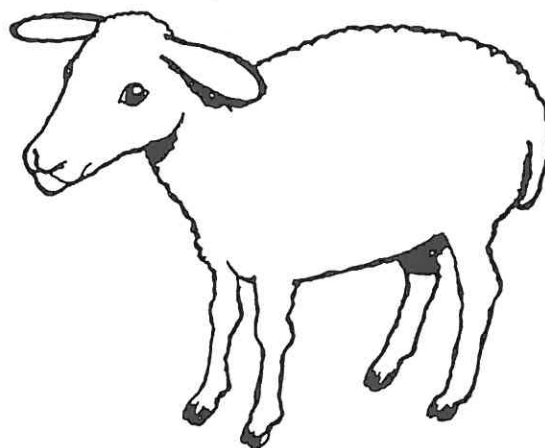

Kontaktpunkt

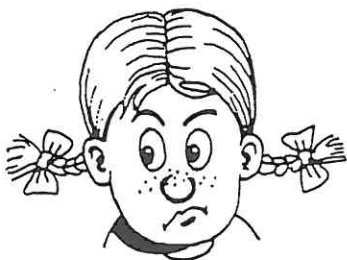
Sett opp et bilde av gjeteren på flanelltavla. Spør barn om de vet hva en gjeter gjør? Av og til må gjeteren lete etter sauer som har blitt borte.

La barna leke at de er gjeterer som leter etter sauene som er borte. De som finner dem, kan komme fram og plassere dem på tavla.

- I dag skal vi fortelle om en gutt som var flink til å hjelpe pappaen sin med å gjete sauene.

FRED OG FRIDA:

Frida satt på trappen og hvilte hodet i hendene.

- Jeg har lyst, jeg óg, tenkte hun.

Pappa hadde tatt med seg Fred til lekeplassen. Det var nemlig DUGNADS-LØRDAG der. Dugnad betyr at alle hjelper hverandre med en jobb som må gjøres, uten at noen får penger for det. Alle får gjøre det du de duger til - dugnad...

Og på lekeplassen var det mange ting som måtte gjøres. Noen busker skulle fjernes,

noen stativ skulle males, et nytt klatre-stativ skulle monteres - og mye mer.

Og der var altså pappa og Fred. - Fred var en heldiggris. Tenk å få være med de voksne på dugnad!

- Jeg har lyst, jeg også! gjentok Frida for seg selv. - Jeg vil også hjelpe til med noe.

- Frida! Det var mammas stemme. - Kom og hjelp meg! Trengte mamma hjelp? Frida skyndte seg inn på kjøkkenet.

- Nå er mannfolka våre sikkert tørste, sa mamma, så nå syns jeg du skal gå bort til dem med denne saftflaska og noen plastkopper.

Frida lot seg ikke be to ganger. Hun tok flaska og koppene og løp ut av kjøkkenet, ut døra, ned trappen og bortover mot lekeplassen. Nå skulle hun vise hele verden at hun gjerne ville hjelpe til! Hun var helt andpus-ten da hun kom fram.

- Neimen, hvem er denne kjekke servitrisen som kommer her? spurte pappa og smilte.

Så fint at pappa satte pris på innsatsen hennes! Frida kjente at hun ble enda gladere inni seg.

- Dette var flott gjort av deg, Frida. Nå skal det jammen smake med litt saft! Pappa satte seg på en stein.

Frida krøp opp på fanget hans.

- Jeg er en liten dugnads-arbeider, skjønner du, hvisket hun inn i pappas øre.

- Kan jeg få litt saft jeg også?

HVA SIER BIBELEN?

- Gutten heter David og pappaen hans har mange sauer. Hver dag gikk han ut for å passe på sauene.

Fortell om gjeterens oppgave: Å holde villdyr borte, å gi sauene mat m.m.

Når sauene gikk omkring på et godt beite og spiste gress, pleide David å finne fram harpa si (nesten som en slags gitar) og så spilte og sang han. David kunne mange fine sanger. Og så diktet han sanger selv.

Syng litt sammen dere også! Se forslags-lista.

- David var en hjelpsom og tjenestevillig gutt. En dag kom pappaen og spurte om han ikke kunne gå til brødrene sine med litt mat. Og det ville David gjerne. Han overlot sauene til en annen gjeter og dro av sted til brødrene sine.

Fortell at brødrene ble glade da han kom og at David syntes det var gøy å hjelpe til. For selv om han var liten, var det mye han kunne hjelpe til med hjemme. David syntes det var moro å gjøre andre glade.

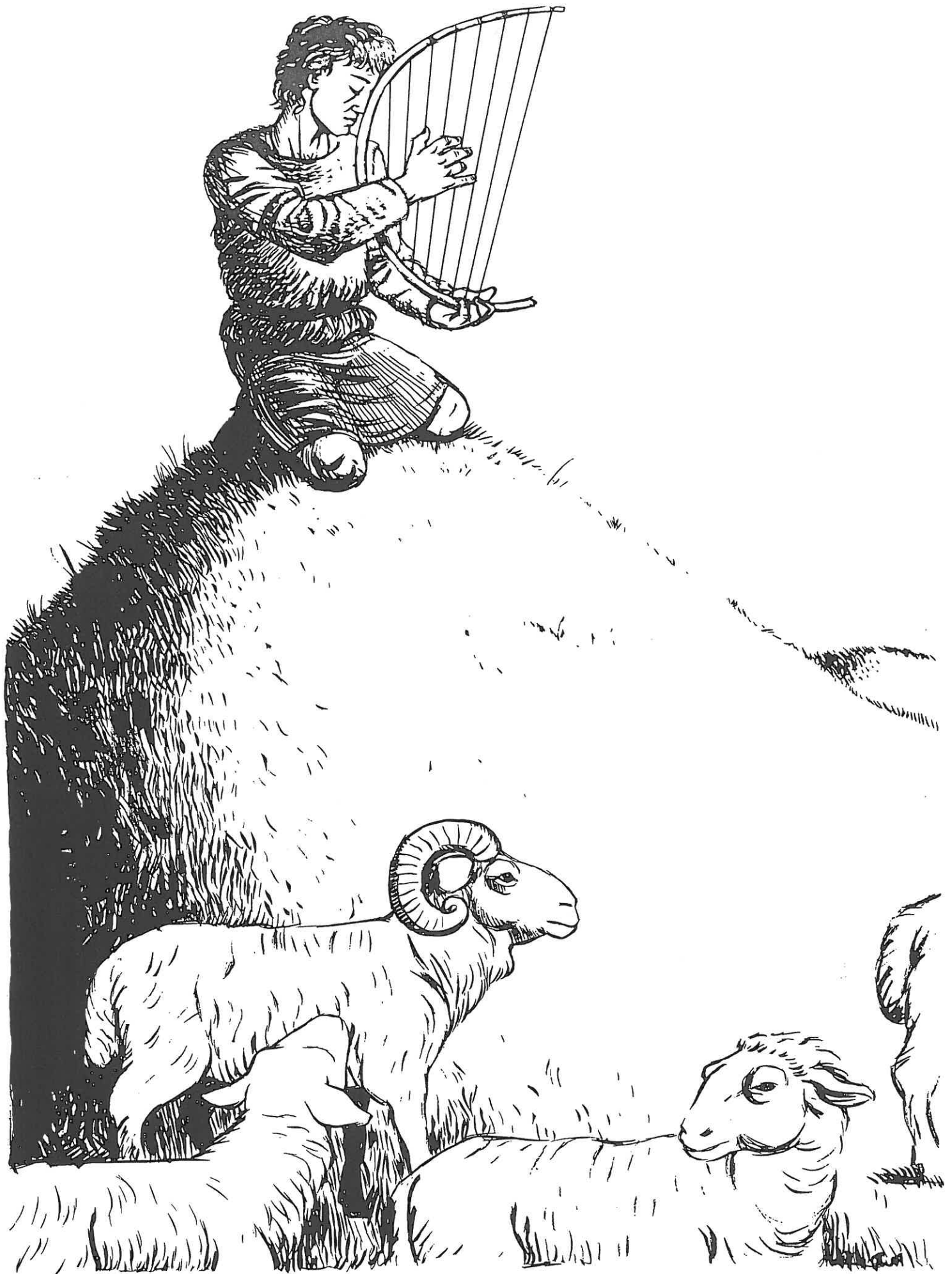
HVA BETYR DET FOR OSS?

Samtal med barna om det de kan få hjelpe til med hjemme. (Rydde på rommet, dekke på bordet, henge opp klærne, passe hunden osv.)

Og så er det mye en kan gjøre bare for å glede andre også?

Gi noen en klem, gi bort blomster eller noe du har tegnet eller laget.

Trekk paralleller til Fred og Frida!

AKTIVITETS-FORSLAG

■ *Litt dugnad? Kanskje det er noe nyttig dere kan gjøre sammen til beste for søndags-skolen? (Sortere/rydde etc.)*

■ Lag et bilde til en du er glad i.
Bruk silke-papir som du krøller i biter og limer på et tegneark. (Voksenhjelp trenges!)

■ Mime: Kanskje dere kan mime (etterligne bevegelser til) ulike hjelpejobber? (En som feier, vasker opp, rister teppe, baker boller, maler dokkestua m.m.)

■ Dramatisér fortellingen om David og sauene og brødrene.

■ Bruk elevheftet!

FRED OG FRIDA: (Dukke-dialog)

Frida: - Du, det går an å ha en hemmelig venn!

Fred: - Har du fått en kjæreste nå da?

Frida: - Neida, en hemmelig venn, sa jeg jo!

Fred: - Hvordan da?

Frida: - Jo, det er ei jente som jeg har tenkt å hjelpe lille grann! Du trodde det var en gutt, du? - Så kan jeg plukke blomster til henne for det vet jeg hun liker.

Fred: - Det hørtes spennende ut. Men hvordan får du en sånn hemmelig venn?

Frida: - Jeg møtte henne i en bursdag. I går fikk hun en tegning av meg. Vet du hva?

Hun kan ikke gå! Hun sitter i rullestol.

Fred: - Jeg vil ha en hemmelig venn som kan få låne lekene mine.

Frida: - Vet du hva jeg tror Gud tenker da?

Fred: - Kanskje han syns at både du og jeg er lure?

Frida: - Mmm!

EN FORKORTET UTGAVE

1. Velkomst, sang og bønn.

2. Les fortellingen om Fred og Frida.

3. Vis bildet av gjetergutten og spillemannen David.

4. Fortell om David. Benytt gjerne punktene under "HVA SIER BIBELEN?"

5. Fortell og samtal om hva barna kan gjøre for å hjelpe til og tjene Gud og mennesker.

6. Bruke gjerne dukke-dialogen med Fred&Frida.

7. Lær minneordet.

8. Be og syng sammen til slutt.

SAMLING 9

OPPDAG BIBELORDET!

TEKST: 1 Mos 6:9-22

LEV DEG INN I TEKSTEN!

Les bibelteksten og bruk tid til å reflektere over innholdet.

- Hvilket Gudsilde hadde Noah?
- Hvordan så Noah på Gud og hva slags forhold hadde han til Gud?

Les teksten en gang til og forsøk å sett deg inn i Noahs situasjon.

- Hva tror du han tenkte og følte?

LEV I TEKSTEN!

- Hvorfor valgte Gud ut Noah?
 - Hvordan reagerte Noah på utvelgelsen?
 - Hvordan reagerte han på det som skulle skje med verden?
 - Hva var bakgrunnen for at Gud bestemte seg for å straffe den ugudelige verden ved å utsette den i en vannflom?
 - Hvilke tanker gjør du deg om arken som et konkret byggverk?
 - Hvor stor var den i følge vår målestokk?
- Forsøk å tegne arken på grunnlag av de anvisninger bibelen gir.

1. Mos. 6:9-22

Noahs ark

* Dette er historien om Noah og hans ætt. Noah var en rettferdig og hederlig mann blant sine samtidige. Noah vandret med Gud. ¹⁰ Han fikk tre sønner: Sem, Kam og Jafet. ¹¹ Jorden ble stadig verre i Guds øyne, den ble full av lovløshet. ¹² Da Gud så på jorden, var den fordervet, for alle mennesker over hele jorden gikk på onde veier.

¹³ Da sa Gud til Noah: «Deg har satt meg fore å gjøre ende på hver levende skapning, for de har fylt jorden med lovløshet. Nå vil jeg utrydde dem fra jorden. ¹⁴ Du skal lage deg en ark av syresstre, innrede den med mange rom og tjærebre den både innvendig og utvendig. ¹⁵ Slik skal du lage arken. Den skal være 300 alen lang, 50 alen bred og 30 alen høy. ¹⁶ Et tak skal du legge på arken. Bruk alenmål når du arbeider med det! Sett en dør på den ene siden og bygg arken i tre høyder. ¹⁷ Nå vil jeg la storflommen komme over jorden og utrydde alle skapninger som det er livsånd i. Alt som lever på jorden, skal omkomme. ¹⁸ Men med deg vil jeg opprette en pakt. Du skal gå inn i arken, du og dine sønner og din kone og dine sønnekoner med deg. ¹⁹ Blant alle levende skapninger skal du ta ett par av hvert slag inn i arken, så de berger livet sammen med deg. Hann og hunn skal det være. ²⁰ Ett par av hvert slag skal komme inn til deg, av alle slags fugler og alle slags fe og alle slags krypdyr på marken, så de kan berge livet. ²¹ Du skal samle deg et lager av alt som kan brukes til mat, det skal være til føde for deg og for dem.» ²² Og Noah gjorde så: i ett og alt gjorde han som Gud hadde pålagt ham.

Les v.22 nøye og tenk på innholdet. Noah var et menneske som du og jeg.

- Hva lå bak hans beslutning?

BIBELORDET OG DINE ELEVER.

Les gjerne om Noah i Barnas Bibel.

- Hva vet dine elever om Noah og arken?
 - Hvilket inntrykk vil du at barna skal få av Noah?
- Det var Gud som talte til Noah.

- Taler Gud til dine elever? Hvordan?
- Hvordan vil du forklare Guds vrede og straff til barna?

LEV UT TEKSTEN.

- Hvor tydelige anvisninger fikk du av Gud før du startet opp som barnearbeider? Skriv ned noen tanker omkring ditt eget kall.

C HØST 9

Gud elsker verden NOAH GUDS MEDARBEIDER.

TEKST:

1 Mos 6:9-22.
(Noahs familie)

MÅL:

Å fortelle barna at Gud er glad i menneskene og at han vil ha oss som medarbeidere.

MINNEORD:

Noah vandret i selskap med Gud.
1 Mos 6:9 b

HJELPEMIDLER:

Flip-over bilder.
Store ark.
Tusj-penner
Tomme-stokk
Skippervolds Noah-MC.
Biblia Vision om "Noah".
Ole Børud MC
"Alle skal få vite det" ("Gud hadde sagt det").

SANG-FORSLAG:

Du er min Gud! (195)
Gud hadde sagt det.(Børud)
Gamle Noah.
Gud fins . (200)
Gud og jeg er venner.(Janøy)
Jesus sier,vil du være med?
(Børud)
Når Gud er for oss.
Om jeg var en liten mus.
Jeg er trygg (215)

NOTABENE!

I tekstgjennomgåelsen er det bevisst lagt opp til å understreke det positive som har med Guds omsorg å gjøre, i stedet for det tragiske og skjebnesvangre som selve flommen førte til. (Gjør bildeutvalg etter denne målsettingen!)

Førskolebarn har vanskelig for å forstå begrep som "ondskap" og "synd". Det er noe greiere å tenke seg at folk var slemme mot hverandre, og få høre eksempler på hva det førte til.

FRED OG FRIDA:

- Pappa, hvorfor er egentlig tante Eva og onkel Per i Kenya? Var de nødt til å reise? Fred så spørrende på pappa.

- Neida, svarte pappa, det var de slettes, men det var det de hadde lyst til!

- Fordi det er varmt og deilig i Afrika, og mange spennende dyr og sånn, kanskje?

- Nei, det var ikke det, men fordi de er misjonærer. Helt siden de giftet seg, var Eva og Per bestemt på å være Guds medarbeidere. Og derfor er de i Kenya nå!

- Jamen, hvordan kunne de vite at det var akkurat i Kenya de skulle være?

- Fordi det var mest bruk for dem der! Og fordi Gud gjorde det slik at de ble glad i kenyanerne, og viste dem at det var der de skulle arbeide.

INNLEDNING:

1. Velkomst, sang og bønn.
Bruk arkene på flip-overen når du roper opp barna. Lag en liten ring for hvert barn og skriv fornavnet i ringen.

* Samtal med hverandre.

- Hva har dere vært med på siden vi var sammen forrige gang?

Henvend deg til et barn av gangen og spør hvem som er bestevennen. Lag en ring ved siden av barnets ring og skriv navnet på vennen. Fortsett gjerne med flere ringer om det er andre venner barna også vil ha med.

Fred syntes det hørtes litt rart ut.

- Tenk å være så godt kjent med Gud at du kan høre når han sier noe til deg!

- Nettopp, sier pappa. - Og tenk at tante og onkel har gjort det som Gud har bedt dem om og reist ut til Kenya! Tenk på de menneskene som de har hjulpet der! Og tenk hvor glade tante og onkel er over å få være Guds medarbeidere!

- Du pappa, jeg vil bli en sånn medarbeider jeg også. Når jeg legger meg i kveld, så skal jeg si det til Jesus, for da kan jeg kanskje begynne å hjelpe Gud allerede i morgen?

HVA SIER BIBELEN?

Tegn en ny sirkel på flip-overen der du skriver Noah. Fortell at Noah var en mann som levde for veldig lenge siden. (Vis familie-bildet av Noah) Noah var et menneske akkurat som vi og han hadde mange venner.

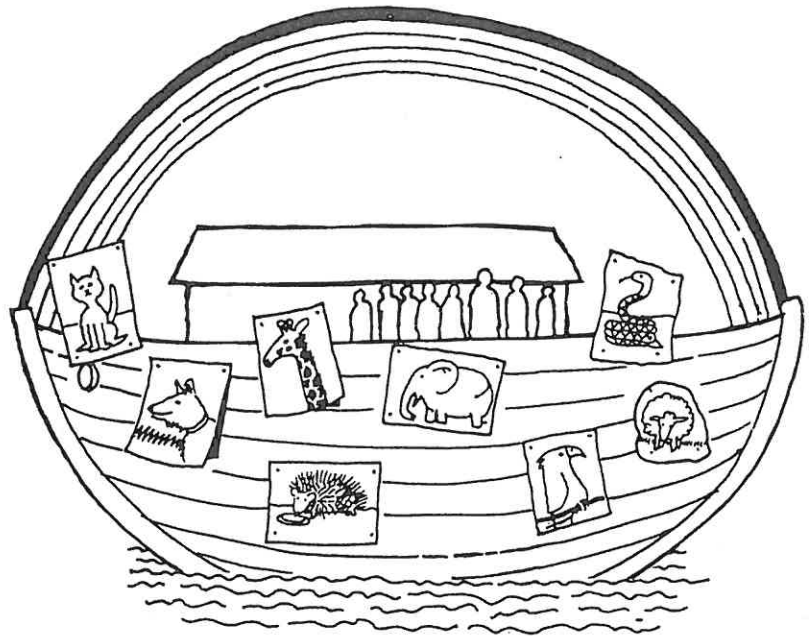
Noah hadde også Gud som sin helt spesielle venn selv om han ikke kunne se ham. Noah visste at det var Gud som hadde skapt verden og alt som var vakkert og fint for at menneskene skulle ha det fint på jorden. For Gud var jo så glad i menneskene.

Mange av Noahs venner hadde også hørt om dette, men de brydde seg ikke så mye om Gud. De hadde ikke Gud som sin venn slik Noah hadde. Og mange av dem gjorde heller ikke som Gud ville de skulle gjøre.

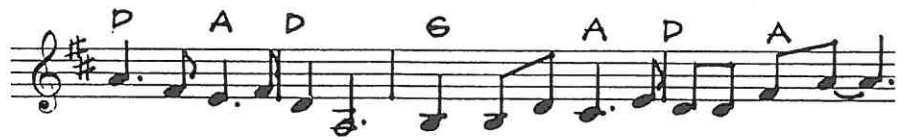
Når Noah la merke til alt det som hendte rundt ham, kunne han se at verden var blitt en ond verden hvor menneskene ikke var gode mot hverandre. Verden hadde blitt helt annerledes enn Gud hadde tenkt den skulle være.

De stelte ikke med jorden og hverandre slik de skulle. Og Gud var selvsagt veldig lei seg for alt som var galt og trist. En dag bestemte han seg for å redde alle de gode menneskene slik at de kunne begynne på nytt igjen, men for alle dem som ikke brydde seg om Gud, fantes det ingen redning.

Gud hadde en plan og han trengte en medarbeider. Den første Gud tenkte på, var sin venn Noah. For han hadde fulgt de råd Gud hadde gitt ham.

Gud og jeg er venner. T/M: Jostein Janøy ©

Gud og jeg er venn-er. Han er min far og jeg er hans barn.

Mitt liv er i hans hend-er: Jeg er trygg og glad.

Dette ba Gud Noah om å gjøre:

- Bygg en båt som er 300 alen lang, 50 alen bred og 30 alen høy.
- Ta med deg familien din inn i båten.
- Ta med deg et par av alle slags dyr.
- En stor vannflom skal komme over hele jorden.
- Dere som er i arken skal reddes fra vannflommen og leve på den nye og rene jorden

HVA BETYR DET FOR OSS?

Syng "Gud og jeg er venner".

Samtal om hva det vil si at vi er Guds venner:

- * At vi er glad i Gud,
- * at vi vil be til ham,
- * vi vil syngte lovsanger for ham, og
- * vi vil vise hverandre at vi er glad i hverandre - for det vil Gud.

AKTIVITETS-FORSLAG

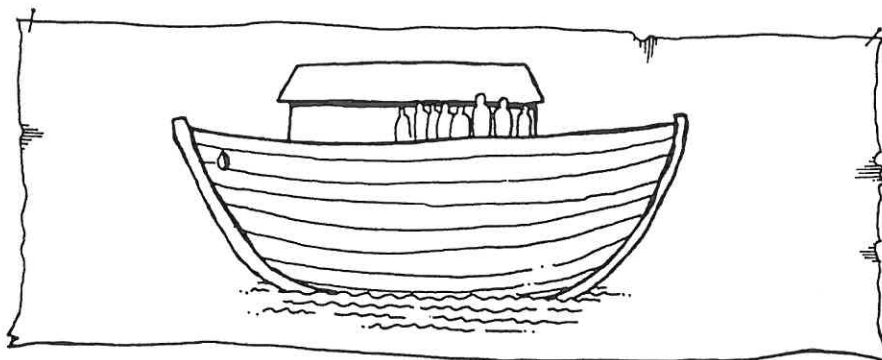
■ "Kongen befaler". En lek som aktualiserer emnet "lydig-
het".

Lederen sier: Kongen befaler "Hendene opp!" (Alle løfter hendene i været!) Kongen befaler: "Hendene ned!" (Tar hendene ned). Men om du sier: Hendene opp! så skal ingen løfte dem. De skal bare gjøre det som "kongen befaler".

Samtal om hvem vi skal være lydige mot: Mamma og pappa, tante i barnehagen, det Gud sier i bibelen...

■ Tegn en ark sammen med barna på et stort stykke papir. Neste gang kan dere lime på dyre-bilder.

■ Samarbeid i grupper. Legg enkle puslespill sammen. Samtal om hva det vil si å samarbeide.

EN FORKORTET UTGAVE

1. Skriv opp navnene på en tavle etterhvert som du roper opp.

Spør hva vennene deres heter. Lag en ring ved siden av navnet med plass til vennenes navn.

Si litt om skapelsen og Guds omsorg for alle mennesker. Skriv:

"Gud har skapt mange mennesker". Men vi er forskjellige.

2. Tegn en sirkel til på tavla og skriv "NOAH" i den. Fortell om Noah som levde for lenge, lenge siden. Han hadde sikkert mange venner han også.

Og så hadde han Gud som sin venn. Det kan du og jeg også ha.

3. Noah stolte på Gud, men det var mange andre som levde på den tiden som ikke brydde seg om Gud. De gjorde som de selv ville. Og mange av dem var slemme mot hverandre, i stedet for å hjelpe hverandre og være glad i hverandre slik Gud ville de skulle være.

4. Fortell om Gud som var fylt av sorg over alt det dumme som menneskene gjorde mot hverandre. Nå ville han ikke mer.

Derfor tenkte han på sin venn Noah, og fortalte ham hvilke planer han hadde.

5. Noah gjorde som Gud sa. Tegn arken på tavla. Skriv over "GUD ELSKER ALLE MENNESKER".

6. Samtal om at Gud har skapt alle. At Gud vil ha oss som sine medarbeidere. At det er Gud som gir oss oppdrag.

7. Fortell om Fred og Frida!

8. Ta fram hovedpunktene i undervisningen. Lær minneordet, og be sammen!

OPPDAG BIBELORDET!

TEKSTEN:

1 Mos 7:1-12,17-24,
8:1-21, 9:8-13

LEV DEG INN I TEKSTEN!

Les teksten både stille og høyt.
- Minnes du hvilket inntrykk denne teksten gjorde på deg da du var barn?

LEV I TEKSTEN!

- Kan du se sammenhengen i Guds måte å handle på og Noahs?
- Hvordan tror du Gud ser på vår verden i dag?

LEV UT TEKSTEN!

Hva kan du lære av Noah? Er det noe konkret du kan bestemme deg for nå?

1. Mos. 7:1-12 og 17-24

7 Herren sa til Noah: «Gå inn i arken, du og hele din husstand! For jeg har funnet at bare du er rettferdig for meg i denne slekt. ²Av alle rene dyr skal du ta med deg sju par, hann og hunn, og av de dyrene som ikke er rene, ett par, hann og hunn, ³og likedan av fuglene under himmelen, sju par, hann og hunn, for at deres slekter kan holdes i live på jorden. ⁴For om sju dager vil jeg la det regne på jorden i førti dager og førti netter og utrydde fra jorden alt liv som jeg har skapt.» ⁵Og Noah gjorde i ett og alt som Herren hadde pålagt ham. ⁶Noah var 600 år da storflommen kom over jorden.

⁷Så gikk de inn i arken, Noah og hans sønner, hans kone og hans sønnekoner med ham, for å berge seg for vannflommen. ⁸Av de rene og urene dyr, av fuglene og alt som kryper på marken, ⁹kom to og to, hann og hunn, inn i arken til Noah, slik Gud hadde pålagt ham.

¹⁰Da nå sju dager var til ende, kom storflommen over jorden. ¹¹I det året da Noah fylte 600 år, den syttende dagen i den andre måneden, brøt alle kilder fra det store havdypet fram, og himmelens luker åpnet seg. ¹²Og regnet strømmet ned på jorden i førti dager og førti netter.

¹³Nå flommet vannet over jorden i førti dager. Det steg og løftet arken, så den flot opp fra jorden. ¹⁴Ja, vannet økte voldsomt på jorden, og arken flot på vannet. ¹⁵Høyere og høyere steg det over jorden: alle høye fjell under himmelen ble skjult. ¹⁶Femten alen over fjellene steg det, så de ble helt borte.

¹⁷Da omkom alt liv som rørte seg på jorden, både fugl og fe og ville dyr, alt kryptet som det kryr av på jorden, og alle menneskene. ¹⁸Allt som hadde livspust i nesen, alt som levde på landjorden, døde. ¹⁹Slik utryddet Herren hver levende skapning på jorden, både folk og fe og kryp og fuglene under himmelen: alt ble utryddet fra jorden. Bare Noah og de som var med ham i arken, ble tilbake. ²⁰Og vannet stod høyt over jorden i hundre og femti dager.

BIBELORDET OG DINE ELEVER.

Ta tid til forbønn først.

Barn har som kjent en frodig fantasi og derfor går gjerne deres tanker langt forbi det som sies. Ha dette med i tankene når du forbereder deg. La din egen fantasi flyte litt fritt en stund omkring Noahs ark.

Se for deg Noahs naboer, all verdens dyreslag som skulle inn i arken, en utrolig blanding av lyder og lukter, også menneskene midt oppi dette zoologiske mylderet....

- Hva er det viktigste budskapet i denne teksten?

C HØST 10

TEKST:

1 Mos 7:1-2, 17-24,
8:1-21 og 9:8-13
(Noah og arken)

MÅL:

At barna skal få kjennskap til at Gud vil frelse oss fra det onde.

MINNEORD:

Jesus er vår redningsmann.

HJELPEMIDLER:

Flipover
En rull med tegnepapir, tusjpenner, limstift, kitt. Fl.gr.O 23 (NSSU)
Modell av arken.
En regnbue i kartong.
Musikkspillet om "NOAH" I.Skippervold.
Biblia-Vision-plansjer.

SANGFORSLAG:

Gamle Noah.
Her er vi! (Skipper.)
Her kommer elefanten. (Skipper)
Jeg er trygg.(215)
Jesus er min aller beste. (Børud)
Jesus sier: Vil du?(Børud)
Min båt er så liten.(171)
Om jeg var en liten mus.
Så godt å være hos.(178)

Gud elsker verden. GUD FRELSEVERDEN FRA DET ONDE.

NOTABENE!

Det var Gud som tok kontakt med Noah for å fortelle ham om frelsesplanen i forbindelse med domkatastrofen. Gud sluttet en pakt med Noah, 1 Mos 6:18., og fornyer den etter dommen, 9:8-17. Regnbuen ble selve tegnet, mens Gud selv var garantist for paktens.

PRAKTISK FORBEREDELSE:

Ta fram alt du har av illustrasjonsmateriale som har med Noah og arken å gjøre.

Hør igjennom Ivar Skippervolds musikkspill om Noah, og merk deg deler av dette som du kunne tenke deg å spille for barna på en kassett-spiller.

INNLEDNING:

1. *Velkomst, sang og bønn.*
2. *Kontaktpunkt: Samtale om det å være redd.*

Jmf. med alle de som ble redde når det begynte å regne så mye på Noahs tid.
- Har du vært redd noen gang? Kanskje det lynte eller du hadde drømt noe vemmelig? Det er så mye uhyggelig på TV, så kanskje vi våkner om natten og blir redde?

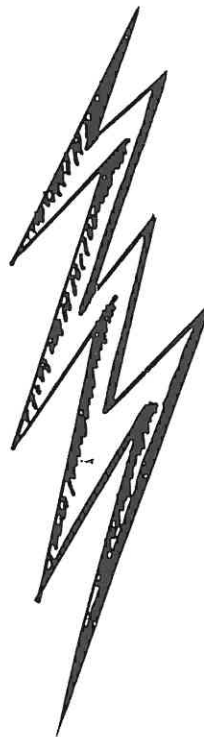
Fred så en dag noe på TV som han syntes var ekkelt. Noe som gjorde at han ble redd, og så drømte han om det om natten og våknet og ble redd! Det var helt mørkt omkring ham og så blåste det ute, og regnet pisket mot ruta.

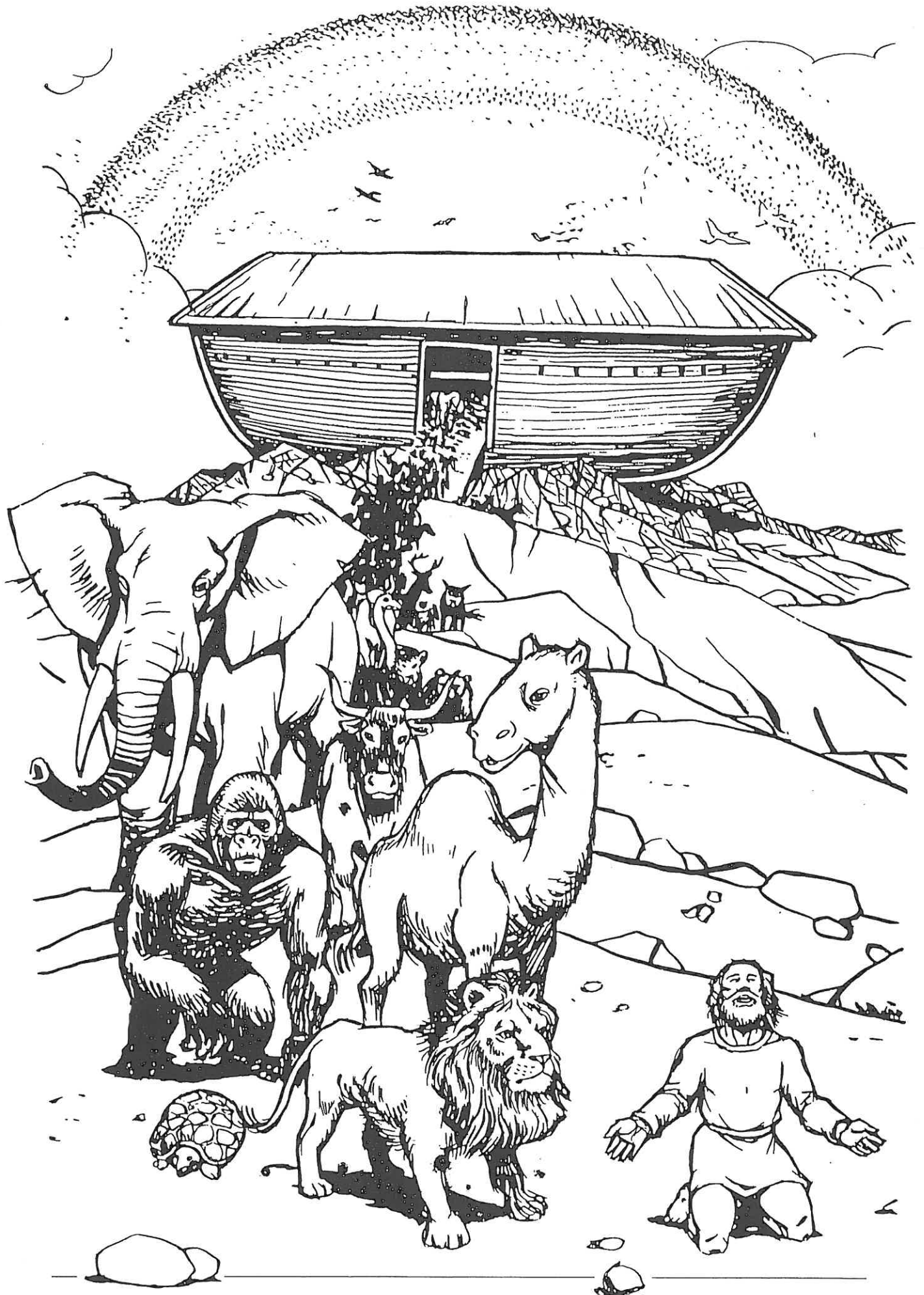
-Hva gjør du når du våkner om natten og er redd? Ja, Fred gikk gjennom den mørke gangen og inn der hvor mamma og pappa sov. Nei, forresten, mamma var heldigvis våken.

Det var så deilig å legge seg inntil mamma i hennes seng. Her hos mamma glemte han både mørket og vinden og regnet.

Mamma skjønte at Fred hadde vært redd. Hun foldet hendene og ba aftenbønnen en gang til sammen med Fred. Og så sang de "Jeg er trygg hos deg". Og etterpå sovnet Fred igjen.

Så fint å ha noen å gå til når vi er redde, slik Fred gjorde. Og noen å prate med som mamma og pappa ..og Jesus,

naturligvis. For vi voksne kan også bli redde en gang i blant.

Og vet du hva? Da snakker jeg med Jesus om det jeg er redd for! For jeg vet at Jesus hører meg og hjelper meg.

Hvilken aftenbønn pleier dere å be?

Vis fram arket på flip-overen fra forrige gang der navnene på barna står skrevet. (Navn som mangler, skrives opp i tillegg.) Samtal om det som hendte når dere skrev opp navnene forrige gang. Gjenta kort noe av det du fortalte om Noah. Og syng litt sammen.

Lag gjerne noen små dikt eller talekor om Noah (eller benytt deg av noe av stoffet fra Ivar Skippervolds Noah-kassett.)

Aktuelle tanker til et lite dikt:

- Noah var Guds venn.
- Noah ble Guds medarbeider.
- Verden omkring ham var ond.
- Gud var lei av all ondskap og hat.
- Gud ba Noah å bygge en båt.
- Nå skulle Noahs familie reddes fra den store flommen sammen med dyrene.

Eks.

"Noah er Guds medarbeider, bygger båten sin på land. Mange ler mens Noah speider, etter fler han redde kan."

HVA SIER BIBELEN?

Samle barna omkring arken som dere laget (tegnet) forrige gang. Finn fram alle dyrebildene som dere har med. (Ta med deg minst ett bilde pr. barn.) Du trenger også flanellograf-bilder av Noah og hans familie.

Gud hadde fortalt Noah hvem han skulle ta med seg i arken. Les 1 Mos 6:19-20 høyt. Hvilke dyr vet du om?

Og så var tiden kommet da de skulle gå inn i arken.

- Hva skulle de ta med seg av mat?

- Så kom dyrene, par for par. (Lim dyrene på plass i arken)

- Og så var det familien til Noah. Plasser dem i arken (festes med kitt)

- Da alle var på plass i arken, stengte Gud døren.

Og så begynte det å regne ...slipp fantasien løs når du forteller om regnet som strømmet ned. (Bruk bevegelser og lyder som barna gjør sammen med deg. Blokk-fløyte er fin til uværsllyder.)

Fortell om livet i arken:

- Hvordan var det mellom dyrene? Hvordan hadde menneskene det?

Var det mange lyder der? Hva gjorde dyrene mens de var i båten? Fuglene kunne ikke fly, og løvene kunne ikke gå på jakt.

Etter 150 dager i arken stanset regnet. Nå lot Gud en vind komme inn over jorden slik at vannet skulle synke, men det tok sin tid...

Til slutt landet arken på fjellet Ararat, som var 5000 meter høyt. Det tok sin tid før jorden var tørr og beboelig igjen.

Ventetiden ble lang for Noah og hans familie og for dyrene. Fortell om raven og duene som Noah sendte ut.

Endelig kunne Gud åpne døren igjen til arken og de kunne gå ut på den grønne og fine jorden. (Forsøk å lev deg inn i hvordan det føltes for dyrene og for menneskene.)

Fortell om hvordan Noah takket Gud for at han reddet dem fra flommen. (Vis fram undervisningsbildet!)

Gud bestemte seg for at det aldri mer skulle regne så mye på jorden at det ble flom over hele jorden. Ja, det lovet Gud til Noah. Og så gav han Noah et fantastisk tegn på dette:

Regnbuen! Så når du ser regnbuen, så husk hva Gud lovet Noah.

HVA BETYR DET FOR OSS?

Ta fram den regnbuen som du har forberedt! Og si sammen Johannes 3:16. Regnbuen minner oss om at Gud elsker alle mennesker og vil redde oss fra det onde.

Takk Gud sammen og syng en av de foreslåtte sangene. Ta vare på de anledninger du får når barna stiller spørsmål og kommer med synspunkter.

AKTIVITETS-FORSLAG

AKTIVITETS-FORSLAG:

■ Tegn, mal, klipp og lim inn flere dyr i arken.

■ Bruk elevheftet.

■ Lek fortellingen om Noah, dyrene og arken. Del barna inn i ulike "dyre-grupper", og la de finne hverandre ved å lage dyrelyder.

■ Syng Noah-sangene (Hva med Gubba Noah?)

■ Lek sammen: "Hunden og kjøttbenet"

EN FORKORTET UTGAVE

1. Lag en tegning av arken på et stort ark. Fest flanellografbilder av Noah og hans familie og noen dyr med kitt.

2. Repetér fra forrige gang gjennom samtale.

- Noah var venn med Gud.
- Noah levde i en ond verden.

- Gud var lei av alt det onde.

- Noah ble Guds medarbeider.

- Noah bygget en ark.

- Arken skulle redde dyrene og Noahs familie fra stormflommen.

3. Når arken var ferdig fikk Noah beskjed om å gå inn i arken.

Fest bildene. Når alle var inne i arken, begynte det å regne...

4. Bruk fantasien og fortell om vannmassene som fylte jorden, om livet i arken,

5. Etter 150 dager sluttet det å regne og vannet begynte å synke. Fortell om hvordan arken strandet på Ararat... og om forventningen blant dyrene og menneskene...om raven og duene.

6. Endelig fri igjen. Beskriv gleden som de hadde over å se blomstene igjen og trærne...kunne de leve i frihet igjen.

De var reddet.

7. Fortell om regnbuen, Guds løfte at han aldri mer skulle la jorden drukne i vann.

8. Syng en sang om Guds kjærlighet til slutt.

OPPDAG BIBELORDET!

TEKST: 2 Mos 14:8-25

LEV DEG INN I TEKSTEN!

Du kan med fordel lese hele kapittel 14. Hvilke minner og assosiasjoner får du når du leser denne teksten?

LEV I TEKSTEN!

Legg merke til samarbeidet mellom Gud og Moses. Skriv ned noen stikkord som sier litt om dette samarbeidet.

Hvordan var Moses som leder?

2. Mos. 14:9-16 og 21-25

⁹Egypterne satte etter dem med alle vognene og hestfolket, ja, hele faraos hær, og nådde dem igjen ved Pi-Hakirof, der de lå i leir nede ved sjøen, rett imot Ba'al-Safon.

¹⁰Da farao nærmet seg, fikk israelittene se at egypterne kom etter dem. De ble livende redde og ropte til Herren. ¹¹Og de sa til Moses: «Fantes det ikke graver i Egypt siden du har ført oss hit for at vi skal dø i ørkenen? Hvorfor har du ført oss bort fra Egypt og gjort dette mot oss? ¹²Var det ikke det vi sa til deg i Egypt: La oss få være i fred; vi vil tjene egypterne! Det er bedre for oss å tjene dem enn å dø i ørkenen.»

¹³Da sa Moses til folket: «Vær ikke redde! Stå bare fast, så skal dere få se hvordan Herren frelser dere i dag! For slik som dere ser egypterne i dag, skal dere aldri se dem mer. ¹⁴Herren skal stride for dere, og dere skal være stille.»

Sivsjø-underet

¹⁵Herren sa til Moses: «Hvorfor roper du til meg? Si til israelittene at de skal bryte opp! ¹⁶Du skal bare løfte staven din og rekke hånden ut over sjøen og skille den, så israelittene kan gå midt igjennom sjøen på tørre bunnen.

²¹Da rakte Moses hånden ut over sjøen, og Herren sendte en sterk østavind som blåste hele natten, så vannet drev bort, og det tørre land kom fram. Vannet skilte seg, ²²og israelittene gikk tvers igjennom sjøen på tørre bunnen, mens vannet stod som en mur på begge sider. ²³Egypterne satte etter dem med alle faraos hester, vogner og hestfolk og fulgte dem midt ut i sjøen. ²⁴Men tidlig om morgenen så Herren ned på egypterhæren fra ild- og skystøtten og skapte forvirring blant dem. ²⁵Han slo hjulene av vognene deres, så det var tungt for dem å komme seg fram. Da sa egypterne: «La oss flykte for Israel! Herren strider for dem mot egypterne.»

LEV UT TEKSTEN!

- Hva slags leder ønsker du å være?
- Hvilke sider av deg selv som leder skulle du ønske var sterkere? Gjør det til ditt bønnemne.

BIBELORDET OG BARNA.

Du er lederen for "ditt folk" - nemlig barnegruppa. Før du går videre med forberedelsen, bør du be for din egen leder-opp-gave og for barna som du møter i gruppa.

Geografi er vanskelig å begripe i denne aldersgruppen. Forsøk likevel å gi en enkel oversikt over hvordan landskapet så ut - gjerne ved hjelp av en modell.

- Hvilke to leder-autoriteter hadde folket?

D HØST 11

Gud er vår hjelper. GUD LEDER OSS

TEKST:

2 Mos 14:8-25
(Vandringen gjennom Rødehavet.)

MÅL:

At barna skal vite at Gud alltid er med oss og hjelper oss.

MINNEORD:

Jeg er med dere alle dager.

Matt. 28:20

HJELPEMIDLER:

Fl.gr "GUD OG JEG"-
O 14

En enkel
landskapsmodell.
A4-ark med ukens
bibelord.

SANGFORSLAG:

Det er Gud som har satt
mot.
(Barnesangboka nr 15)
Gud bryr seg om alle.
(Se tekst og noter saml 12)
Gud vet hva jeg heter. (38)
Han som holder hele.(207)
Ingen er så trygg. (58)
Jeg er med dere. (214)
Jeg er trygg hos deg.(215)
Jeg går ikke ensom her(161)
Jesus, kom inn! (166)
Jesus passer på meg.(Børud)
Min båt er så liten. (171)
Når Gud er for oss. (237)
Vi marsjerer så fri og glad.
(s.5 "B.synger mer om
Jesus)

NOTABENE!

Det er ikke alltid så lett å se Guds plan og Guds vei, enten det gjelder et helt folk eller det gjelder en selv. Både i GT og NT leser vi om forherdelse. Enten at Gud forherder (v 8) eller at mennesker forherder seg (Ordspr 28:15, Ap Gj 19:9): blir ufølsomme, harde og ubøyelige og umottagelige. Faraos forherdelse kom av hans uvilje mot Herren selv.(2 Mos 5:1-2)

Det var omkring 600 000 menn som utvandret (4 Mos 2:32). Så om man også regner med kvinner og barn, så var nok antallet på ca. 2 millioner.

Faraos opplevde israelittene som en trussel samtidig som han utnyttet dem som slaver (2 Mos 5:4-19.)

Uttrykket "Guds engel" forekommer ofte i GT og NT. Noen ganger betyr det Gud - og andre ganger Guds engler.

Teksten viser oss at bønn og konkret handling skal følge hverandre (v.15,16 og 21.)

Utgangen av Egypt viser at Gud er historiens Gud. Nå opprettes nasjonen Israel.

JEG ER MED
DERE ALLE DAGER.

MATT 28:20

KONTAKTPUNKT:

Etter vanlig innledning med opprop og velkomst og samtale, vil vi foreslå at dere synger og leker sammen, f.eks. "Lang, lang, rekke" (Grete ut av rekka gå!) osv...eller "Jeg gikk meg over sjø og land"...(Hink og hopp og klapp mm.)

HVA SIER BIBELEN?

I dag skal vi fortelle om noen som var på vandring, og de måtte gå så mye, mye, mye lengre enn vi gjorde nå..ja de gikk i dagevis, langt,langt av sted!

Forklar hvorfor de var på vandring, hvordan de hadde vært slaver i et fremmed land og at de nå var på vei hjem igjen.(Vis fram modellen du har forberedt og forklar!)

Nå hadde de greid å ta seg fram til Rødehavet.Bruk flanellograf-bilder når du fortsetter å fortelle:

- hvordan egypterne fulgte etter dem for å ta dem.
- at israelittene ble redde når de så egypterne som kom.
- Moses beroliget folket og fortalte om Gud som skulle være med dem og vise dem veien.

- hvordan folket bryter opp og går videre.
- at Gud går imellom Israels folk og egypterne.
- hvordan Moses løfter staven sin og gjør som Gud har sagt: Rekker den ut mot havet. (Kanskje du har en passende stav å bruke til en enkel dramatisering?)
- hvordan Gud sender en vind som driver unna vannet så folket kan gå over på den tørre havbunnen.

- at egypterne ble redde når de forstod at Gud var med og hjalp israelittene med å finne veien hjem igjen. (Du trenger ikke å fortelle hvordan det gikk med egypterne som fulgte etter.)

HVA BETYR DET FOR OSS?

Si minneordet sammen noen ganger. Fortell at Gud er med oss slik han var med Israels folk og gir oss den hjelpen vi behøver.

Samtal om når og hvordan de behøver hjelp. Har du selv fått hjelp noen gang?

Del ut arket med ukens minneord til hver enkelt av barna. Les det sammen og takk Gud for at han er med oss alle dager.

La barna få male og tegne omkring bibelverset. Fortell at de skal få det med seg hjem og at de kan henge det opp på veggen hjemme.

"FRED OG FRIDA" (Dukke-dialog.)

Fred: - Hei, vet du hva, mamma? I dag var vi på lang tur i barnehagen. Jeg gikk så jeg fikk aldeles vondt i bena.

Frida: - Men du er jo helt rød på hælen jo! Du har visst fått gnagsår! Du burde ikke bruke de skoa mer i dag! Men ellers da- var det noe gøy på turen?

Fred: - Jepp, men så kom det noen ertekroker som går i femte klasse.

Frida: - Men hva gjorde du da?

Fred: - Jeg forsøkte å løpe fra dem, men så sykla dem etter meg. Og da ble jeg fryktelig redd.

Frida: - Å? Fortell, fortell!

Fred: - Jeg ba til Jesus at han skulle hjelpe meg.. og vet du hva?

Frida: - Nei, du ga vel ikke de store guttene juling, vel?

Fred: - Nei, du tøyser du! Men plutselig kom det noen voksne ut fra barnehagen og fikk se oss, og da fikk guttene det travelt.

Jeg fikk kjøre hjem med tante Randi.

Frida: - Så fint at de hjalp deg!

Fred: - Jesus og tante Randi mener du? Mmm!

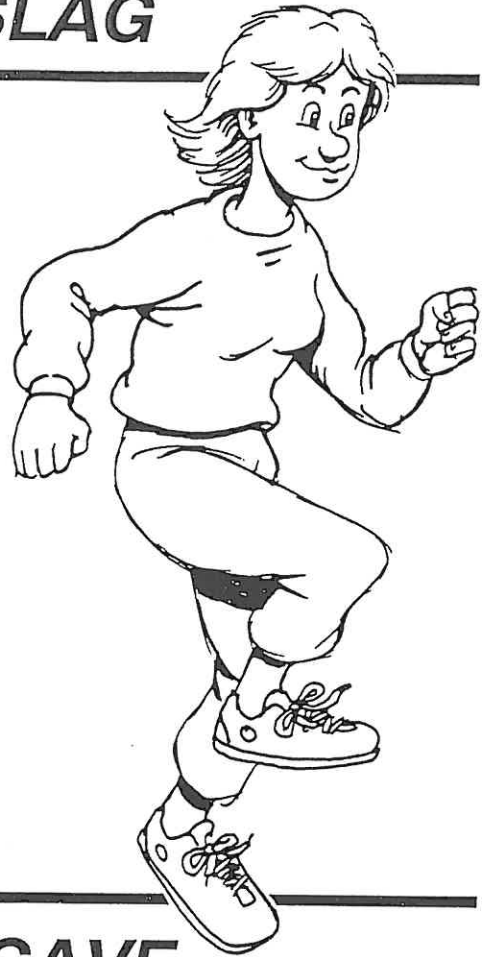
AKTIVITETS-FORSLAG

■ Ta en liten sangstund sammen. Bruk gjerne enkle tegninger eller bilder sammen med sangene som viser noe av innholdet. Oppbevar dem i en "sang-kasse"! (Men ha bare med sanger som dere har sunget tidligere). Så kan barna trekke opp bilder fra sang-kassa og fortelle hvilke sanger de vil at dere skal syng.

■ Kanskje dere har tid til en liten lek også: F.eks. Stol-leken der stolene står på en dobbelt rad med ryggen mot hverandre. Slå med en tamburin mens barna går omkring stolene med hendene på ryggen. Mens du spiller kan du jo si noen enkle rytmiske setninger som passer til teksten for dagen:
Havet stormer og havet bruser (Flere ganger)
Israelittene foran, egypterne etter....

■ Vi marsjerer!
Beveg dere rundt i rommet i en sirkel til taktene fra musikk.

EN FORKORTET UTGAVE

■ Gjenfortell teksten ved hjelp av flanellograf. Vis en modell eller tegning av stedet der israelittene gikk over havet.

■ Fortell at
- israelittene endelig fikk løfte om å få vende hjem igjen.
- de kom fram til havet og at egypterne var etter dem for å ta dem.

- de ble redde, men Moses sa at de kunne være helt rolige og trygge fordi Gud hadde lovet å være med dem hele tiden og vise dem veien hjem.

- folket bryter opp fra leiren og drar videre.

- Gud stiller seg mellom israelittene og egypterne og beskytter sitt folk fra fienden.

- hvordan Moses løfter staven slik Gud har sagt at han skal gjøre. Havet deler seg i to og folket går tørrskodde over.

- egypterne ble redde når de forsto at Gud var med Israels folk og hjalp dem.

■ Slik som Gud var med Israels folk og hjalp dem, er han med oss og gir oss den hjelp vi trenger.

Fortell gjerne om en konkret opplevelse der Gud har vært med deg og hjulpet deg.

■ Avslutt med å lese minneordet sammen og takk Gud for at han er med dere.

SAMLING 12

OPPDAG BIBELORDET!

TEKST: 1 Mos 16:2-18

LEV DEG INN I TEKSTEN.

La teksten få tid til å synke ned i deg under bønn og ettertanke. Hvilke følelser vekkes til live i deg? Har du selv opplevd å få konkrete bønnesvar?

LEV I TEKSTEN!

- Fins det noe nøkkelord i teksten?

1. Mos. 16:2-18

²Sarai sa til Abram: «Du vet, Herren har ikke villet la meg få barn. Gå nå inn til trellkvinnen min! Kanskje får jeg en sønn ved henne.» Og Abram gjorde som Sarai sa. ³Etter at Abram hadde bodd ti år i Kanaan, tok hans kone Sarai sin trellkvinne, Hagar fra Egypt, og lot sin mann Abram få henne til kone. ⁴Han hadde omgang med Hagar, og hun ble med barn. Men da hun merket at hun var med barn, så hun ned på sin matmor. ⁵Da sa Sarai til Abram: «Du har ansvaret for den urett jeg lider. Jeg har selv latt deg ta min trellkvinne i favn. Men da hun merket at hun var med barn, så hun ned på meg. Herren skal avgjøre saken mellom meg og deg!» ⁶Abram sa til Sarai: «Du rår selv over trellkvinnen din. Gjør med henne som du synes.» Og Sarai var hard mot henne, så hun rømte sin vei.

⁷Herrens engel fant henne ved en kilde ute i ødemarken, ved kilden på veien til Sjur. ⁸Han sa: «Hagar, Sarais trellkvinne, hvor kommer du fra, og hvor skal du hen?» Hun svarte: «Jeg har rømt fra Sarai, min matmor.» ⁹Da sa Herrens engel til henne: «Vend tilbake til din matmor, og bøy deg under hennes hånd!» ¹⁰Og han fortsatte: «Stor vil jeg gjøre din ætt, så tallrik at ingen kan telle den.» ¹¹Så sa Herrens engel til henne:

«Nå er du med barn, og du skal føde en sønn;

du skal gi ham navnet Ismael, for Herren har hørt hva du led.

¹²Han skal bli et villesel av en mann.

Hans hånd skal være vendt mot alle

og alles hånd mot ham; han skal slå seg ned

like for ansiktet på alle sine frender.»

¹³Da gav hun Herren, som hadde talt til henne, navnet: «Du er Gud som ser.» For hun sa: «Har jeg virkelig fått se et glimt av ham som ser meg?» ¹⁴Derfor kaller de den brønnen Laki-Ro'i-brønnen. Den ligger mellom Kadesj og Bered.

¹⁵Abram fikk en sønn med Hagar, og sønnen som han fikk med henne, gav han navnet Ismael. ¹⁶Abram var 86 år da Hagar fødte Ismael.

LEV UT TEKSTEN!

Tenk deg at fortellingen blir gjort om til en nåtids-skildring. Bruk fantasien og gjenfortell den i ny utgave for deg selv. Skriv den gjerne ned eller tal den inn på en kassett.

BIBELORDET OG DINE ELEVER.

- Hvordan har du tenkt å beskrive "manna" og "vaktler" for barna? Prøv å få oversikt over selve handlingen i teksten.

- Hvilket budskap har denne teksten til førskolebarn av i dag?

D HØST 12

TEKST:

2 Mos 16:2-18
(Israelsfolket i ørkenen.)

MÅL:

At barna skal få kjennskap til at Gud bryr seg om at vi har alt det vi trenger.

MINNEORD:

Jeg er med dere alle dager.
Matt 28:20

HJELPEMIDLER:

Flanellograf
10 kartong-biter
(10x10 cm)
til innlednings-sangen
En plakater med ukas minneord.
En modell over landskapet
der Israelsfolket vandret.

SANGFORSLAG:

Gud bryr seg om alle.
(Se noter!)
Gud vet hva jeg heter.(38)
Ingen er så trygg. (58)
Jeg er med dere.(214)
Jeg er trygg hos deg.(215)
Jeg folder mine hender.(63)
Jeg går ikke ensom.(161)
Jeg kunne slå opp.(66)
Jesus, kom inn! (166)
Min båt er så liten.(171)
Vær meg nær, o Gud!(143)

Gud er vår hjelper. GUD GIR OSS DET VI TRENGER.

NOTABENE!

Herren hadde gitt Moses og Aron som ledere til folket. Derfor var et opprør mot dem, også et opprør mot Herren. Folket knurret (sammenlign med en hund som er misfornøyd og sint):
klaget, jamret, anklaget!

Herrens herlighet (v 7 og 10) betyr rent bokstavig: Glans, skinn. Det er et uttrykk for hellighet, verdighet, makt, styrke og ledelse.

La oss fortelle at mannaen var hvit og smakte som en slags honningkake (v.14 og 31) Den hadde en perlelignende utseende eller som korianderfrø. Koriander vokser vilt i Egypt og Israel (krydderplante)

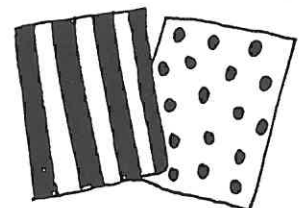
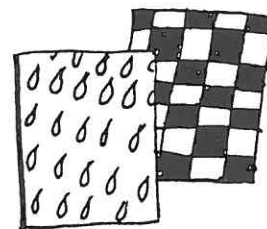
Vaktlene (v.13) er en trekkfugl av hønsefugl-familien. Vaktlen lignet på rapphøns. De er lette å fange fordi de er dårlige flygere, og har et velsmakende kjøtt.

Faller denne teksten sammen med 1. søndag i advent, er det naturlig å si litt om advent. NB! Advent betyr ikke å "vente". Nei, ordet betyr "ANKOMST". Det handler om ham som kommer, og ikke om oss som venter! Bruk adventskransen: Tern det første lys og anvend sangene 251 og 146.

LITT Å FORBEREDE:

Ha klar en adventskrans eller adventstake!

Se teksten på sangen " Gud bryr seg om alle store". Gjør ferdig plakater-tegninger som skal illustrere sangen: De ulike fargene, regn, ruter, striper og prikker osv.

INNLEDNING:

1. Velkomst.
2. Tenn advents-kransen. (Det første lys!)
og syng 146 og 251.
3. Samtal og syng:

Bruk god tid på å samtale med barna om ting de har opplevd i uka som har gått. Det skaper nærhet og fellesskap, og er med på å åpne for det budskapet du skal formidle.

Syng sangen "Gud bryr seg om alle store" med plakater til. (Se under "LITT Å FORBEREDE"!)

Pass på å vise fram riktig plakat på rett sted. Etterpå kan du overlate til barna å ta seg av dette. Del ut plakatene.

*Gud bryr seg om alle store.
Gud bryr seg om alle små.
Selv om det regner og himmelen er blå.
* *** Gud bryr seg om oss da óg.*

*Røde og gule og grønne.
Svarte og hvite og blå.
Rutete og stripete og
fregnede og grå * ***
Gud bryr seg om oss da óg.*

*Når du ikke har noen ting å gjøre.
Eller har det travelt og står på.
Og når du har fødselsdag og
venner strømmer på: Hurra!
Hurra!
Gud bryr seg om deg da óg!*

(Ingemar Olsson/J. Janøy.)

- Hvem er de grønne? (Sjøsyrke kanskje?)
- Og de blå? (De som fryser?)
- Og grå? (Slitne mennesker.)

Notene til sangen finner du på side 14!

HVA SIER BIBELEN?

- Si minneordet sammen!
- Se på landskaps-modellen mens du repeterer. Fortell at Israelfolket nå har kommet lenger inn i ørkenen der de har fått nye problemer.
- Bruk flanellografen og fortell så fantasi-fullt som mulig om hvordan folket kom til Moses og klaget over at de hadde så lite å spise. De var sultne og syntes at de hadde hatt det bedre der de kom fra. (Egypt)
- Fortsett med å fortelle hvordan Moses opplevde all denne klagingen. Moses gikk til Gud for å få hjelp.
- Og både Moses og hans bror Aron kunne fortelle til folket at Gud hadde lovet å hjelpe dem

med å få alt de trengte: Kjøtt om kvelden og brød om morgenen.

- Så kom kvelden. Hva skulle de spise? Da kom det flyvende noen fugler som så ut som høner - de kaltes for vaktler. De var kjøttet som Gud hadde lovet dem. Alle spiste og ble mette.
- Og når morgenen kom, så lå det noe på bakken som så ut som rim-frost: Det var brødbiter som lignet store frø. Det var brødet som Gud hadde lovet å gi dem. Og alle spiste og ble mette. (Les v. 31 hvordan det smakte og så ut.)
- Avslutt fortellingen med å knytte noe til minneordet. Gud hadde vist israelfolket at det var sant at han brydde seg om dem slik at de hadde det de trengte.

HVA BETYR DET FOR OSS?

Samtal om det du har fortalt. Minn dem gjerne om de tekstene du har undervist om de siste gangene.

Lytt nøye til barnas egne tanker og spørsmål, men hjelp dem også med å komme videre når det trengs.

Teksten handler jo også om bønn og bønesvar. Det er også en måte Gud bruker for å gi oss det vi trenger. Fortell om dine egne opplevelser. Be sammen og ta gjerne med konkrete bønne-emner fra barna. Syng sammen.

FRED OG FRIDA:
(Dukke-dialog)

Fred: - Du, hvorfor skal mamma alltid vite hvor jeg er? Bare jeg skal ut og leke, så spør hun hvor jeg skal. Isj!

Frida: - Jamen, når du er ute på gata så liker du å se mammas ansikt oppe i vinduet av og til?

Fred: - Jada, men hun trenger vel ikke å vite om alt jeg gjør?

Frida: - Men du, har du ikke tenkt på at når mamma vil følge med deg, så er det fordi hun er glad i deg!

Fred: - Joda, men...

Frida: - Og så vil mamma passe på deg så det ikke skal hende noe med deg!

Fred: - Men når jeg skal begynne på skolen, kan ikke mamma

passe på meg hele tida!

Frida: - Nei, men hun vil nok tenke på deg helt til du kommer hjem igjen.

Fred: - Ja, husker du den gang jeg lekte hos Vidar og ble der

Frida: - Nei, men hun vil nok tenke på deg helt til du kommer hjem igjen.

Fred: - Ja, husker du den gang jeg lekte hos Vidar og ble der til Dagsrevyen var slutt. Da kom mamma og banket på.

Frida: - Hmm! Du hadde hatt det så moro at du glemte tida!

Fred: - Da var mamma så redd at hun var litt sint. Men mest glad, for hun trodde det hadde skjedd noe galt med meg.

Frida: - Jeg syns du skal være glad jeg, for at mamma alltid er med deg. For da kan du kjenne deg trygg. For tenk om noe hendte og ingen visste om det?

Fred: - Hmm! Jeg vet at mamma passer på meg.

AKTIVITETS-FORSLAG

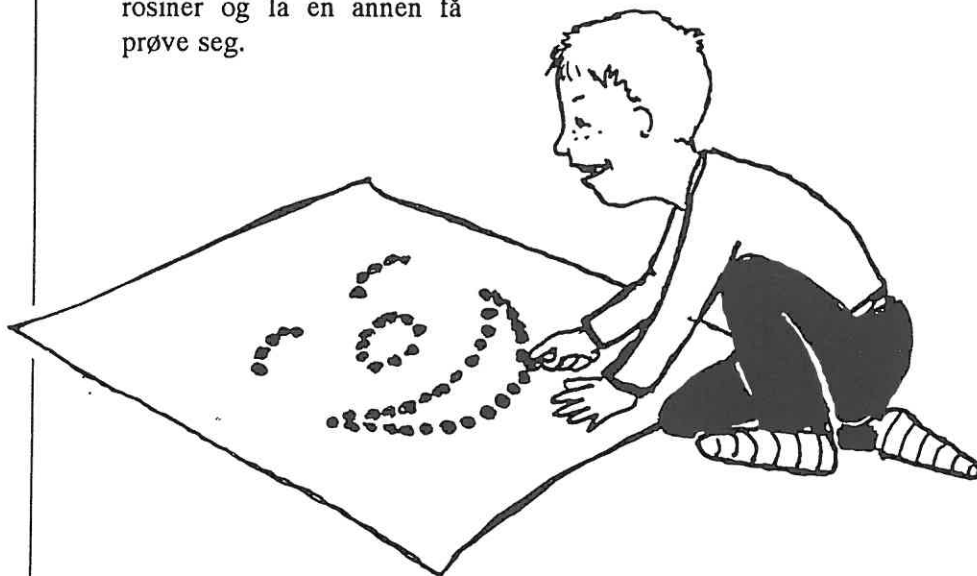
■ **Bruk elevheftet!**

■ **En liten tippe-lek:**

Tegn en stor mann på et flip-over-ark og legg det på gulvet. Legg på en 10-12 rosiner på steder som øyne, ørene, nese, munn, knapper mm. Så ber du ett av barna om å gå ut eller å snu seg med hendene foran øynene. La et av de andre barna peke ut en bestemt rosin som skal være "TIPP".

Nå kan det andre barnet komme inn eller snu seg, og begynne å plukke rosiner fra tegningen - en etter en - mens dere sier TAPP hver gang en av de andre rosine-plukkes. Men når

TIPP plukkes roper alle høyt: TIPP! og det er slutt på plukkingen. Legg ut nye rosiner og la en annen få prøve seg.

EN FORKORTET UTGAVE

■ **A n v e n d e n** landskapsmodell eller tegning, i tillegg til flanellografbilder.

■ Du trenger også minneordet på et plakat-ark. Si minneordet sammen noen ganger. Dere kan også forsøke å syng det. (Nr.214)

■ Minn om det du fortalte forrige gang (at israelittene gikk gjennom det røde hav). I dag skal vi fortelle om deres vandring gjennom ørkenen. (Vis frem modellen) **B r u k o g s å** flanellografbilder mens du forteller..

- om folket som klager på Moses fordi de hadde så lite å spise. De var sultne og lei seg.

- Og Moses var lei all klagingen og sutringen. Moses gikk til Gud for å få hjelp.

- om Guds løfte: Han skulle hjelpe dem med alt som de trengte, kjøtt om kvelden og brød om morgenen.

- Det var spenning første kvelden. Vaktlene kom flyvende, og alle fikk kjøtt og spiste seg mette.

- Neste morgen fant de manna-korn på bakken som de kunne bake brød av, og spise seg mette.

■ Ta fram minneord-plakaten igjen. Gud gjorde akkurat som han hadde lovet.

Syng minneverset sammen noen ganger.

■ **Advents-stake:**

La barna få være med på lage en advents-stake i gips eller leire eller bearbeidet materiale (f.eks. halv bjerkestamme med fire hull i.) Pynt med mose og tyttebær-ris!

OPPDAG BIBELORDET!

TEKST: 2 Mos 18:5-24

LEV DEG INN I TEKSTEN!

Se for deg hva slags person Moses var, og Jetro.

- Hvem kjenner du deg mest igjen i?
- Hva er det viktigste som skjer i denne bibelteksten?
- Hvem er hovedpersonen?

LEV I TEKSTEN!

Sammenlign vers 24 med Mose diskusjon i 2 Mos 3:7-4:18.

- Hvilke konklusjoner kan du trekke ut av denne sammenligningen?

2. Mos. 18:5-7 og 13-24

⁵Nå kom Jetro, svigerfaren, til Moses med sønnene og konen hans, i ørkenen hvor han hadde slått leir ved Guds fjell. ⁶Han sendte bud til Moses og sa: «Jeg, din svigerfar Jetro, kommer til deg med din kone og hennes to sønner.» ⁷Da gikk Moses ut og møtte sin svigerfar, kastet seg ned for ham og kysset ham. Etter at de hadde hilst på hverandre, gikk de inn i teltet.

⁸Dagen etter satt Moses og skiftet rett mellom folk, og de stod omkring ham fra morgen til kveld. ⁹Da hans svigerfar så alt det han hadde å gjøre for dem, sa han: «Hva er det du påtar deg for folket? Hvorfor sitter du alene og dømmer mens hele folket står omkring deg fra morgen til kveld?» ¹⁰Moses svarte sin svigerfar: «Folket kommer til meg for å søke råd hos Gud. ¹¹Når de har sak med hverandre, kommer de til meg, og jeg skifter rett mann og mann imellom og kunngjør Guds bud og lover for dem.»

¹²Da sa svigerfaren til ham: «Det er uklokt, det du gjør. ¹³Du tretter ut både deg selv og folket som er med deg. Dette er for stridt for deg, du kan ikke gjøre det alene. ¹⁴Hør nå på meg! Jeg vil gi deg et råd, og Gud skal være med deg. Du skal tre fram for Gud på vegne av folket og legge deres saker fram for ham! ¹⁵Innprent dem budene og lovene, og lær dem den vei de skal gå, og de gjerninger de skal gjøre! ¹⁶Velg deg ut dyktige menn av hele folket, menn som frykter Gud, er pålitelige og hater urett vinning! Sett dem til førere for folket, noen for tusen, noen for hundre, noen for femti og noen for ti. ¹⁷De skal skifte rett mellom folk til enhver tid. Hver stor sak skal de komme til deg med, men hver liten sak skal de avgjøre selv. Slik skal du lette byrden for deg og la dem bære den sammen med deg. ¹⁸Gjør du dette, og vil Gud det så, kan du holde ut, og da kan alt folket her vende hjem i fred.»

¹⁹Moses hørte på sin svigerfar og gjorde alt det han sa.

LEV UT TEKSTEN!

- På hvilken måte kunne du selv ha nytte av Jetros råd om å delegere ansvar til andre? Bestem deg for noe du kan utføre gjennom andre!

BIBELORDET OG DINE ELEVER.

- Fins det noe i teksten som dine elever kan identifisere seg med?
- Er det noe der som trenger å forklares?
- Kan det tenkes at det fins noen slags byrder som du og dine elever kan dele sammen?

D HØST 13

Gud er vår hjelper. GUD HJELPER OSS Å SAMARBEIDE.

TEKST:

2 Mos 18:5-24.
(Jetro besøker Moses)

MÅL:

Å fortelle barna at Gud vil at vi skal samarbeide.

MINNEORD:

Jesus sa:
"Jeg er med dere alle dager."
Matt 28:20

HJELPEMIDLER:

Flanellograf-bilder.
Landskaps-modell.
Minneordplakat.
(Lag selv!)

SANGFORSLAG:

Gjør noen glad. (31)
Gud vet hva jeg heter. (38)
Ingen er så trygg. (58)
Jeg kan ikke hva du kan. (216)
Jeg er med dere. (214)
Jeg er trygg. (215)
Jeg behøver deg. (Se noter på side 15!)
Jeg går ikke ensom. (161)

NOTABENE!

Fjellet Horeb kalles også Sinai. Det var ved dette fjellet Moses så den brennende tornebusken (Ap Gj 7:30,38), og fikk lovens tavler (2 Mos 31:18), og hvor vannet kom ut av klippen (2 Mos 17:6,19:2).

Jetro var svigerfar til Moses. Han var prest. Moses arbeidet for ham i 40 år som sauegjeter.

Jetro bar fram brennoffer som ble brent helt og fullt på alteret. (3 Mos 1-7). Det ble bragt fram som et frivillig offer som tegn på hengivenhet til Gud.

Slaktoffer (dyreoffer) derimot, var ment som forsoningsoffer (3 Mos 17:11).

I samtalen mellom Jetro og Moses foregikk det en utveksling av erfaringer mellom generasjonene, bl.a. angående arbeidsfordelingen.

LITT Å FORBEREDE:

Sangen "Jeg behøver deg", finner du her på noter. Du trenger litt tid til å lære den skikkelig. Men hva med "miniorene"? Joda, bare de syns den er gøy og har et godt forbilde i deg som forsanger, så kan det gå overraskende bra! Ta den i biter først - med bevegelser til!

6. VI BEHØVER VARANDRA

A.W. ANKI WALDENMARK

Introduktion

Jeg be-hø-ver deg, och du be-hø-ver meg, och vi be-hø-ver
al-la var-and-ra. Al-la har nån-ting att kom-
ma med i-bland, att räk-ka ut en hjäl-pan-de hand.
Vi är li-ka vär-der-ful-le, du och jag.
Her-ren har ju gjort oss till det vi ska vs.
Du har nå't som jag vill ha, och jag har nå't som
du vill ha. På så sätt kan vi ge av var-ann.

© Förlagat Fidelella, Stockholm. Repetition enligt Ing. Forsgren.

*Jeg behøver deg, (Pek!)
og du behøver meg.
Og vi behøver alle
hverandre. (Holder hender)
Alle har vi noe å komme
med iblant, (Viftende peke-
finger)
og rekke ut en hjelpende
hand. (Hånden fram)*

*Vi er like verdifulle du og
jeg. (Pekefinger mot tommel)
Herren har jo skapt oss -
denne sak er grei!
(Pek opp, hender ned langs
siden, tommelen opp)
Du har litt som jeg vil
ha! (Peker)
Og jeg har litt som du vil
ha!
På denne måten blir alt så
bra! (Kryper sammen, holder
hender og løfter hendene høyt!)
(Anki Waldenmark/Janøy)*

INNLEDNING:

1. Velkomst, sang og bønn.

Vis litt ekstra oppmerksomhet mot hvert enkelt barn i dag når du roper opp, slik at de kjenner seg viktige og verdifulle!

2. Tenn advents-staken!

- Nå er det advent. Og advent betyr "Ankomst".

Vi venter på noe som kommer.

- Hva er det for noe? Vi venter på julen.

FRED og FRIDA: (Dukke-dialog)

Frida: - Jeg synes det er så gruelig koselig med juletrær og lys og stjerner nå når det er så mørkt ute om kvelden.

Fred: - Men det er jo for tidlig med juletrær enda, da vet du, for det er jo ennå (x) dager til jul!

Frida: - Ikke i butikkene, ser det ut til, for de har visst begynt å feire jul alt!

Fred: - Og laget julegater.

Frida: - Når pappa tok ned jule-esken fra loftet, så kjente jeg litt sånn kurrimurr i magen. (Danser opp og ned.) Det kiler av spenning liksom!

Fred: - Ja, jeg kan se det for du hopper jo opp og ned i ett kjøp! (Viser fram en julestjerne.) Hvor skal vi henge den?

Frida: - Den skal henge i vinduet!

Fred: - Julestjerna som vismennene så og gjeterne, så de fant veien til stallen der Jesus var.

Frida: - Og adventskransen som skal gjøre ventetida litt kortere. Den skal stå på stuebordet.

Fred: - Jeg har adventskalender på rommet mitt, jeg, med sjokolade-biter i.

Frida: - Samme her.

Fred: - Men du, jeg synes julesangene er så koselige , jeg.

Kan du synge "Et barn er født i Betlehem"?

(Eller en annen aktuell julesang! Avsluttes med ett vers som synges sammen med barna.)

- Det er koselig med advent. Vi tenner lys i adventskransen, henger opp julestjerna i vinduet, og åpner lukene i adventskalenderen.... så går tida liksom litt forttere.

3. Syng "Jeg behøver deg" og samtal litt om hva det betyr.

La barna forsøke å komme med forslag på ting vi trenger hverandre til.

Fortell om kollekten dere skal samle inn og hva den brukes til. På den måten er kollekten en hjelpende hånd.

Ta opp kollekten! Syng "Jeg behøver deg" en gang til.

HVA SIER BIBELEN?

Hold fram minneordet (på en plakat) og "les" det sammen.

(Selv om de ikke kan lese, er det stas å "lissom-lese" det de lærer utenat.)

Vis fram landskapsmodellen og repetér kort det som du har gjennomgått tidligere av israelittenes vandring, gjennom Rødehavet og hvordan de fikk mat i ørkenen ved Guds hjelp.

Anvend flanellografbildene og forklar først at folkelederen Moses, hadde mye å gjøre. Når israelittene hadde problemer og bekymringer, kom de til Moses og ville at han skulle hjelpe dem. Men han kunne ikke greie å hjelpe dem alene. Han trengte hjelp. Og Moses fikk hjelpen sin fra Gud.

Dramatisér litt når du forteller om hvordan Moses får vite at det kommer noen besøkende til ørkenleiren: Det er hans kone og hennes pappa Jetro og sønnene til Moses som kommer, så naturligvis gleder han seg til besøket.

Fortell om gjensynsgleden og om samtalen mellom Jetro og Moses. De snakket sikkert om hvordan Gud hadde hjulpet israelittene.

Men Jetro la også merke til hvor hardt Moses arbeidet og at han forsto at han trang hjelp. Jetro hadde et godt forslag til hvordan arbeidet skulle gå lettere.

Avslutt med å fortelle hva Moses gjorde og understrek siste delen av vers 22.

HVA BETYR DET FOR OSS?

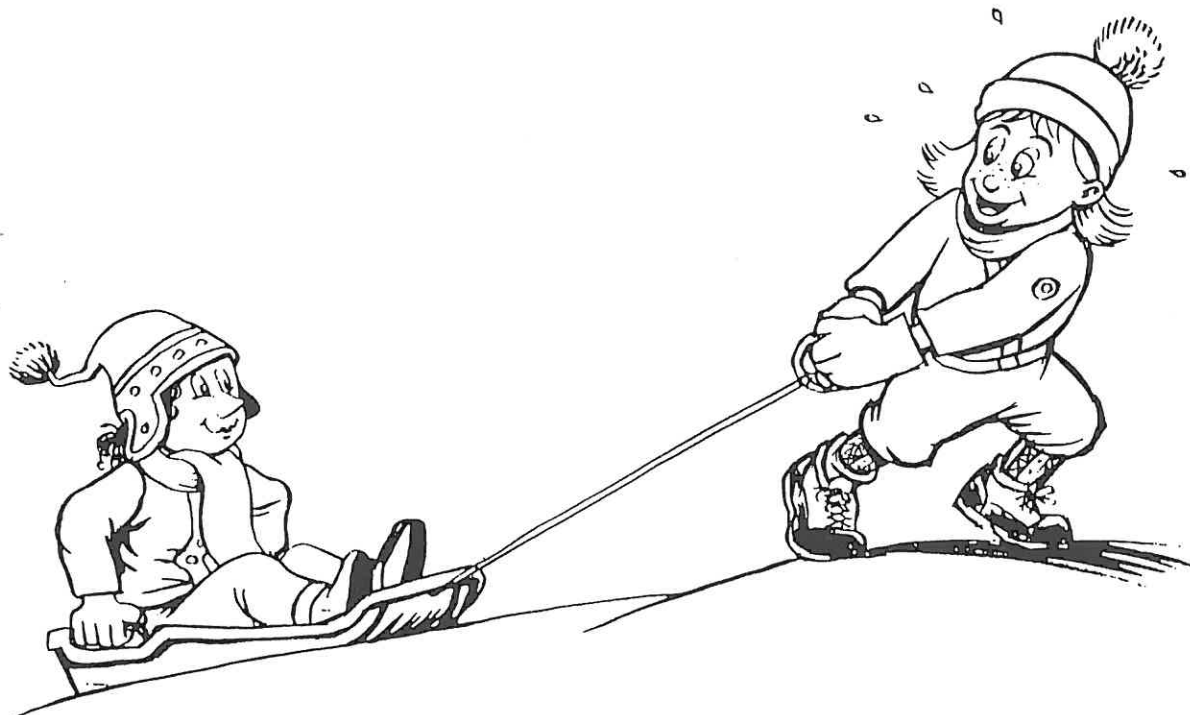
■ Syng "Jeg behøver deg" sammen.

■ Ja, slik var det for israelittene og slik er det for oss også. Gud lover å være med oss alle dager og hjelpe oss. Men han sier også at vi skal være glad i hverandre og hjelpe hverandre så mye vi kan.

■ Se på tegningen av Frida som trekker Ellen på akebrettet! Hva tror dere hender neste gang de skal opp bakken? (Da er det Fridas tur til å sitte på brettet mens Ellen drar i tauet.)

■ Samtal om det du har fortalt.

■ Syng flere av de foreslåtte sangene sammen.

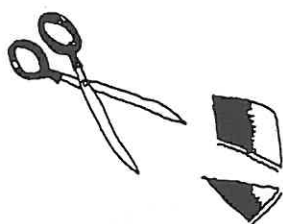

AKTIVITETS-FORSLAG

■ Lag en frukt-salat!

Ta med deg frukt-kniver, brett å skjære på, en bolle og ulike slag frukter. La barna få hjelpe til med å dele opp fruktene og blande dem i bollen.

Bruk gjerne engangs-assetter og skjeer.

■ Hva med et puslespill?

Dere kan lime en plakat på et plakat-ark og klippe den opp i passe store biter. Så kan

dere legge puslespillet sammen på gulvet.

■ HVEM ER BORTE?

Alle beveger seg fritt omkring i rommet bortsett fra en som står oppreist med et teppe i hendene. Når musikken stanser eller signalet lyder, legger alle seg ned på gulvet og lukker øynene og holder hendene for ansiktene så de ikke ser hverandre. Så legges teppet over et av barna. Når det er gjort, får alle de andre reise seg og forsøke å finne ut hvem som er under teppet. Etterpå får den som var skjult, holde teppet når leken går videre.

EN FORKORTET UTGAVE

* Bruk flanellograf-bilder,
- landskapsmodell,
- minneord-plakat m.m.

* Og når dere har hilst på hverandre, kan dere syngesangen "jeg behøver deg." Syng den flere ganger og snakk sammen om teksten.

* Ta fram minneordet og les det sammen. Se også på modellen mens du forteller om israelfolket på vandring.

* Bruk flanellograf-bildene når du forteller om...

- Moses, folkelederen, som hadde så mye å gjøre. Alle kom til ham med sine bekymringer og problemer og ville at han skulle løse dem med Guds hjelp.

- at det kom besøkende til leiren; Kona til Moses og hennes pappa, Jetro og sønnene til Moses.

- gjensynsgleden når de møter hverandre.

- samtalen mellom Moses og Jetro når de gleder seg over hvordan Gud har hjulpet Israels folk.

- Jetro som la merke til at Moses arbeidet så hardt at han kunne trenge hjelp.

- at Jetro foreslo at Moses kunne fordele arbeidet på fler.

- at Moses gjorde som Jetro hadde foreslått, og fordelte arbeidet på flere personer.

* Syng "Jeg behøver deg" igjen og understrek at Gud som er med oss, også vil at vi skal hjelpe hverandre på forskjellige måter.

OPPDAG BIBELORDET!

TEKST: Luk 1:26-38

LEV DEG INN I TEKSTEN!

Les teksten et par ganger under bønn og ettertanke. Forsøk å sette deg inn i Marias sted. Tenk deg at du var Maria!

- Hvordan hadde du reagert på englebesøket?
- Hvordan hadde du reagert på det engelen sa?
- Og hvordan hadde du reagert på å få deg betrodd en slik oppgave?

LEV I TEKSTEN!

Tenk deg inn i situasjonen der dette skulle fortelles videre til de nærmeste: Josef, slekt og venner. Legg merke til samtalen mellom engelen Gabriel og Maria.

- Hvordan stemmer engelens ord overens med løftene i GT? Les Marias lovsang i v. 46-55.
- Hvordan er det mulig å glede seg i en slik situasjon der hun sikkert sitter tilbake med mange spørsmålstegn?

Luk. 1:26-38

Budskapet til Maria

²⁶Da det led på den sjette måneden, ble engelen Gabriel sendt fra Gud til en by i Galilea som hette Nasaret. ²⁷Til en jomfru som var troløvet med Josef, en mann av Davids ætt, hennes navn var Maria. ²⁸Engelen kom inn til henne og sa: «Var hilset, du som har fått nåde! Herren er med deg!» ²⁹Hun ble forskrekket over engelens ord og undret seg på hva denne hilsen skulle bety. ³⁰Men engelen sa til henne: «Frykt ikke, Maria! For du har funnet nåde hos Gud. ³¹Du skal bli med barn og få en sønn, og du skal gi ham navnet Jesus. ³²Han skal være stor og kalles Den Høyestes Sønn. Herren Gud skal gi ham hans far Davids trone, ³³og han skal være konge over Jakobs ætt til evig tid, det skal ikke være ende på hans kongedømme.» ³⁴Maria sa til engelen: «Hvordan skal dette gå til når jeg ikke har vært sammen med noen mann?» ³⁵Engelen svarte: «Den Hellige Ånd skal komme over deg, og Den Høyestes kraft skal overskygge deg. Derfor skal også barnet som blir født, være hellig og kalles Guds Sønn. ³⁶Og hør: Din slektning Elisabet venter en sønn, hun også på sine gamle dager. Det ble sagt at hun ikke kunne få barn, men nå er hun ått i sin sjette måned. ³⁷For ingen ting er umulig for Gud.» ³⁸Da sa Maria: «Jeg er Herrens tjenerinne. La det skje med meg som du har sagt.» Så forlot engelen henne.

LEV UT TEKSTEN!

- Hvilket forhold har du selv til englene?
- Hvordan taler Gud til deg?
- Kan det tenkes at det er noe Gud vil si deg, men som han ikke når fram med?
- Hvordan kan du bli mer lydhør for Gud?

BIBELORDET OG DINE ELEVER.

Jule-fortellingen inneholder en rekke engle-åpenbareiser.

- Hva vet dine barn om englene?
- Hva er englenes oppgave?
- Hvordan kan du hjelpe barna til å forstå at det var noe helt spesielt med det barnet som nå skulle fødes?

E HØST 14

Gud er vår frelser. MARIA FÅR ET OPPDRAG.

TEKST:

Luk 1:26-38
(Maria får englebesøk)

MÅL:

At barna skal oppleve og forstå at Jesus er viktig!

MINNEORD:

For så høyt har Gud elsket verden at han ga sin sønn den eneste for at hver den som tror på ham ikke skal gå fortapt, men ha evig liv.
Joh 3:16

HJELPEMIDLER:

Et brev.
En post-veske.
Et hvitt og et farget laken.
To figurer:
Engelen og Maria.

SANGFORSLAG:

Et barn er født.(22)
Jeg er så glad hver (62)
Nå tenner vi vår advents-krans.
(Barnesangboka 202.)
Vi takker deg Gud.(151)
Vårt første lys.(146)
Takk for at du kom!

LITT Å FORBEREDE:

Forbered samlingen med å skrive et brev til barna der du forteller hva som skal skje under denne samlingen. Legg brevet i en konvolutt og lim det igjen. Få en av de andre lærerne (eller en av foreldrene) til å komme med brevet i en postveske når opprop og vanlig innledning er overstått.

Se tegningen: "Det kommer et bud". Maria får bud fra engelen. Sammenlign med postbudet som kommer med brev!

INNLEDNING:

1. Velkomst, sang og bønn.
2. Tenn advents-staken og syng advent-sangen.
3. Kontaktpunkt:

A) **FRED OG FRIDA.**
(Dukke-dialog)

Frida: - Det er så gøy å få julekort, altså. Og så er det sånne fine jule-frimerker på dem! Har du hentet posten i dag, Fred?

Fred: - Jepp, og det er brev til deg Frida! (Holder fram en konvolutt.) Alltid får du mest! Men jeg har fått det fineste kortet med engler på, så! (Viser det fram!)

Frida: - Oj! Dette brevet er fra tante og onkel i Arendal.

Fred: - Hvordan vet du det du som ikke kan lese?

Frida: - Å, jeg ser det på skrifta. Kanskje jeg får besøke dem i vinterferien?

Fred: - Det er så dumt at vi barn nesten aldri får brev. Syns du ikke? Alltid er det bare post til mamma eller pappa, og nesten aldri til meg.

(Nå kan "postbudet" bryte inn. Se punkt B.)

B) Postbudet kommer.

Dramatisér gjerne litt omkring postmannens ankomst og brevet som du mottar. (Kanskje dere har lyst til å synge "Postmann Pat"?) Fortell at det er en melding (et budskap) til barna. Åpne brevet og les det høyt. Etterpå gjør dere det som står i brevet f.eks. en fingerlek.

HVA SIER BIBELEN?

Fortsett samlingen med å bruke de tilknytnings-punktene som fantes i brevet, og fortell om Maria som fikk en viktig beskjed, men det skjedde ikke ved en postmann og et brev.

Fortell hendelsen slik den står omtalt i bibelen. Legg det gjerne opp som et drama der en er Maria og en er engel. (Engelen har et hvitt laken omkring seg, mens Maria har et farget laken.) Du bør nok forenkle samtalen i bibelteksten slik at den blir tydelig for barna.

Presentér rolle-figurene før dere begynner. Dersom dere ikke vil anvende drama, kan dere i stedet bruke enkle figurer under gjenfortelling-en av dialogen.

- Maria var en ung kvinne som bodde i byen Nasaret og som var forlovet med en mann som het Josef.

- Hun var alene hjemme og arbeidet da hun fikk besøk av engelen Gabriel. Gud hadde sendt engelen for å fortelle Maria noe viktig.

Noen enkle punkter til hjelp med dialogen:

* Engelen hilser Maria og sier at Gud er med henne.

* Maria blir overrasket og litt redd.

* Engelen beroliger Maria og minner henne om at Gud er med henne.

* Så forteller engelen at hun skal føde en sønn som mange har ventet på. En sønn som skal få navnet Jesus og som skal bli en frelser og

redningsmann for alle mennesker over hele jorden.

* Maria blir forskrekket over dette for hun kan ikke forstå hvem som skal være barnets pappa.

* Engelen forteller at Maria skal føde Guds sønn som hun får være mamma til og Josef pappa. Det er ikke noe hvilket som helst barn hun skal føde, men det er en frelser som Gud hadde lovet å sende menneskene.

* Maria syns at det er stort å få et oppdrag fra Gud.

Hun skal føde og ta hånd om Jesus. Engelen takker for seg og forlater Maria.

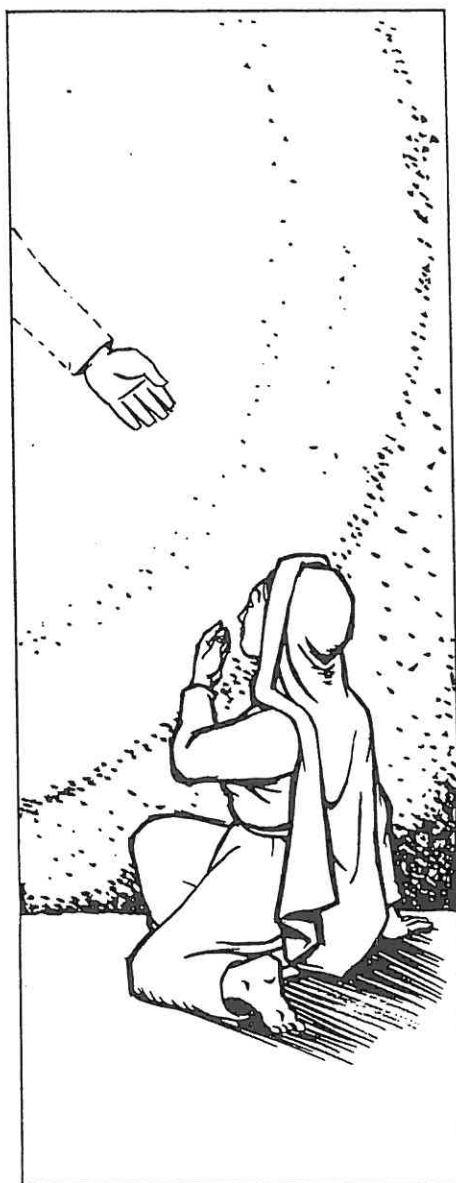
HVA BETYR DET FOR OSS?

Samtal en stund om hvordan Maria kjente seg etter englebesøket der hun fikk vite at hun skulle føde Jesus.

Ta tid til å la barna komme med sine bemerkninger og forsøk å gi svar på de spørsmål som måtte dukke opp.

Men glem ikke at "Jeg vet ikke" er også et svar som tross alt er bedre å gi enn bare å overse spørsmålet.

Syng sammen og takk Gud for at Jesus ble sendt til oss fordi Gud elsket oss. Øv inn minneordet .

AKTIVITETS-FORSLAG

■ Lek: "Det har kommet bud!" (Herme- og bevegsels-lek.)

Det er en fordel å sitt rundt et bord. Fortell at dere er i et verksted eller fabrikk der redskap og maskiner skal settes i gang.

Du sier hele tiden: "Det har kommet bud!".
Og barna svarer fast: "Hvilket bud?"

Svarene:

1. - At den ene hammeren skal slå!
(Alle dunker høyre neven i bordeplata.)
2. - At den andre hammeren skal slå!
(Venstre neve slår også mens den andre fortsetter. Slå gjerne i utakt - der høyre og venstre avløser hverandre.)
3. - At slegga skal slå! (Tramp med den ene foten, samtidig som nevene slår.)

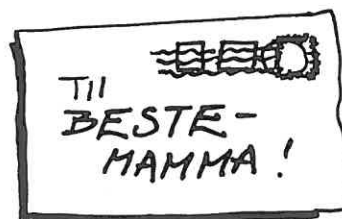
4. - At den andre slegga skal slå. (Også andre foten!)

5. - At alle nikker med hodene! (Nikker med hodet.)

6. - At hele maskineriet skal stanse!

■ La barna lage "brev" til en av besteforeldrene e.l.

Dvs. tegne litt og klistre inn noe på et ark. Hjelp dem med å skrive navn og hilsen, legge det i en kovnolutt, med navn på mottager utenpå.

EN FORKORTET UTGAVE

1. Velkomst, sang og bønn.
2. Tenn adventskransen.
Syng en advents-sang.
3. Fred&Frida (Se dialog)
4. Kontaktpunkt: Et brev.
Fortell om postbudet og hva et brev kan inneholde av viktige beskjeder.
5. Fortell om Maria som får bud fra en engel.
Bruk punkter fra "HVA SIER BIBELEN?"
6. Øv inn minneordet til slutt.

OPPDAG BIBELORDET!

TEKST:
Luk 2:1-21 (Jule-evangeliet)

LEV DEG INN I TEKSTEN!

Jule-evangeliet er en tekst du kjenner meget godt. Finn gjerne fram andre oversettelser av dette avsnittet gjenfortalt for vår tid, f.eks. "Nytt liv"-oversettelsen, Barnebibler e.l.

Sett gjerne på litt julemusikk når du nå skal lese jule-evangeliet! Les det både høyt og stille.

- Bruk din innlevelses-evne og fantasi!
- Tenk deg at du også var en av dem som kom til stallen og fikk oppleve det samme som hyrdene gjorde.
- Hva ville du da ha fortalt da?

LEV I TEKSTEN!

Tenk deg at du arbeidet som journalist og fikk i oppdrag av redaktøren å oppsøke en bestemt stall for å lage en reportasje.

- Hvilke spørsmål ville du ha stilt?
- Hvem ville du ha snakket med?
- Forsøk å gi svar på spørsmålene selv.

Luk. 2:1-21 Juleevangeliet

Jesus blir født (Matt 1,18-25)

2 Det skjedde i de dager at det gikk ut befaling fra keiser Augustus om at hele verden skulle innskriveres i manntall. ² Denne første innskrivning ble holdt mens Kvirinius var landshøvding i Syria. ³ Og alle drog av sted for å la seg innskrive, hver til sin by.

⁴ Josef dro da fra byen Nasaret i Galilea opp til Judea, til Davids by Betlehem, siden han var av Davids hus og ætt. ⁵ for å la seg innskrive sammen med Maria, sin trolovede, som ventet barn. ⁶ Og mens de var der, kom tiden da hun skulle føde. ⁷ og hun fødte sin sønn, den første-fødte, svøpte ham og la ham i en krybbe. For det var ikke plass til dem i herberget.

⁸ Det var noen gjeterne der i nærheten som var ute og holdt nattevakt over sauene sine. ⁹ Med ett stod en Herrens engel foran dem, og Herrens herlighet lyste om dem. De ble meget forferdet. ¹⁰ Men engelen sa til dem: «Frykt ikke! Jeg kommer til dere med bud om en stor glede, en glede for hele folket. ¹¹ I dag er det født dere en frelser i Davids by: han er Kristus, Herren. ¹² Og dette skal dere ha til tegn: Dere skal finne et barn som er svøpt og ligger i en krybbe.» ¹³ Med ett var engelen omgitt av en himmelsk hærskare, som lovprieste Gud og sang:

¹⁴ «Ære være Gud i det høyeste og fred på jorden blant mennesker som har Guds velbehag!»

¹⁵ Da englene hadde forlatt dem og vendt tilbake til himmelen, sa gjeterne til hverandre: «La oss gå inn til Betlehem for å se dette som har hendt, og som Herren har kunngjort oss.» ¹⁶ Og de skyndte seg av sted og fant Maria og Josef og det lille barnet som lå i krybben. ¹⁷ Da de fikk se ham, fortalte de alt som var blitt sagt dem om dette barnet. ¹⁸ Alle som hørte på, undret seg over det gjeterne fortalte. ¹⁹ Men Maria gjemte alt dette i sitt hjerte og grunnet på det. ²⁰ Gjeterne drog tilbake, mens de priste og lovet Gud for det de hadde hørt og sett; alt var slik som det var blitt sagt dem.

²¹ Da åtte dager var gått og han skulle omskjæres, fikk han navnet Jesus, det som engelen hadde nevnt før han ble unnfanget i mors liv.

LEV UT TEKSTEN!

- Hvorfor er julebudskapet like aktuelt i dag?
- Hvordan kommer kristengleden til uttrykk i ditt liv?
- Hvordan kan du være med på å fremme "fred på jorden"?

BIBELORDET OG DINE ELEVER.

Det forekommer en rekke vanskelige ord i jule-evangeliet:

- * Skatte-innskrivning,
- * ætt,
- * trolovet,
- * krybbe,
- * frelser,
- * grunnet på osv.

- Er det nødvendig å bruke disse ordene?
- Hvordan vil du i så fall forklare dem?
- Hva er det viktigste i juleevangeliet for barna?
- Hvordan kan du hjelpe barna til å forstå og oppleve at Jesus er det viktigste ved julen?

E HØST 15

Jesus er frelseren

FRELSEREN BLIR FØDT

TEKST:

Luk 2:1-21
(Jule-evangeliet)

MÅL:

At barna skal kjenne glede over at Jesus kom som vår frelser.

MINNEORD:

Jesus er Guds sønn.

HJELPEMIDLER:

Typ.jule-ting(6-10 stk)
Julekrybbe med Josef, Maria og Jesus-barnet.
FI-b."Gud&jeg" N2, NSSU
En b.tegning av stallen.
Røkelse og fyrstikker.

SANGFORSLAG:

Et barn er født i Betlehem.(22)
Takk for at du kom!
Jeg er så glad hver julekveld.(62)
Vårt første lys vi tenner!
(146)

NOTABENE!

I vårt stressede velferds-samfunn kan det være vanskelig å nå inn til julens egentlig kjerne:

" I dag er det født dere en frelser, som er Messias, Herren i Davids by."

Vår julefeiring i overflods-samfunnet gir ofte barna et helt annet inntrykk av hva jul er. De tror det har mer med gaver og nisser og juletre å gjøre. Og de kjenner seg slitne lenge før julaften kommer.

Derfor er det viktig at vi gir dem en samlingsstund omkring julekrybben og julebudskapet som er mettet av stillhet og undring. Da vil barna få denne rette juleforventningen!

På dette alderstrinnet, er det meningsløst å ta opp selve jomfrufødselen. Bruk i stedet tid på å snakke litt om barnefødsel og familie-forøkning:

- Kan dere huske hva som skjedde da dere fikk et søsken?

Engler er kanskje heller ikke noe selvsagt for våre 4-åringer? Men de spekulerer heller ikke på om de fins eller ikke. Fortell at de er Guds budbærere som går Guds ærend fra himmelen og ned til jorden. De er så vakre og de stråler av lys! En heter Gabriel og en annen heter Mikael.

LITT Å FORBEREDE:

Legg vekt på å pynte litt i dag med lys, og adventskrans og juleting, og gi samlingen et fest-preg siden det er siste gang før jul.

Få et barn til å lage et krybbe og stall-bilde som du kan bruke til Fred og Frida-dialogen. F.eks. er det fint med et strå-bilde, som er laget av splittede halmbiter som limes på en svart bakgrunn.

INNLEDNING:

1. Velkomst.
2. Tenn adventskransen. Syng og be.
3. Kontaktpunkt:

Plukk frem de jule-tingene du har tatt med deg (en etter en) og legg dem frem på et bord! (Jule-lys, juletrepynt, julekort, pepperkake, julenisse m.m.) Fortell hva tingene brukes til.

Etterpå kan du bruke dem til Kims lek . Fjern en av gjenstandene mens barna ser ned og holder for øynene. Så gjelder det å finne ut hva som er borte. Fortsett å leke dette en stund, eller ha det som ekstra-aktivitet til slutt!

HVA SIER BIBELEN?

- Joda, alt vi ser her har noe med jul å gjøre, men det aller viktigste er ikke der! Det som er årsaken til at vi feirer jul.

Ta fram julekrybben eller flanell-bildene når du forteller om den første julen.

Fortell først hvorfor Maria og Josef gikk fra Nasaret til Betlehem. (En strekning på 10 mil. Sammenlign med en strekning barna kjenner.)

Fantasér litt omkring den lange vandringen.

- Det neste problemet de møtte, var å finne et sted å overnatte.

Flytt figurene eller flanellografbildene inn i stallen.

FRED&FRIDA: (Dukke-dialog)

Frida: - Hei Fred, vil du se hva jeg har laget til mamma?

Fred: - Har du sydd noer kanskje?

Frida: - Nei, det greier jeg ikke! Men jeg har laget et bilde (tegning) av Josef og Maria og Jesusbarnet i krybben. (Viser det fram!) - Syns du det var fint?

Fred: - Jo, litt så!

Frida: (Til de andre barna) - Syns dere at det var fint?

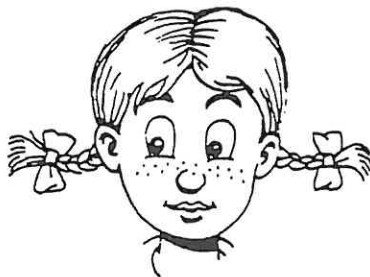
- Der ble Jesus født og Maria kledte på ham og la ham i krybben til dyrene.

Flytt over til gjeterne marker og fortell om englebesøket der, og hva englene sa til gjeterne:

- Frelseren, Messias, har blitt født i natt i Betlehem. Gå av sted og se. Dere kommer til å finne et barn som er svøpt og som ligger i en krybbe.

Fortell videre om englekoret som kom og sang for hyrdene. De sang lovsanger til Gud som takk for at han hadde latt sin sønn bli født på denne jorden.

Tillat deg å fantasere litt omkring dette englebesøket og hvordan gjeterne følte det etterpå.

Fred: - Jeg lurer på om det er noen av barna her som har laget noen julepresang? (Vent på svar!)

Frida: - Men gjeterne på marken fikk jo ikke noen julepresang. Gjorde de vel?

Fred: - Å jo, gjett om de gjorde! Englekonsert og spennende nyheter. Og så fikk de se Jesusbarnet!

Frida: - De ble i alle fall veldig glade.

Fred: - Men det var jo Jesus som hadde burs'da. (Henvendt til barna) Fikk ikke han

- Hva var det som fikk dem til å dra til Betlehem for å lete etter Jesus-barnet?

- Gjeterne fortalte det som hadde skjedd om natten, hvordan engelen hadde sagt at det var Messias som hadde blitt født. Maria og Josef ble glade for besøket og det som gjeterne fortalte.

HVA BETYR DET FOR OSS?

Her er en liten trosbekjennelse dere kan si sammen:

**JEG TROR PÅ DEG:
JESUS, GUDS SØNN!
DU KOM FRA GUD
OG BLE MENNESKE.
FOR AT MENNESKENE
SKULLE BLI GUDS BARN!**

(Margareta Melin)

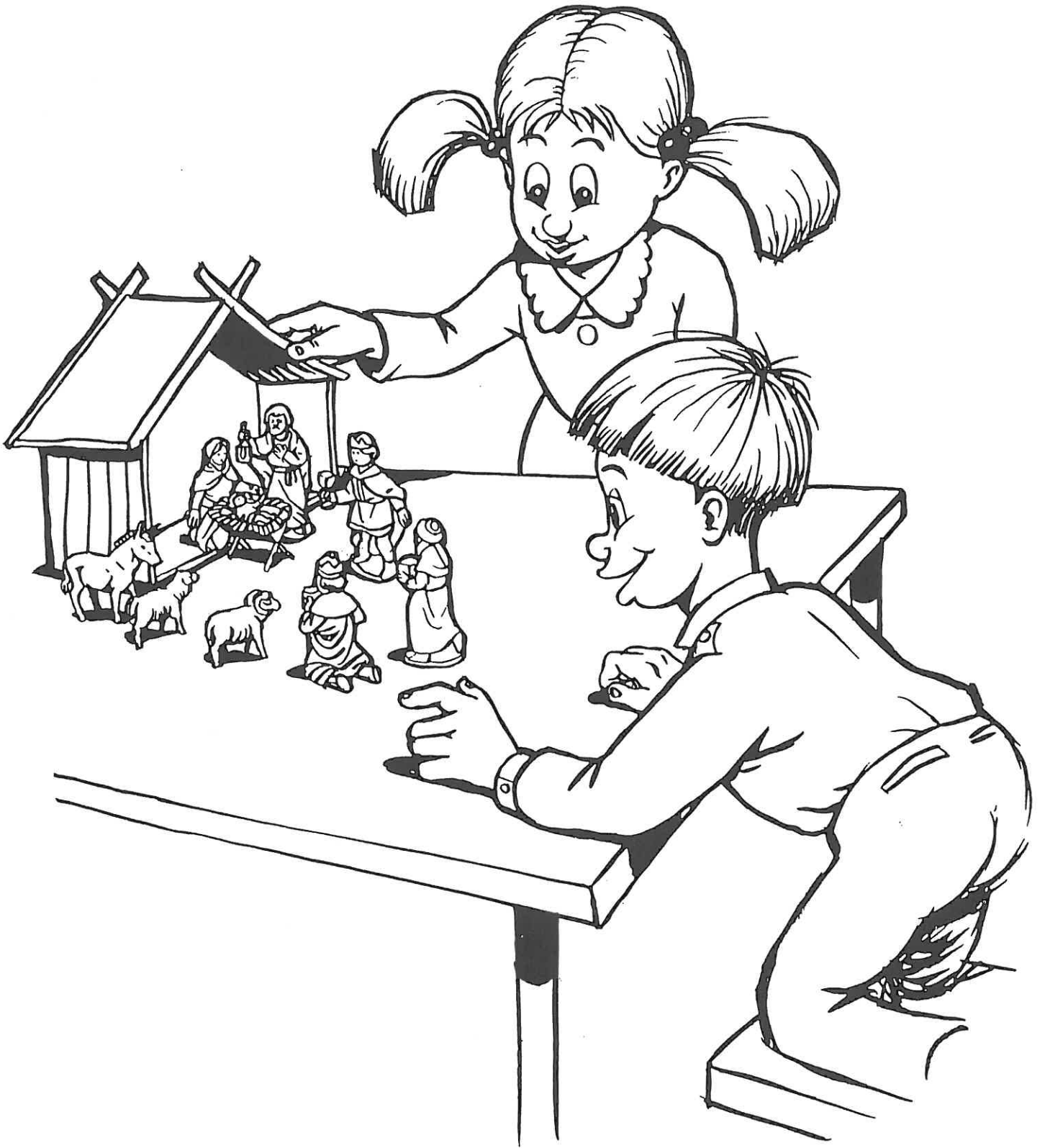

noen gaver da? (Jo, av vismennene: Gull, røkelse og myrra.)

Avslutt med å la barna få lukte på litt røkelse.

Samtal om hva vi kan gi Jesus i gavel!

Syng: "Takk for at du kom til oss".

AKTIVITETS-FORSLAG

AKTIVITETS-FORSLAG:

■ Gjør en fingerlek sammen som inneholder juleevangeliet. "JOSEF OG MARIA."

"HER ER JOSEF" (En pekefinger fram!)

"OG HER ER MARIA" (Den andre pekefinger)

"BEGGE ER TRETTET OG TRENGER HVILE

"(Legg hodet mot håndflatene)

"DE VANDRER PÅ VEIEN TIL BETLEHEM"

(Pekefinger og langfinger vandrer over den andre håndflaten.)

"TENK OM DET IKKE ER ROM TIL DEM?"

(Slår ut med hendene.)

"BANK! BANK! BANK!" (Bank mot bordplate)

"VÆR SNILL OG SLIPP OSS INN!" (Fold

hendene bønnfallende og legg hodet på skakke.)

"NEI, HER ER IKKE ROM!" (Rist på hodet)

"FOR INGEN SENG ER TOM!" (Slår ut med hendene)

"FRA DØR TIL DØR DE GIKK" (Vift med hendene fram og tilbake)

"MEN SAMME SVAR DE FIKK" (Rist på hodet)

"DA FIKK DE SE ET LITE HUS" (Fingertupene mot hverandre der hendene former et tak)

"EN STALL MED KRYBBE, DYR OG MUS."

(Fingrene flettes sammen og stritter i en krybbeform.)

"DER FØDTES GUDS SØNN OG BLE LAGT PÅ STRÅ"

"MENS GJETERNE MANGE ENGLER SÅ" (Legg håndflatene inn mot kinnene som om du blir blendet.)

"BANK! BANK! BANK! HØRES PÅ DØREN MIN.." (Bank mot bordplate)

"JEG VIL SKYNDE MEG OG ÅPNE OG SLIPPE JESUS INN"

(Slår ut med hendene og legger dem mot brystet)

EN FORKORTET UTGAVE

* Ta med deg noen fine bilder av Josef, Maria og Jesusbarnet eller vis frem en julekrybbe.

* Fortell om Fred og Frida. Vis tegningen av julekrybben.

* Demp belysningen litt om mulig og tenn noen levende lys.

* Fortell med innlevelse og fantasi om...

- Josef og Marias reise til Betlehem.

- jakten etter et sted å bo.
- hvordan de fant stallen.
- at Jesus ble født der.
- Maria og Josefs glede over Jesusbarnet.
- englebesøket hos gjeterne.
- gjeternes besøk i stallen.

* Avslutt med å synge: "Takk for at du kom til oss"

■ Sett dere på et behagelig sted og fortell juleminner til hverandre. Syng julesanger sammen (gjerne til rytme-instrumenter) og avslutt med "O, jul med din glede" med bevegelser til.

■ Eller lek "Det var ikke rom". Hver av stolene er et "herberge" som dere banker på og spør etter rom. (Bank på stol-ryggene.) Den som sitter på stolen slår ut med armene og sier:

- Dessverre, alt er opptatt! Prøv herberget ved siden av!

Sistemann sier:- Dessverre, jeg har bare en stall, men dere kan godt bo der!

■ Samtal om hvorfor Jesus kom til jorden som et lite barn. Spis noen pepperkaker sammen og drikk saft som en avslutning på høst-terminen.

HA EN GLEDELIG JUL!

HØST

I

FAMILIEGUDSTJENESTE

HØST-TAKKE-FEST!

TEKST:

1 Mos 1:28-31
Menneskenes
oppgave.

MÅL:

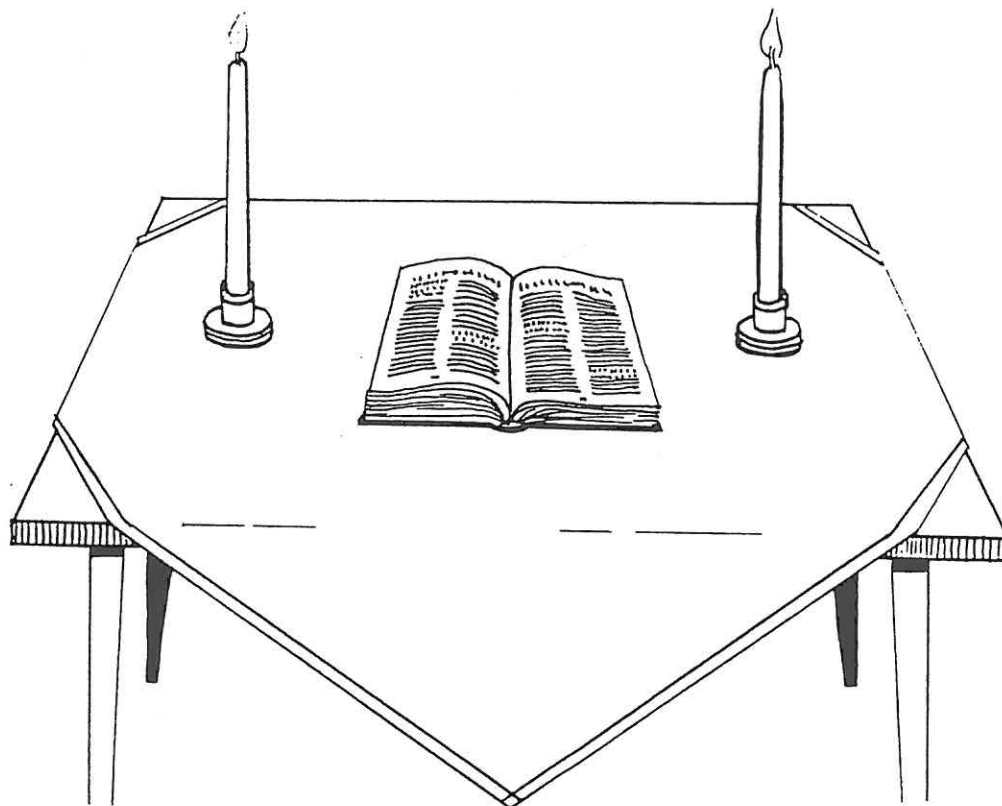
Å vise takk-
lighet og ansvar
overfor Guds
gaver til oss
mennesker.

HJELPE- MIDLER:

Frukt og grønn-
saker.
Blomster.(Kranser)

SANG- FORSLAG:

Det er et under
(12)
En rose kan stå
(19)
Hvilken herlig
dag! (52)
Jeg kunne stå opp
(66)
Jesus, takk! (85)
Måne og sol (107)
Takk Gud! (131)

NOTABENE!

Denne samlingen kan legges opp på mange ulike måter. Og man kan vinkle temaet ut fra mange emner som:

- *Takknemlighet for Guds gaver!*
 - *Ansvar for det skapte. Miljøvern!*
 - *Viljen til å dele med andre.*
- Rettferdighet! m.m.*

Bruk mye tid til takk og lovsang!
Si sammen hva dere tror på!
(Si enkle setninger foran som hele forsamlingen gjentar.)

Eks.

- *Vi tror på Gud Faderen som har skapt himmel og jord.*
- *Han har gitt oss blomster og dyr.*
- *Og han har gitt oss en stor og viktig oppgave: "Å dyrke jorden og ta vare på naturen!" osv.*

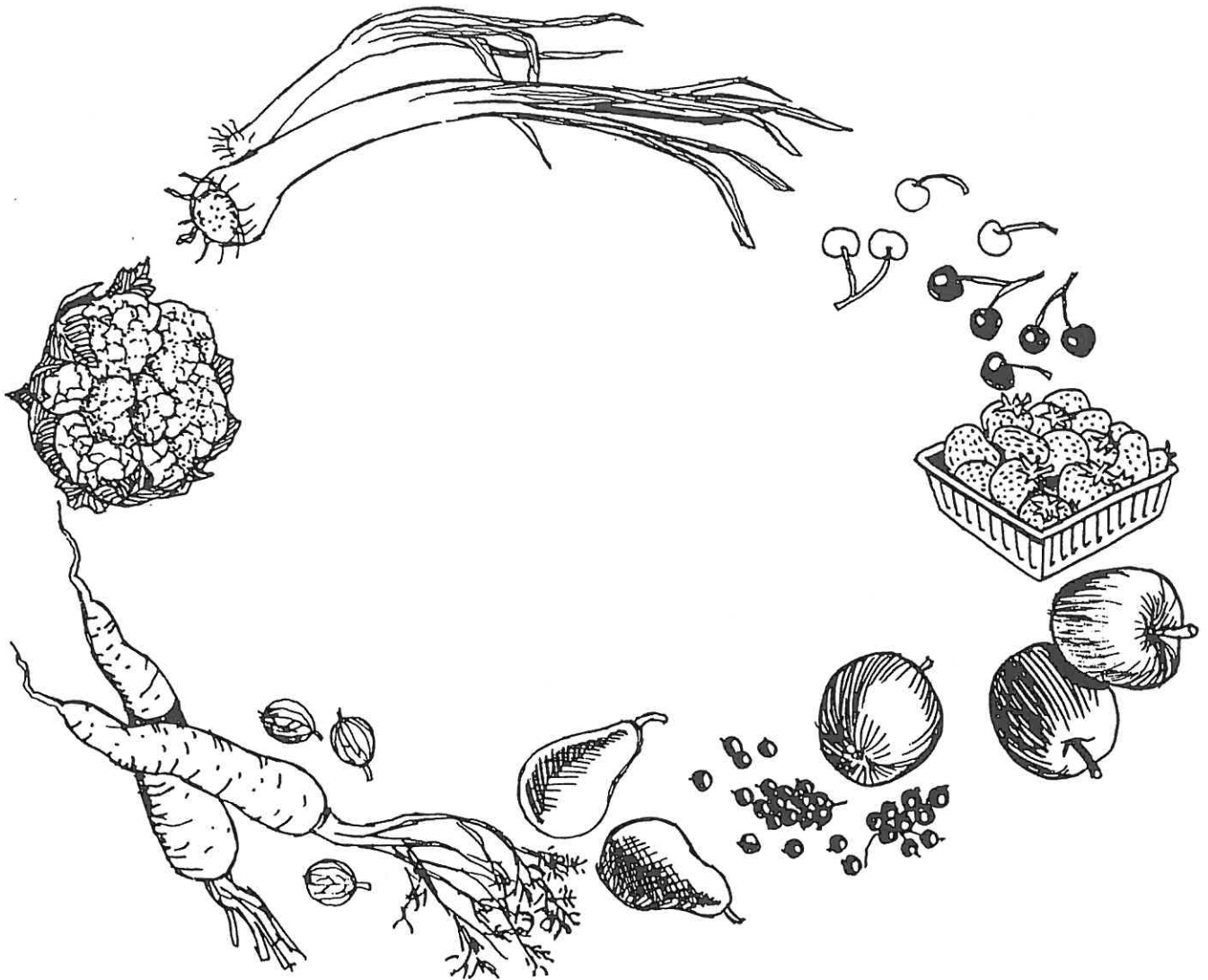
NOE Å FORBEREDE!

La barna være med på å pynte gudstjeneste-rommet til denne samlingen, og bringe med seg avtalte natur-gjenstander:

- * *Blomsterbuketter som settes i vaser.*
- * *Blomsterkranser.*
- * *Frukt som legges på fat.*
- * *Grønnsaker.*
- * *Høst-løv m.m.*

Lag ferdig til smaks-prøver, enten som en del av programmet der man går rundt og deler ut, eller som en del av avslutningen!

Man kan også la barna gå omkring og dele ut en blomst til hver som er til stede. Eller et blomsterkort med skriftord på eller en oppmuntring. Og gi gjerne en oppfordring om å gi hverandre en klem mens dette foregår.

IDEER TIL OPPLEGG:

■ Preludium: Har dere noen til å spille noen vakre melodier ns folk finner sine plasser? Gjerne noe klassisk som minner om Guds skapelse.

■ En gruppe barn hilser velkommen, f. eks. med følgende talekor: Vi har kommet til Guds hus for å takke og love Gud, for å høre Guds ord og for å be for oss selv og andre.

Så leser de Salme 122:1 *"Jeg gleder meg med dem som sier til meg: Vi vil gå til Herrens hus."*

■ Skriftlesning ved en familie som representerer ulike aldersgrupper. Finn fram ord som taler om skapelsen!

TEKST-IDÉ:

Denne teksten er abstrakt og bør derfor gjøres så konkret som mulig. Nevn eksempler på de ting du snakker om!

1) Tal om alt som vokser og som har liv i seg!
 - Er det ikke fint å være barn?
 - Vi skal vokse og bli store!
 Vokse for livets land!
 Vi skal ikke ha de samme barnslige tankene bestandig!

2) (Plassér en tykk tre-stamme på flanellografen. Klippes ut av brunt stoff!.)
 - Det ser ut som et tørt tre. (Fest på grønne blader!)
 - Nå blir det mer levende!
 - Men vi trenger noe mer om det ikke skal visne. Hva da?
 - Røtter. (Få røttene på plass.)
 Om disse skades, så dør treet.

3) Hvor får vi mennesker vår næring?

- Joda, vi trenger melk og brød.
 - Men skal vi vokse oss sterke for Gud, trenger vi noe mer enn brød.
 - Hvor finne vi åndelig næring? (Vis fram Bibelen!)
 - Bibelen gir oss råd og løsninger for hvordan vi kan vokse.
 - Så vi blir sterke i Gud og kan føre hans budskap videre!

Avslutning:

- Ingen av oss sulter! Vi får den maten vi trenger rent fysisk. Vi blir friske og sterke!
 - Men hvordan er det med vårt indre liv? Mange glemmer å bli sterke i Gud! Gjennom Bibelen, bønner og fellesskapet med de troende.

HØST II

FAMILIEGUDSTJENESTE Å TILGI SIN BROR.

TEKST:

Matt 18:21-35

MÅL:

Å lære at tilgivelse og viljen til å tilgi er det viktigste i hele evangeliet og i Jesu undervisning.

HJELPE- MIDLER:

Flipover.
Skateboard.

SANG- FORSLAG:

Det betyr (190)
Guds familie (34)
Guds rike (36)
Gud vi takker(39)
Herre, jeg ber(49)
Hvem kan lære?(50)
La oss vandre (94)
Sangen om en
venn(120)
Slik som han har
elsket(243)

INNLEDNING:

■ Vi anbefaler at to av lederne går sammen om en kontakt-skapende dialog før selve talen.

■ F.eks. kan den ene være en typisk representant for barna. Utkledt omtrent som på tegningen!? Og plassert ved utgangs-døren idet dere starter opp.

■ Lederen som står framme ved mikrofonen og sier:

- *Ja, jeg beklager. Vi skulle ha vært to her nå, men (Jens) er visst forsinket.*

(Oppdager ham nede ved døra.)

- *Jo, forresten der er han jo! Kommer du ikke?*

(Jens kommer opp midtgangen med skateboard under armen. Tydelig misfornøyd.)

- *Har det hendt noe? Du ser så sur ut!*

- *Ja, vet du hva. Lillebror hadde tatt den beste bilen min og lagt den i stekeovnen - og nå er'n flat som ei pannekake!*

- *Ja, det var sørgelig. Han var vel lei seg!*

- *Pøh! Det er jeg som skal være lei meg, ikke sant? Også er jeg sinna på lillebror! Det ska'n få igjen!*

- *Men du, var det derfor du ble så forsinket på veien hit?*

- *Nei! Jeg skata (utt:skeita)!*

- *Å? Da skulle du vel heller ha kommet litt tidlig, ikke sant?*

- *Jo, men jeg kolliderte...*

- *Hva, ble du skadet?*

- *Nei, men det ble en skrape i bildøra!*

- *Da tenker jeg bileieren ble passe sinna på deg?*

- *Jo, men det gikk fort over. Han hjalp meg opp igjen, og han skjønnte jo at jeg var fryktelig lei meg, ikke sant.*

Så han sa det var i orden.

Jeg skal tilgi deg, sa han.

Så det blir ikke noe mer med den saken. For det kunne ha blitt dyrt.

- *Ja, der var du sannelig hel-dig. For du hadde jo fortjent ei lita skrape når du er så ufor-siktig og kjører rett ut i gata på skateboard.*

- *Jo, jeg hadde visst flaks der! Men jeg er sinna likevel... på lillebror som ødela den fine bilen min...ja for det var den fineste jeg hadde...*

- *Du, noen ganger skulle jeg ønske jeg ikke hadde en sånn lillebror. Han lar ikke sakene mine være i fred noen gang! Skjønner'u?*

- *Nei, nå syns jeg du er urett-ferdig altså! Hva med deg da som laga en ripe i en kostbar bil? Skulle vi bli kvitt deg også kanskje?*

- *Men gi deg da. Det var ikke sånn jeg mente det!*

- *Å nei, det gjelder alle andre, men ikke deg altså? Så bilfø-
ren skal vær så god bare tilgi deg, men lillebror vil du ikke tilgi....*

Vet du hva? Nå syns jeg du skal sette deg der på første benk og så skal du åpne ørene dine og høre godt etter. For det gjelder deg, nemlig!

Minneord:

*Tilgi hverandre
slik Gud har
tilgitt dere!*

Ef.4:32

TALEN: (Bruk overhead, flanellograf eller flipover.)

- Om vi skulle bruke bare ett ord når vi forklarer hva det vil si å være en kristen.

- Hvilket ord skulle vi bruke da? (Vent på forslag. Skriv dem gjerne opp.)

- Jeg foreslår at vi skriver **TILGITT**.

Å være en kristen er å være **TILGITT** av Gud.

Matt 18:21-35.

(Noen stikkord til talen.)

■ - Kunne du tenke deg å tilgi 490 ganger?

■ - Hvor mange ganger tror du at du har gjort noe galt mot andre?

■ Kongen holdt regnskap:

* 60 mill. denarer. Mannen måtte ha arbeidet i 60 millioner dager for å få betalt gjelden! 165 000 år! Umulig!

Han kunne selges som slave. Bli en rikmanns eiendom. (Jfr. Onkel Toms hytte)

* Den andre skyldte 100 denarer= 100 dagsverk. Ca. 3 måneder.

■ Kongen ble sint!
Mannen hadde sluppet stor gjeld, men var hard mot andre. Han fikk en rettferdig straff: Livsvarig fengsel!

■ Alle trenger tilgivelse!

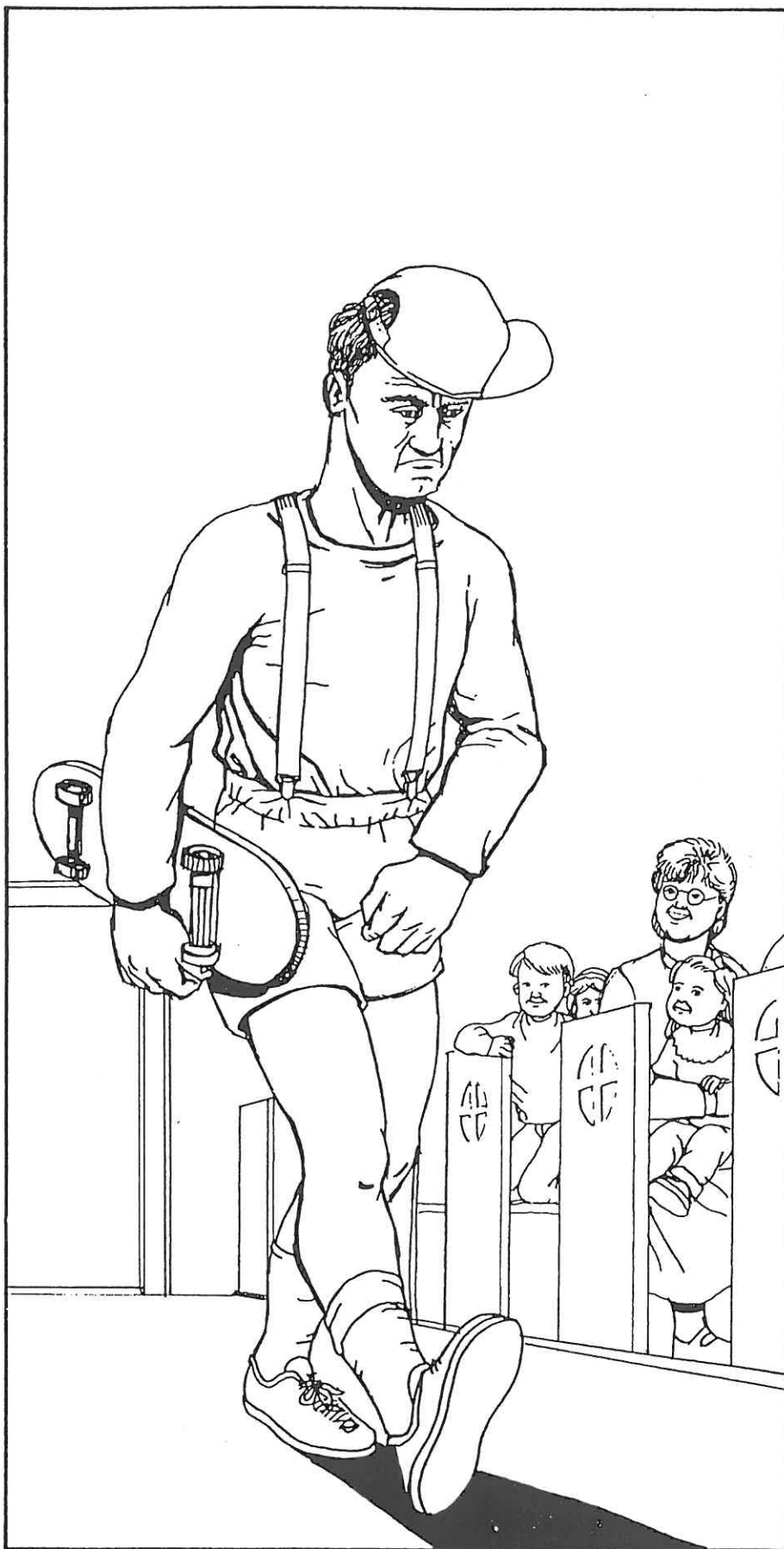
- Den som har fått tilgivelse, må også kunne tilgi andre!

- Den som ikke vil tilgi, får heller ikke tilgivelse hos Gud.

■ Vi må ikke bare tilgi med **MUNNEN**, men også av **HJERTET!**

AVSLUTNING:

- Hvordan er det med deg nå, (Jens) kunne du tenke deg å gå hjem og tilgi din lillebror?

HØST III

FAMILIEGUDSTJENESTE

LYSFEST!

TEKST:

Johs 3:16-21
Verdens lys.

MINNEORD:

Gud er lys, i ham finnes det ikke mørke.
1 Johs 1:5

MÅL:

Å bevisstgjøre oss på hva vi påvirkes av, og hvilken påvirkning vi har på andre.

HJELPEMIDLER:

Mange levende lys!

SANGER:

Det betyr langt mer (190)
Det lille lys jeg har(191)
Gud er bare god. (Børud)
Guds kjærlighet er rundt om meg.
Jeg har en sol. (Børud)
Kjærligheten seirer (Børud)
La oss vandre i lyset.(232)
Levende lys. (Lottas MC)
Slik som han har elsket. (243)
Spre lys og glede! (127)
Tenn et lys! (Skippervold)
Tenn et lys!(133)
(Strandsjø)
Tenn lys! (Portveien)
Vet du noen? (139)

NOTABENE!

■ En lysfest byr på så mange muligheter - så slipp fantasien løs! Men pass på så det blir noe mer enn en koselig stemning i en mørk års-tid.

La det bli en demonstrasjon av lysets krefter som overvinner mørket! Som lysets barn trenger vi ikke å frykte til tross for at vi lever i en tid hvor det skjer mye grusomt av hat og vold og krig og miljø-ødeleggelser.

■ Tryggheten vår er knyttet til Gud: "*Jeg er trygg og frykter ikke - for Gud er min frelse*". Jes 12:2. (41:10)

■ Lyset kommer fra Gud. Han som er god og barmhjertig og nådig... Det er først og fremst ham vi må la oss påvirke av dersom vi skal kunne lyse i vår egen samtid!

■ Lys er et symbol for noe konkret. Pass derfor på å tale tydelig om det som er konkret, slik at også barna kan få budskapet med seg.

Lyset står for kjærlighet, godhet, sannhet, renhet...
Mørket står for hatet, volden, gudløsheten...

■ Vær derfor konkret når du taler om den onde og den gode påvirkning slik at denne gudstjenesten virker bevisstgjørende på både liten og stor.

Samlingen kan også preges av advent og forventning og talen om "det store lys" som var i ferd med å komme til verden.

IDEER TIL SAMLINGEN:

■ Ha et stort hvitt kubbelys stående framme på et bord med pen duk på. Dette kaller du "Jesus-lyset". Det skal minne oss om at Jesus er lys levende midt iblant oss for å tale til oss og påvirke oss.

Etter talen, kan alle barna (eller noen utvalgte) få komme fram og tenne sine lys fra Jesus-lyset. Og når alle lysene brenner, kan dere avslutte med en sang- og forbønns-stund.

■ Velg ut en gruppe barn (og ev. voksne) som leser bibelord om lyset og de kristnes påvirkning i verden. F.eks:

*Matt 5:14-16 / Jes 2:5 /
Salme 89:16 / Salme 119:105 /
2 Kor 4:6 / Ef 5:8-10 osv.*

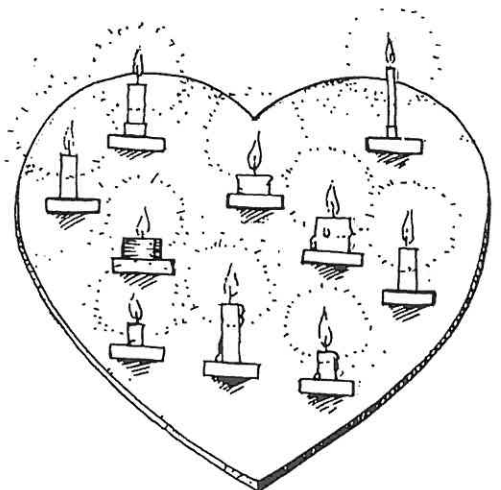
Og ha en avdeling hvor det leses ord om Jesus (Gud) som verdens lys:

Johs 3:16-21 / Johs 1:1-5 / Johs 1:6-8 / Johs 1:9-12 / Johs 8:12 osv.

■ Ta også gjerne fram noe fra vår egen tid. Hva med barns innlegg i avisa? F.eks. fra Aften-postens "Brev til Simon" der barn forteller om sin nød, om krangling hjemme m.m..
Få barn til å lese noen slike småstykker.

■ Lag et stort lys-hjerte (se fig.) med små hyller for te-lys.

En gruppe barn kommer fram og plasserer lysene mens det tales om hva det er å være et lys for verden.

Fortell at **"DU ER VIKTIG!"**
 Gud vil at lyset skal skinne inn i ditt hjerte og ut fra deg til andre. Spre lys! Spre håp! Spre tro! Spre glede!

Er det muligheter for god blending i rommet der dere er samlet, kan dere også demonstrere hvor mye ett lite lys betyr. Eller holde fram en mørk kartong som er vanskelig å se i halv-mørket.

TANKER TIL TALEN:

1) INNLEDNING:

PÅVIRKNING & FORBILDER!

- Hva eller hvem er det som påvirker oss?
- Hva er det vi tar farge av og blir preget av?
- Hva er god påvirkning?
- Hva er dårlig påvirkning?

Ta fram eksempler fra reklamen, TV, Video, Tegnefilmer, popmusikk, hardrock, kjendiser mm. som preger oss. Ting vi syns er tøft og stilig og herlig, men som har en dårlig påvirkning på oss - uten at vi er klar over det! Kanskje man sier litt om foreldrenes, forkynnerne, de kristnes ansvar for å hindre at vi utsettes for dårlig

påvirkning. Men i praksis er det vanskelig:

- Dere blir irriterte når pappa/mamma skrur av et program på TV dere syns er tøft, og som dere sier at "alle de andre" på skolen også ser!
- Det er så mye ondskap som sniker seg inn på oss. Noen ganger legger vi ikke merke til det før det er for sent. Ondskap som gjør at vi blir lei oss, drømmer dumme drømmer, blir liggende våken langt utpå natten og er redd osv.

2) JESUS ER VERDENS LYS og FORBILDE!

- Han stilte opp for de svake, de syke, de mislykkede. Han var god og sann. Han tilgav synd, helbredet syke og forkynte håp om et evig liv. Sammenlign Jesus med sola: Verdens lys, gir oss lys og varme. Uten sola ville vi ikke kunne leve på jorda!

- Er Jesus så viktig for oss?

3) VI er VERDENS LYS!

Vi greier vel ikke å leve slik Jesus levde. Men jo nærmere vi kommer Jesus, jo mer blir vi kjent med ham. Hans kjærlighet smitter over på oss og påvirker

oss. Og vi får lyst til å gjøre det Jesus gjorde.

Det er mange slags lys i former og farger og størrelser. Men alle lyser likefullt.

Vi mennesker er forskjellige. Likevel kan alle få lyse for andre ved å være gode mot andre, vise omsorg, dele vårt vitnesbyrd med andre osv.

- Hvordan går det med et lys som settes under en bøtte, eller under et omvendt sylteglass (prøv!). Jo, det slukner.

- Slik går det om vi ikke lever nær Jesus, og ikke gjør det Jesus vil vi skal gjøre.

- Hva vil Jesus at vi skal gjøre? Vise kjærlighet, gjøre gode gjerninger, tilgi hverandre m.m. (Ta fram eksempler!)

4. AVSLUTNING:

- Si litt om Jesus-lyset!
- Fortell at vi trenger hans hjelp!
- Si litt om de menneskene som trenger vår godhet.
- Tenn lysene fra Jesus-lyset.
- Si minneordet sammen.
- Syng sammen og be sammen.

Notater:

Notater:

Notater:

Notater:

Notater:

” Fra hjerte til hjerte ”
Dagen - Huset / NSSU